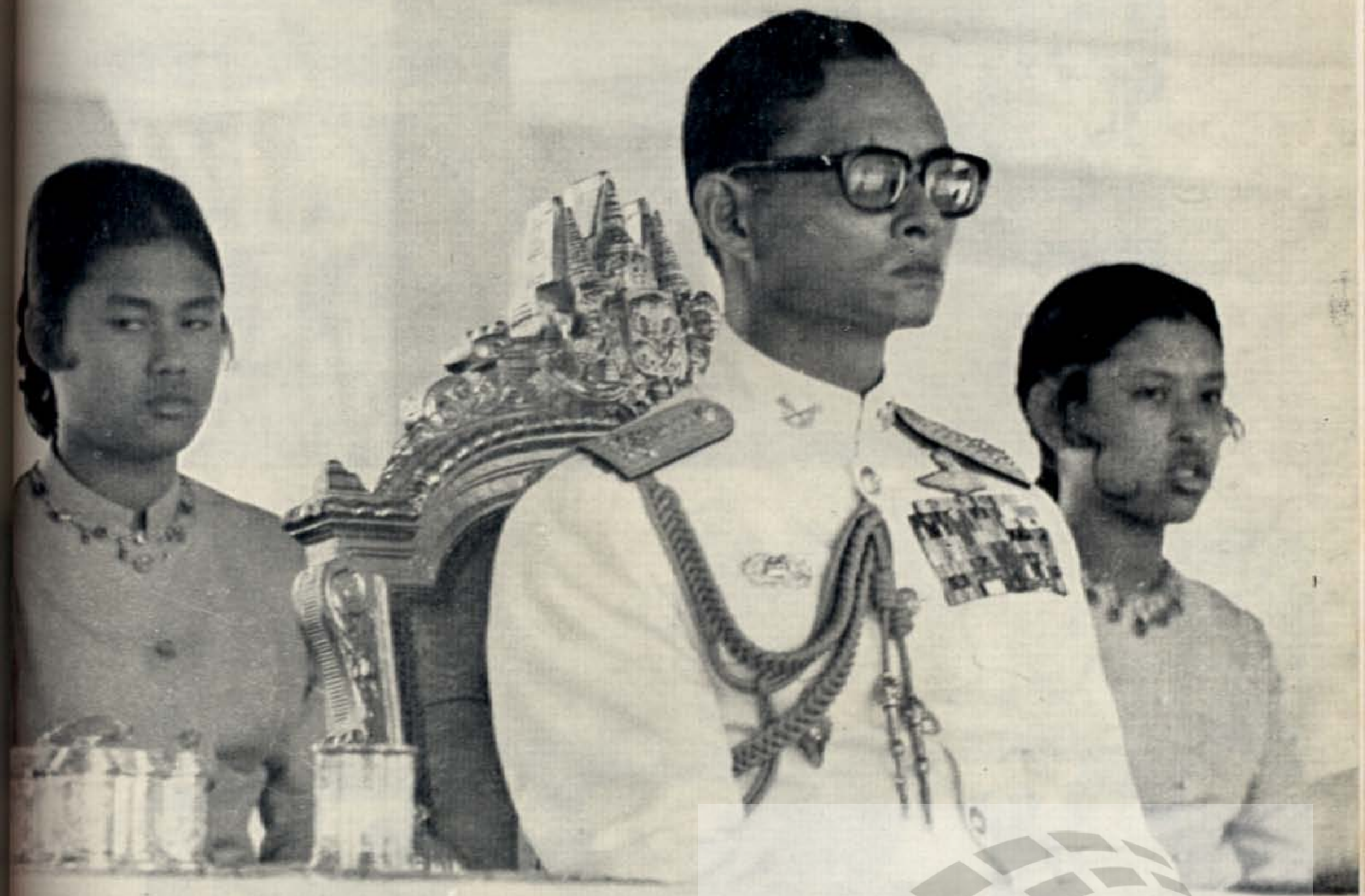

รัฐสภาสาร

สมัชชาสามัญ สภามหาชน สามัคคี วุฒิสภา

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕

□ รัฐสภาไทย □ รัฐธรรมนูญเบญจเบญจ

หน้าปก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา
 และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ยังพลับพลาท้องสนามหลวง ประทับ ทรงเป็นประธาน
 ในการพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๕

L I R T

“— การจรรโลงประเทศเป็นงานของส่วนรวม บุคคลจะทำการนี้ได้ดีโดยการปลุกฝังความร่วมมือในชาติให้เกิดทวิชน แต่ละคนได้รับการฝึกหัดอบรมให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดสติปัญญาพร้อมมูลอยู่แล้ว ต้องพยายามนำเอาคุณสมบัติทุกอย่างที่มีอยู่นั้นออกใช้ ทั้งในการปฏิบัติตัวและปฏิบัติงาน เมื่อการประพฤติปฏิบัติปรากฏเป็นที่ประจักษ์ ก็จะทำให้ทุกคนเกิดความศรัทธาเลื่อมใส ให้เข้ามาร่วมมือเสริมจุดประสงค์ในการดำรงเสถียรภาพของบ้านเมือง ให้สำเร็จได้— —”

พระบรมราชาโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่นักเรียนนายร้อย ผู้สำเร็จการศึกษา
เมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ณ โรงเรียนนายร้อย จปร.

สำนักงาน อยู่ที่ —
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
พระที่นั่งอนันตสมาคม
นครหลวงกรุงเทพธนบุรี
โทร. ๘๑๙๒๙๐, ๘๑๒๐๕๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
—เจ้าของ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
เลขาธิการรัฐสภา

— ผู้อำนวยการ

นายเป็นนิตย์ สาทราภัย
— ผู้จัดการ

นายอาสา ทรัพย์อนันต์
— บรรณาธิการ ผู้พิมพ์
และผู้โฆษณา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖
ถนนบำรุงเมือง นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
- เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงาน
รัฐสภา และอื่น ๆ ทั้งภายใน
และต่างประเทศ

กำหนดออก

- เดือนละ ๑ ฉบับ

อัตราค่าบำรุง

- ๖ เดือน ๓๕ บาท
- ๑ ปี ๖๐ บาท

การเงินและบอกรับ

- ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการ
ที่สำนักงาน (เช็คไปรษณีย์หรือ
ธนาคาติ โปรดส่งจ่าย ป.ณ. ดุสิต)

ส่งเรื่องบำรุง

- ส่งบรรณาธิการ ที่สำนักงาน

LIART

๕๕
ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

วันแรงงานแห่งชาติ			๙
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม	สอาด	หงษ์ยนต์	๑๓
รัฐสภาไทย	ประสิทธิ์	ศรีสุชาติ	๑๘
การปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ	สวัสดิ์	สุคนธ์รังษี	๔๑
หน่วยงานกับการประชาสัมพันธ์	อาสา	ทรัพย์อนันต์	๕๑
การรुकที่ล้มเหลว	ส. สภา		๕๗
สหรัฐหว่านทุนระเบิดปิดเมืองท่าเวียคนามเหนือ			๖๐
สู่ควงจันทร์ ครั้งที่ ๕			๖๕
ประมวลประกาศ และคำสั่งของคณะปฏิวัติ			๖๘
ข่าวในพระราชสำนัก			๙๑
บันทึกข่าว			๑๑๐

แจ้งความ-โฆษณา

น้ำมันเอสโซ	๖
ธนาคารออมสิน	๗
การไฟฟ้านครหลวง	๘
บริษัทพระนครก่อสร้าง จำกัด	๑๒๕
แม่โขง	๑๒๖
เบียร์ไทยตราสิงห์	๑๒๗
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๑๒๘
โรงงานยาสูบ	ปกหลังนอก

□ □

บรรณานุกรมการแก้ไข

ในฉบับนี้ ท่านอดีตรัฐมนตรี ฯ สอาด หงษ์ยนต์ ได้กรุณามอบเรื่อง “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม” มาแก่นักรัฐสภาสาร ท่านปรารภว่า เรื่องนี้ ได้บันทึกขึ้น ด้วยความเข้าใจรวมคา จาก “The Revision of the Constitution” ของ ศาสตราจารย์ Robert Senelle หากจะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านบ้างแล้ว ก็จัดส่งมาให้เป็นตอน ๆ ไป จนกว่าจะเขียนจบ

ฝ่ายจัดทำเห็นว่า เรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านที่สนใจศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องรัฐธรรมนูญ ภาษาคืออยู่เป็นอันมาก จึงได้ขออนุญาตส่งท่านผู้อ่านเป็นลำดับไป และพร้อมนี้ก็ขอขอบพระคุณท่านผู้เขียนเป็นอันสูงยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ฉบับประจำ พฤษภาคม นี้ คงได้รับคำคัดค้านว่า ค่อนข้างยาว ในเรื่องการออกคำขวัญ เช่นเคย ซึ่งฝ่ายจัดทำจะไม่ยอมมีคำแก้ตัวใดๆ แต่จะพยายามเร่งรัดจัดทำฉบับต่อไปให้เสร็จในเวลาใกล้ถึงขงเดือนต่อเดือน

เอสโซ่ เคารพในความจ
กัคติที่บุคคลพึงมีต่อประเทศช
และนโยบายของ**เอสโซ่**ก็คือ การมุ่ง
พัฒนาพนักงานคนไทยให้มีความรู้ความสาม
ในอุตสาหกรรมน้ำมันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อรั
ชาติบ้านเมืองต่อไป.

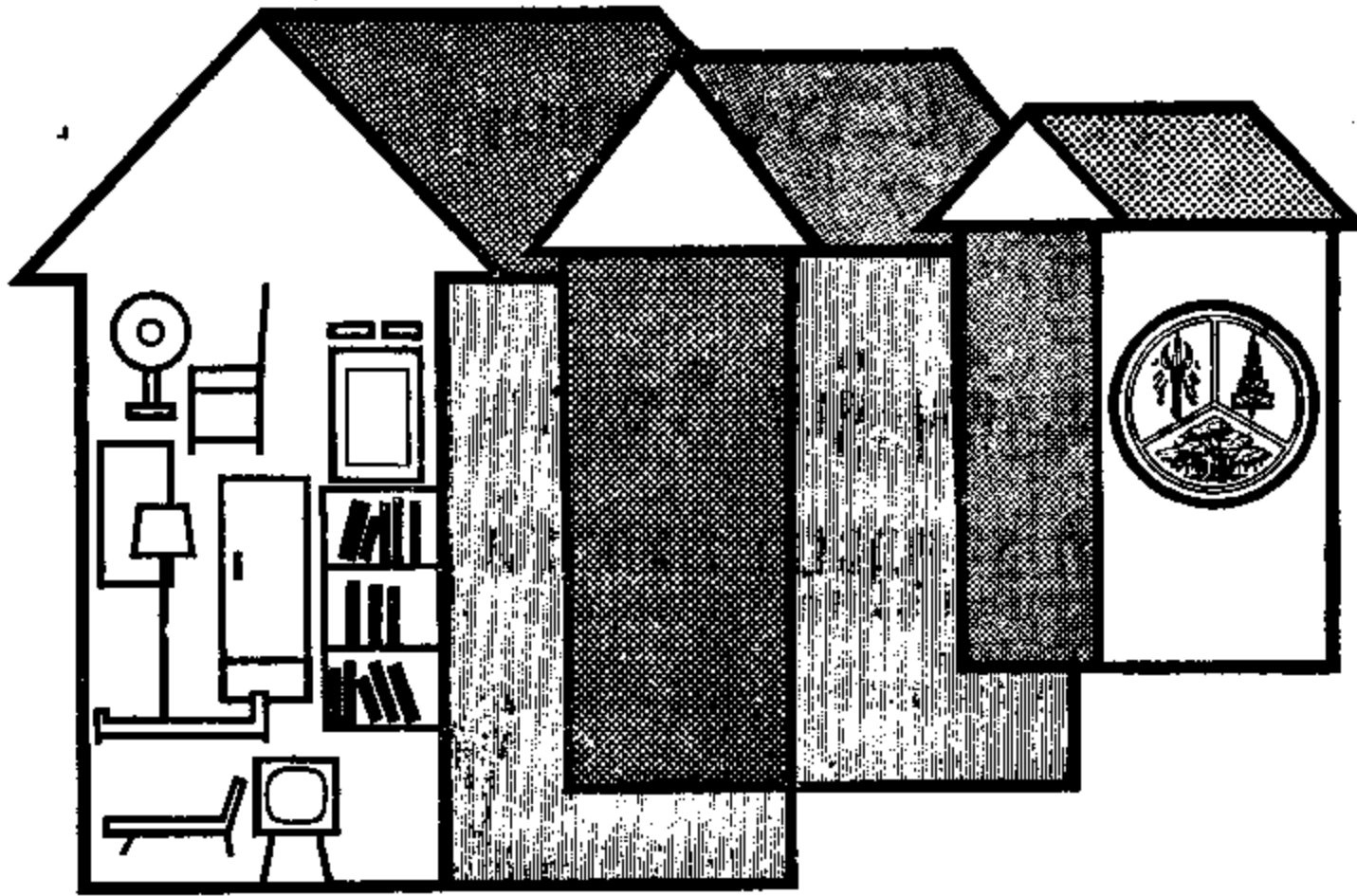
บริษัท เอสโซ่แอสตมาร์ทประเทศไทย จำกัด
บริษัท เอสโซ่ เคมี ประเทศไทย จำกัด
179 ถนนเดโช/สุรวงศ์, พระนคร โทร 37080-92

Legislative Institutional Repository of Thailand

ฝากออมสินไม่นาน

มีบ้านอยู่

ฝากเงินออมสินประเภท เดPOSIT تراห์
ฝากครบ 3 ปี 4 ปี

หรือ 5 ปี
กู้เงินปลูกบ้านได้ 2 เท่า
ของเงินฝาก

ขอฝากได้ ที่ธนาคารออมสิน ทุกแห่ง

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เครื่องปรับอากาศ DUNHAM - BUSH

ผลิตภัณ์ท์จาก สหรัฐอเมริกา

มีทุกแบบทุกชนิด ตั้งแต่ขนาด ๒ ตัน จนถึงขนาด ๕๐๐
เหมาะสำหรับโรงแรม-โรงพยาบาล-อาคารพาณิชย์

แฟลต ฯลฯ

ประสิทธิภาพสูง เดิมเจียบ ใช้งานง่าย กินไฟน้อย บำรุง
รักษาสะดวก ราคาเยา บริการดี

ลิฟท์ SCHINDLER

ผลิตภัณ์ท์จาก สวิตเซอร์แลนด์

มีให้เลือกทุกแบบทุกขนาด มีทั้งชนิดโดยสารและชนิดบรรทุก
คุณภาพเยี่ยม - ราคาเยา - อะไหล่พร้อม - บริการตลอด ๒๔
น้ายบริการผู้ใช้ไฟ การไฟฟ้านครหลวง

แผนกขาย โทร. ๒๐๒๘๗๒, ๒๐๒๑๑๑ - ๒๐, - ๒๐๒๑๒๑ -

คีย์ ๓๕๑ ๓๕๓

แผนกบริการ โทร. ๔๙๖๕๐ ๔๕๙๒๐ ๔๗๐๓๐ - ๔ คีย์ ๕

วันแรงงานแห่งชาติ

ฯ พล ฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร
หัวหน้าคณะปฏิวัติ กล่าวคำปราศรัย
ในวันแรงงานแห่งชาติ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕

สวัสดี พี่น้องคนงาน ลูกจ้าง และนายจ้าง ทั่วทั้งหลาย

ในโอกาส วันแรงงานแห่งชาติเวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง
ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ นี้ ข้าพเจ้าในนามของคณะปฏิวัติ
ซึ่งทำหน้าที่บริหารงานบ้านเมืองอยู่ในปัจจุบัน ขอส่งความปรารถนา
ดีมายังท่านทั้งหลายโดยทั่วกัน

ท่านคงจะทราบแล้วว่า คณะปฏิวัติ
ได้ออกประกาศฉบับที่ ๑๐๓ เมื่อวันที่ ๑๗
มีนาคม ศกนี้ ซึ่งเป็นผลให้ประเทศไทยมี
กฎหมายเกี่ยวกับการใช้แรงงานชั้นใหม่ ใน
ด้านการคุ้มครองแรงงาน การประกันเงิน
ทดแทนแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตราย การ
ตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณากำหนดอัตรา
ค่าจ้างขั้นต่ำในประเภทกิจการหรือท้องที่ที่
เห็นสมควร การจัดความสัมพันธ์ระหว่าง

นายจ้างกับลูกจ้างเพื่อปรึกษาหารือ และร่วม
เจรจาต่อรองกันเกี่ยวกับสภาพการจ้างตลอด
จนการจดทะเบียนตั้งสมาคมนายจ้างและ
สมาคมลูกจ้าง ในประกาศดังกล่าวนี้คณะ
ปฏิวัติได้มอบอำนาจให้กระทรวงมหาดไทย
กำหนดมาตรการ ตลอดจนหลักเกณฑ์และ
วิธีการต่าง ๆ ประกาศใช้บังคับอีกชั้นหนึ่ง
ซึ่งได้มีประกาศออกมาแล้วหลายฉบับ เมื่อ
วันที่ ๑๖ เมษายน ศกนี้ และจะมีประกาศ
ออกตามมาอีกโดยลำดับด้วย

LI RT

ท่านที่ได้เกี่ยวข้องและสนใจประกาศการใช้แรงงานในประเทศ ย่อมจะตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงตัวบทกฎหมายแรงงานเป็นอย่างดี เจตนาที่สำคัญที่สุดก็เพื่อให้บรรดานายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งเป็นแรงผลิตอันสำคัญของชาติ จำนวนถึง ๒ ล้านคนในปัจจุบัน ได้เริ่มรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันตามหลักประชาธิปไตย

สำหรับท่านที่เป็นนายจ้างและฝ่ายจัดการ ข้าพเจ้าขอให้ท่านได้ร่วมรับภาระกับผู้บริหารบ้านเมืองในการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของลูกจ้าง คนงาน ทั้งในด้านการทำงานและการครองชีพ เพื่อให้กำลังผลิตที่สำคัญของชาติส่วนนี้อยู่ในสถานะที่จะร่วมรับผิดชอบ ร่วมสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมได้มากกว่าที่เป็นอยู่

ถ้าเปรียบเทียบกับ ประเทศเพื่อนบ้านขณะนี้ การใช้แรงงานส่วนใหญ่ในประเทศเรา ยังมีมาตรฐานต่ำกว่าเขาอยู่หลายด้าน และไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขมาเป็นเวลานาน ยากที่จะให้รัฐรับภาระทั้งหมดแต่ฝ่ายเดียว ในระยะแรกนายจ้างและฝ่ายจัดการอาจจะมีปัญหาในการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของกิจการ ตลอดจนการควบคุม บังคับ บัญชา ให้สอภ คสอ. อดงกับ

เจตนารมณ์ของกฎหมายใหม่นี้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายใหม่ ก็มี ได้ เพิ่มเติมสิ่ง ที่เหลือวิสัยหรือเกินกว่าประเทศเพื่อนบ้านของไทย

บาง ท่าน อาจ เห็นว่า หลักการ ตามกฎหมายใหม่บางอย่าง เช่นการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำก็ดี การให้นายจ้างประกันการประสอันตรายของลูกจ้างไว้กับรัฐบาลก็ดี จะมีผลกระทบกระเทือนถึงการผลิตและราคาสินค้า การส่งออก และระดับการจ้างงาน ซึ่งเรื่องนี้คณะปฏิวัติก็ได้ให้กระทรวงมหาดไทย ทั้ง คณะ กรม การ ขึ้นพิจารณาโดยรอบคอบถึงผลได้ผลเสีย ก่อนที่จะกำหนดขีดขั้นลงไปว่าบังคับแก่ใคร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อใด ข้าพเจ้าขอรับรองให้ท่านได้ใช้ปัญญาใคร่ครวญ ไตร่ตรองโดยรอบคอบถึงผลได้ผลเสียในระยะยาว ผลได้ผลเสียที่ว่านี้ข้าพเจ้าหมายถึงผลในทางสังคมด้วย ท่านทั้งหลายย่อมทราบดีแล้วว่า การธำรงรักษาความมั่นคงของชาตินั้น มิได้ขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจอย่างเดียว รัฐจำเป็นต้องโอบอุ้มคุ้มครองคนบางส่วนด้วย เหตุผลทางสังคมด้วย แต่ก็จะไม่มากถึงกับทำให้เศรษฐกิจส่วนใหญ่ต้องเสียหาย

สำหรับพี่น้องลูกจ้างคนงาน กฎหมายใหม่ได้วางหลักประกันแน่นอนขึ้นกว่าเดิม ทั้งในด้านการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา

และเงินค่า ทดแทนเมื่อ ประสบ อันตรายใน
การทำงาน นอกจากนั้น ยังเปิดโอกาสให้
จดทะเบียนตั้งสมาคมลูกจ้าง เพื่อให้รู้จัก
ความรับผิดชอบในการรวมกลุ่มเพื่อปรึกษา
หารือกัน รู้จักพิจารณาเลือกตัวแทน ซึ่ง
จะมีผลให้ตนต้องผูกพันด้วย ท่านคงจะเห็น
ว่าคณะปฏิวัติมีเจตนาชัดเจนอย่างแน่วแน่ที่
จะให้ลูกจ้างคนงานเป็นตัวของตัวเอง และ
รู้จักปกครองตนเองได้

ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้พี่น้องคนงาน
ลูกจ้างที่รักทั้งหลาย ได้เล็งเห็นเจตนาดี
ของคณะปฏิวัติ ใช้สิทธิที่ได้รับไปนี้ด้วย
ความรู้สึกรับผิดชอบ ด้วยความระมัดระวัง
ให้สมกับค่าและความสำคัญที่คณะปฏิวัติกล่า
มอบให้ ทั้ง ๆ ที่บ้านเมืองกำลังอยู่ในภาวะ
ที่น่าเป็นห่วงนี้

ขอให้ลูกจ้างคนงานใช้สมาคมนี้เป็น
สื่อที่จะปรึกษาหารือกันเอง และปรึกษา
หารือกับนายจ้างด้วยความพยายามที่จะเข้าใจ
ปัญหาและข้อร้องขอของแต่ละฝ่ายด้วยความ
สงบ เคารพสิทธิและผลประโยชน์ โดย
คำนึงเสมอว่า ทั้งนายจ้างและลูกจ้างต้อง
พึ่งพาอาศัยกัน เป็นเพื่อนร่วมงานผลัดกัน
ถ้าไม่มีนายจ้างก็ไม่มีลูกจ้าง

ท่านต้องไม่ยอมให้บุคคลภายนอก

มาแสวงหาผลประโยชน์หรือชื่อเสียง โดย
อาศัยท่านหรือสมาคมของท่านเป็นเครื่องมือ
และถ้าปรากฏว่าสมาคมลูกจ้างใดต้องตกเป็น
เครื่องมือเช่นว่านั้น จะถูกถอนชื่อจาก
ทะเบียน และยากที่จะก่อตั้งขึ้นใหม่อีก
คณะปฏิวัติจะจัดการกับนักฉวยโอกาสใช้คน
งานเป็นเครื่องมืออย่างเฉียบขาดและฉับ-
พลัน ฉะนั้น ก่อนที่ท่านจะขอต้งหรือเข้า
เป็นสมาชิกสมาคมลูกจ้างใด ขอให้แน่ใจว่า
ท่านเข้าใจเหตุผล เห็นประโยชน์ความ
จำเป็นอย่างแท้จริง และพอใจว่ามีได้มี
วัตถุประสงค์อื่นอันเป็นภัยต่อความปลอดภัย
และความมั่นคงของชาติแอบแฝงอยู่

ท่านพี่น้องลูกจ้างคนงานและนัก-
ธุรกิจทั้งหลาย ท่านย่อมทราบดีว่า ความ
เปลี่ยนแปลงในการทำงานและการดำรงชีวิต
ในโลกปัจจุบัน บางอย่างมิได้เกิดขึ้นจาก
สิ่งแวดล้อมภายในกิจการ หรือภายใน
บ้านเมืองของเราเสมอไป แต่เกิดจากสิ่ง
แวดล้อมภายนอกกรอบ ๆ บ้านเราอย่าง
หลีกเลี่ยงไม่ได้ เราจำต้องยอมรับความ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และปรับปรุงตัวให้
อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุขต่อไป ในสังคม
ที่กำลังวิวัฒนาการ

ระยะต่อไปนี้ ชาติของเรา กำลังต้องการความสามัคคี
 สมานฉันท์ และความอดทนจากทุกกลุ่มอย่างยิ่ง สิ่งเหล่านี้จะมี
 ไม่ได้ ถ้าพวกเรา ยังระแวงและสงสัยซึ่งกันและกัน เราต้อง
 พยายามทำความเข้าใจกัน เคารพในสิทธิความคิดเห็นของร่วมงาน
 และผู้เกี่ยวข้อง หากไม่แล้วก็จะเกิดการแตกแยกเสียหายทั้งทาง
 เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างยากที่จะแก้ไข

ในวันแรงงานแห่งชาติปีนี้ ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรี
 รัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย โปรดดลบันดาลให้บรรดา
 ท่านทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับนายจ้าง นักธุรกิจ และพี่น้องลูกจ้าง คนงาน
 ตลอดทั้งครอบครัว มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ มีสมรรถภาพ
 และมีความก้าวหน้าในการทำงานและการดำเนินธุรกิจ มีจิตใจ
 รักใคร่ปรองดองสมานฉันท์ เป็นพลังผลักดันให้งานของแต่ละท่าน
 มีประโยชน์ต่อชาติที่รักของเรายิ่ง ๆ ขึ้นไป

สวัสดิ์.

□ □

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม^(๑)

สภาค หงษ์ยนต์^(๒)

หมวด ๑

ราชอาณาจักรและการแบ่งส่วน

มาตรา ๑ ประเทศเบลเยียมแบ่งออกเป็นมณฑลต่าง ๆ
มณฑลเหล่านี้คือ แอนทเวอร์พ บราแบนท์ ฟลานเดอร์สตะวันตก ฟลานเดอร์ส
ตะวันออก ฮายนอท ลีเอช ลิมเบอร์ก ลักซ์เซมเบอร์ก นามูร์

ในกรณีที่เป็นจะตรากฎหมายแบ่งส่วนประเทศออกให้มีมากมณฑลขึ้นก็ได้

การปกครองเมืองขึ้น เมืองโพ้นทะเลในครอบครองหรือในอาณัติ ซึ่งประเทศ
เบลเยียมอาจจะได้มา ให้กระทำโดยกฎหมายพิเศษ กองทหารเบลเยียมเพื่อการรักษา
ป้องกันเมืองดังกล่าวนี้ต้องใช้เฉพาะแต่ทหารอาสาสมัครเท่านั้น

มาตรา ๒ มณฑลต่าง ๆ จะแบ่งออกเป็นอนุมณฑลได้ก็แต่โดยกฎหมาย

มาตรา ๓ อาณาเขตของรัฐ มณฑลและจังหวัด จะเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขได้
ก็...ก็โดยกฎหมาย

(๑) ตามที่สภาผู้แทนได้มีมติจนถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๐

(๒) ผู้เขียนบันทึกความเข้าใจรวมมาจาก The Revision of The Constitution โดย Professor Robert Senelle

LI RT

หมวด ๒

ชนชาวเบลเยียมและสิทธิต่าง ๆ

มาตรา ๔ การได้มา การสงวนรักษา และการถอนซึ่งสัญชาติเบลเยียม ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายทางแพ่ง

รัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นซึ่งเกี่ยวกับสิทธิทางการเมือง กำหนดเงื่อนไขที่ต่างหากจากสัญชาติ ย่อมใช้บังคับแก่การใช้สิทธิต่าง ๆ ที่กล่าวมาด้วย

มาตรา ๕ การแปลงชาติกระทำได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การแปลงชาติอย่างสมบูรณ์เท่านั้นที่จะก่อให้เกิดคนต่างด้าวมีสิทธิทางการเมืองเท่าเทียมกับพลเมืองชาวเบลเยียม

มาตรา ๖ ไม่มีความแตกต่างกันพิเศษอย่างใดระหว่างชนชั้นฐานะต่าง ๆ ในรัฐ

ชนชาวเบลเยียมย่อมเสมอกันในกฎหมาย ชาวเบลเยียมเท่านั้นที่มีสิทธิรับราชการพลเรือนหรือทหาร เว้นไว้แต่ในกรณีที่มีกฎหมายระบุไว้เป็นพิเศษ

มาตรา ๗ เสรีภาพของบุคคลได้รับหลักประกัน

บุคคลจะไม่ถูกฟ้องต่อศาล เว้นไว้แต่ในกรณีที่มีกฎหมายระบุไว้และโดยต้องปฏิบัติตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

นอกจากกรณีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซึ่งหน้าแล้ว จะจับกุมบุคคลโดยไม่มีหมายจับของผู้พิพากษาหาได้ไม่ หมายจับต้องแสดงในขณะทำการจับกุมหรืออย่างช้าที่สุดก็ไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทำการจับกุม

มาตรา ๘ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้พิพากษาโดยกฎหมายนั้น จะถอดถอนได้ก็แต่โดยความยินยอมของเขา

มาตรา ๙ การลงโทษจะกระทำโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย หาได้ไม่

มาตรา ๑๐ เกตสถานเป็นสิ่งที่ละเมิดมิได้ การบุกรุกเข้าไปในบ้านเอกชนกระทำได้ เว้นไว้แต่ในกรณีที่กฎหมายอนุญาตและเข้าไปในลักษณะที่กฎหมายกำหนด

LIART

มาตรา ๑๑ บุคคลจะไม่ถูกละเมิดสิทธิในทรัพย์สิน เว้นไว้แต่เพื่อประโยชน์สาธารณะในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดและโดยวิธีการที่ระบุไว้ในกฎหมาย ทั้งนี้ มีเงื่อนไขที่ท้องชำระค่าทดแทนอันสมควรให้ล่วงหน้าด้วย

มาตรา ๑๒ การลงโทษที่มีการริบทรัพย์สินไม่อาจจะให้มีขึ้นได้

มาตรา ๑๓ การลงโทษประหารชีวิตพลเรือนให้ยกเลิกและไม่อาจจะเอากลับมาใช้
อีกได้

มาตรา ๑๔ เสรีภาพในการสักการะนับถือและการปฏิบัติพิธีกรรมในการสักการะนับถือ รวมทั้งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวในทุกวิถีทาง ได้รับหลักประกัน เว้นไว้แต่การลงโทษผู้กระทำความผิดในการใช้เสรีภาพดังกล่าว

มาตรา ๑๕ บุคคลจะไม่ถูกบังคับให้ช่วยเหลือในการกระทำและพิธีกรรมของการสักการะนับถือแบบใด ๆ และจะไม่ถูกบังคับกำหนดวันหยุดให้ในการสักการะนับถือนั้น ๆ

มาตรา ๑๖ รัฐไม่มีสิทธิที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งในการเลือกแต่งตั้งและการเสนอแนะ ซึ่งพระในการสักการะนับถือแบบใด ๆ ไม่มีสิทธิที่จะห้ามพระทำการติดต่อกับผู้ที่อยู่เหนือขึ้นไปหรือทำการโฆษณาการกระทำของตน การโฆษณาดังกล่าวต้องผูกพันรับผิดชอบ การบรรณาการในเรื่องของการพิมพ์การโฆษณา

การสมรสต้องจดทะเบียนตามกฎหมายก่อนพิธีในการสักการะนับถือเสมอไป เว้นไว้แต่ในกรณีพิเศษที่จำเป็นโดยมีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๗ การศึกษาเป็นไปโดยเสรี การชักชวนหวังเหนี่ยวใด ๆ จะมีไม่ได้รับการลงโทษในความผิดไม่ร้ายแรงให้เป็นไปตามที่มีกฎหมายบังคับไว้เท่านั้น

การศึกษาสาธารณะจัดให้โดยรัฐออกค่าใช้จ่าย ก็ต้องเป็นไปตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๘ หนังสือพิมพ์เป็นไปโดยเสรี ไม่มีการตรวจข่าวข้อความก่อนพิมพ์ในระบบใด ๆ การเรียกร้องให้ผู้เขียน ผู้โฆษณา หรือผู้พิมพ์ประกันในความระมัดระวังกระทำไม่ได้ เมื่อรู้ตัวผู้ประพันธ์แล้วและเป็นผู้ที่อยู่ประจำในประเทศเบลเยียม ผู้โฆษณา ผู้พิมพ์และผู้จำหน่ายอาจจะไม่ต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๙ ชนชาวเบลเยียมมีสิทธิที่จะชุมนุม ประชุมกันโดยสงบและปราศจากอาวุธ แต่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งอาจจะมีสำหรับการใช้สิทธิที่กล่าวนี้ โดยไม่บังคับให้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน

ความในวรรคต้นนี้ไม่ใช้แก่การประชุมในที่เปิดเผยซึ่งต้องเป็นไปภายใต้กฎหมาย
ตำรวจ

มาตรา ๒๐ ชนชาวเบลเยียมมีสิทธิที่จะรวมกันเป็นสมาคม สิทธินี้อาจไม่ต้องอยู่ภายใต้มาตรการใด ๆ ที่ขัดขวาง

มาตรา ๒๑ บุคคลมีสิทธิที่จะเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสาธารณะโดยจะลงชื่อคนเดียวหรือหลายคนก็ตาม

เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น ที่มีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ของ
กลุ่มชน

มาตรา ๒๒ ความลับในจดหมายต่าง ๆ จะเปิดเผยมิได้

สำหรับจดหมายส่งทางไปรษณีย์ กฎหมายจะระบุไว้ซึ่งเจ้าพนักงานใดผู้จะต้องรับผิดชอบในกรณีที่ความลับในจดหมายเปิดเผยออกไป

มาตรา ๒๓ การใช้ภาษาพูดในประเทศเบลเยียมเลือกใช้ได้ตามความพอใจ การจำกัดจะมีโดยกฎหมายระบุไว้เท่านั้น และจะมีก็แต่ในกรณีที่เป็นการกระทำต่าง ๆ ของเจ้าพนักงานสาธารณะและที่เป็นกิจการทางกฎหมาย

มาตรา ๒๔ ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อนในอันที่จะฟ้องกล่าวหาข้าราชการพลเรือนในการกระทำตามหน้าที่ เว้นไว้แต่จะมีบัญญัติในรัฐธรรมนูญไว้เป็นอย่างอื่นสำหรับรัฐมนตรี

หมวด ๓

อำนาจอธิปไตย

มาตรา ๒๕ อำนาจทั้งหลายมาจากปวงชนชาวเบลเยียม

การใช้อำนาจเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕ บี. การใช้อำนาจที่มอบให้นี้อาจจะต้องให้สอดคล้องกับสัญญาหรือกฎหมายว่าด้วยประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีมาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

LIART

มาตรา ๒๖ อำนาจนิตินบัญญัติ พระมหากษัตริย์ทรงใช้ร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

มาตรา ๒๗ ผู้ใช้อำนาจนิตินบัญญัติแต่ละสาขามีสิทธิที่จะเสนอร่างกฎหมาย

มาตรา ๒๘ การตีความในกฎ หมายถึงเป็นอำนาจพิเศษโดยเฉพาะขององค์กรใช้อำนาจนิตินบัญญัติ

มาตรา ๒๙ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๐ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล

การพิจารณาวินิจฉัยของศาลกระทำในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

มาตรา ๓๑ ประโยชน์ต่างๆ ที่เป็นเฉพาะของเทศบาลหรือมณฑล สภาเทศบาล หรือสภามณฑลจะได้อำนาจกฎหมายใช้บังคับภายใต้หลักการที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

□ □

รัฐสภาไทย

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

เลขาธิการรัฐสภา

ความคุ้มกันที่สมาชิกรัฐสภาได้รับ

ในขณะที่ปฏิบัติกิจการต่าง ๆ ในหน้าที่ สมาชิกสภาได้รับความคุ้มกันต่าง ๆ โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งในรัฐธรรมนูญเรียกว่า เอกสิทธิ ความมุ่งหมายในการให้ความคุ้มกันหรือเอกสิทธิ แก่สมาชิก สภา นั้น ก็เพื่อที่จะให้สมาชิกสภาทำหน้าที่ของตนได้โดยอิสระ มีเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยได้รับความคุ้มครองป้องกันต่อการกลั่นแกล้งโดยการฟ้องร้อง และการจับกุมของรัฐบาลหรือของเอกชน หนึ่งความคุ้มกันเหล่านี้ยังคุ้มครองไปถึงบุคคล ซึ่งสภาได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมสภา และคณะกรรมการซึ่งสภาได้ตั้งขึ้น และบุคคลภายนอกที่คณะกรรมการได้เรียกมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น รวมทั้งผู้พิมพ์โฆษณา รายงาน การประชุมโดยคำสั่งของสภาด้วย

ความคุ้มกันที่รัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๖๑ บัญญัติไว้ มีดังต่อไปนี้

มาตรา ๑๐๕ “ในที่ประชุมวุฒิสภาก็ดี ที่ประชุมสภาผู้แทนก็ดี ที่ประชุมรัฐสภาที่ดี สมาชิกผู้ใดจะกล่าวด้วยคำใด ๆ ในทางแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธินี้ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์ และผู้โฆษณารายงานการประชุมโดยคำสั่งของสภา และคุ้มครองไปถึงบุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมด้วย”

LIART

มาตรา ๑๑๔ “ในระหว่างสมัยประชุมห้ามมิให้จับหรือคุมขัง หรือหมายเรียก ตัวสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนไปทำการสอบสวน ในฐานะที่สมาชิกผู้นั้น เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็น สมาชิก หรือ ในกรณีที่จับในขณะที่กระทำความผิด

ในกรณีที่มีการจับสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนในขณะที่กระทำความผิด ให้ รายงานไปยังประธาน แห่งสภา ที่ผู้นั้น เป็นสมาชิกโดยด่วน และประธานแห่งสภาที่ผู้นั้น เป็นสมาชิก อาจสั่งปล่อยผู้ถูกจับให้พ้นจากการคุมขังได้”

มาตรา ๑๑๕ “ในกรณีที่มีการฟ้องสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน ในคดี อาญา ไม่ว่าจะได้ฟ้องนอกหรือในสมัยประชุม ศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุม มิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก แต่กระนั้นการพิจารณาคดี ก็ต้องไม่เป็นการชักขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาเข้าประชุมสภา

การพิจารณาที่ศาลได้กระทำไปก่อนมีคำอ้างว่า จำเลยเป็นสมาชิกของสภาใดสภา หนึ่งย่อมเป็นอันใช้ได้”

มาตรา ๑๑๖ “ถ้าสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนถูกคุมขังในระหว่าง สอบสวน หรือพิจารณาอยู่ก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุม พนักงานสอบสวนหรือ ศาล แล้วแต่กรณี ต้องสั่งปล่อยทันที ถ้าหากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้ร้องขอ

คำสั่งปล่อยตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันสั่งปล่อยจนถึงวันสุดท้ายแห่ง สมัยประชุม”

มาตรา ๑๒๐ “ ฯลฯ คณะกรรมการร่วมกันย่อมมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มา แสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ และ เอกสิทธิที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๕ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำความผิดที่ตามมาตรา นี้ด้วย ฯลฯ”

มาตรา ๑๓๑ “วุฒิสภาและสภาผู้แทน มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา คือทั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็น สมาชิก ทั้ง เป็น คณะ กรรมการ วิสามัญเพื่อกระทำการกิจ หรือ พิจารณา สอบสวน เรื่องใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภา แล้วรายงานต่อสภา คณะกรรมการที่กล่าวนี้

ย่อมมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้นได้

เอกสิทธิที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๕ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ ตามมาตรานี้ด้วย”

ความคุ้มครองที่กล่าวแล้วนี้ สรุปแล้วแยกออกได้เป็น ๒ อย่าง

๑. ความไม่ต้องรับผิดชอบ คือ ไม่ ต้องถูกฟ้องร้องไม่ว่าในทางแพ่งหรือทางอาญา และ

๒. ความคุ้มกันจากการ ละเมิด สิทธิของสมาชิกสภา คือไม่ถูกแก้งจับกุม คุมขัง หรือแก้งฟ้องร้อง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

การให้ความคุ้มครองกันเช่นนี้ ก็เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้แทนราษฎรหรือสมาชิก สภา มีเสรีภาพอย่างบริบูรณ์ในการทำหน้าที่ สามารถกล่าวข้อความใด ๆ ในที่ประชุม สภาหรือที่ประชุมกรรมการ อันจะเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองได้เต็มที่ แม้ข้อความนั้นจะเป็นการ ทำให้ ชัก ค่อ ผลประโยชน์ของบุคคลบางคนก็ตาม

ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ (รัฐสภา) กับอำนาจอื่น

ตามที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นว่า รัฐธรรมนูญได้แบ่งแยกอำนาจอธิปไตยออกเป็น ๓ ทาง คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ อำนาจอธิปไตย ก็คืออำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งรัฐธรรมนูญทุกฉบับที่มีมากับบัญญัติไว้ตรง กันว่า

“อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรง ใช้อำนาจนั้น แต่โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”

“พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจ นิติบัญญัติทางรัฐสภา”

“พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี”

“พระ มห า กษัตริย์ ทรงใช้ อำนาจตุลาการทางศาล”

LIART

ฉะนั้น จะได้อีกกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภา กับ พระมหากษัตริย์ รัฐบาล และศาลเป็นลำดับไป

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับพระมหากษัตริย์

ตามรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ทรงแต่งตั้ง ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน รองประธานวุฒิสภา และรองประธานสภาผู้แทน คามมิตีของสภานั้น ๆ

พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมรัฐสภาทรงเปิดและปิดสมัยประชุมรัฐสภา (สมัยประชุมจะเปิดหรือปิดโดยมี พระราชกฤษฎีกา ซึ่ง พระ มหากษัตริย์ ทรงลง พระ ปรมาภิไธย) และสมัยประชุมสามัญ จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำพิธีเปิดประชุมด้วยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้า ฯ ให้รัชทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือผู้ใดผู้หนึ่ง มาทำพิธีแทน พระองค์ก็ได้ ทรงขยายเวลาแห่งสมัยประชุมสามัญ ทรงเรียกประชุมสมัยวิสามัญ

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว หากไม่ทรงเห็นชอบด้วย ก็จะพระราชทานคืนไปยังรัฐสภา เมื่อรัฐสภาลงมติยืนยันตามเดิม ก็จะนำทูลเกล้า ฯ ถวายอีกครั้ง ในครั้งนี้ ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย ก็ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีนำไป ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

พระ มหาค กษัตริย์ ทรงไว้ซึ่ง พระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทน เพื่อให้ราษฎร เลือกตั้งสมาชิกใหม่

ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงพระราชดำริเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่นำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย กระทบถึงประโยชน์ได้เสีย สำคัญ ของ ประเทศ หรือ ประชาชน และทรงพระราชดำริเห็นสมควรให้ประชาชนได้วินิจฉัย พระมหากษัตริย์ ย่อมทรงไว้ซึ่งพระราช อำนาจ ที่ จะ ให้ ประชาชนทั่วประเทศออกเสียงเป็นประชามติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยร่างรัฐธรรมนูญนั้น ในการให้ประชาชนออกเสียงเป็นประชามติ จะต้องมีประกาศพระบรมราชโองการภายในเก้าสิบ วัน นับแต่วันที่ นำร่าง รัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนาม รับสนอง พระบรมราชโองการ

ประธานรัฐสภา เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ แต่งตั้ง ประธานองคมนตรี หรือให้ประธานองคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

ประธานรัฐสภา เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการในการที่พระมหากษัตริย์ ทรง แต่งตั้ง ผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์ ด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา ในเมื่อจะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือจะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม

ประธานรัฐสภา เป็นผู้ประกาศในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ แต่งตั้ง ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ก็คือ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ ไม่สามารถ ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ หรือเพราะเหตุอื่นใดก็ตาม

ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต้อง ปฏิญาณตนในที่ ประชุมรัฐสภา

การสืบราชสมบัติเป็นไป โดยนัยแห่งกฎหมายที่เรียกว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗ และประกอบด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานรัฐสภาอัญเชิญองค์ผู้สืบราชสันตติวงศ์ ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์สืบไป แล้วให้ประธานรัฐสภาประกาศเพื่อให้ประชาชนทราบ

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับรัฐบาล

โดยรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพื่อบริหารราชการแผ่นดิน และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี (การตั้งคณะรัฐมนตรีนั้น นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ)

รัฐมนตรีเป็นสมาชิกสภาไม่ได้ แต่ย่อมมีสิทธิเข้าประชุม และ แสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ในที่ประชุมสภาได้แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน ต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาโดย ไม่มีการลงมติความไว้วางใจ

ในการบริหารราชการแผ่นดิน นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ว่าการกระทรวง ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภาในหน้าที่ของตน และรัฐมนตรีทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในนโยบายทั่วไปของคณะรัฐมนตรี

ในเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และไม่สามารถจะเรียกประชุมรัฐสภาได้ทันที่วงที่กติกี หรือเมื่อกรณีเช่นว่า นั้น เกิด ขึ้นใน ระหว่าง สภาผู้แทนถูกยุบก็คี่ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับ กังเช่น พระราชบัญญัติก็คี่ ได้ ในคราวประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้เสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวด้วยการภาษีอากรหรือเงินตรา ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับ กังเช่น พระราชบัญญัติก็คี่ พระราชกำหนดที่คี่ได้ตราขึ้นจะต้องนำเสนอต่อรัฐสภาภายในสอง วันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระมหากษัตริย์ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทน เพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งสมาชิกใหม่

การยุบสภาผู้แทน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทน ใหม่ เป็น การ เลือกตั้ง ทั่วไปภายในเก้าสิบวัน

พระมหากษัตริย์ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการประกาศสงคราม เมื่อได้รับความยินยอมของรัฐสภา ต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่าสอง ในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของทั้งสองสภา

พระมหากษัตริย์ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพสงบศึก และทำหนังสือสัญญาอื่นกับนานาประเทศ หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับศาล

รัฐธรรมนูญบัญญัติว่า บรรดาศาลทั้งหลายจะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ หมายความว่า รัฐสภาออกกฎหมายตั้งศาลได้ แต่มีข้อห้ามไว้ว่า

การตั้งศาลขึ้นใหม่เพื่อพิจารณาพิพากษาคดี โศกคดีหนึ่ง หรือที่มีข้อหาฐานใด ฐานหนึ่งโดยเฉพาะ แทนศาลธรรมดาที่มีอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิจารณาพิพากษาคดี นั้น จะกระทำมิได้

การ บัญญัติ กฎหมาย ให้มีผล เป็น การเปลี่ยน แปลงหรือ แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย ว่าด้วยธรรมนูญศาล หรือวิธีพิจารณา เพื่อใช้แก่คดี โศกคดีหนึ่งโดยเฉพาะ จะกระทำมิได้

ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติ แห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นว่าบท บัญญัติแห่งกฎหมายนั้น มีข้อความแย้งหรือ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ก็ให้ศาลรอการพิจารณา พิพากษาคดี ไว้ชั่วคราว แล้วส่งความเห็น เช่นว่านั้นตามทางการเพื่อคณะ ตุลาการ รัฐ ธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะตุลาการ รัฐธรรมนูญ ถือเป็นเด็ดขาด และ ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระทั่งคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

พรรคการเมือง

เรื่องของพรรคการเมืองนั้น ในประเทศไทยได้มีการตั้งขึ้นแล้วเลิกไป แล้วก็ตั้ง ขึ้นอีกและเลิกไปอีก หลายครั้งหลายหน เริ่มแต่เมื่อคณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการ ปกครองเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ แล้วก็ได้มีการตั้งพรรคการเมืองขึ้น ชื่อว่าคณะราษฎร ต่อมาก็มีผู้ขอตั้งพรรคการเมืองขึ้นบ้าง ชื่อว่า คณะชาติ แต่ไม่ได้รับอนุญาต เพราะเห็น ว่าในขณะนั้น เรื่องของพรรคการเมืองยังเป็นของใหม่ เกรงจะทำให้เกิดความไม่สงบขึ้น ซึ่งได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันทางหนังสือพิมพ์ เป็นผลทำให้พรรคคณะราษฎรต้องเลิกล้มไป ค่าย (โดยเปลี่ยนไปเป็นสโมสรคณะ ราษฎร และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสโมสรราษฎร- สราญรมย์)

ต่อมา เมื่อเสร็จสงครามโลกครั้งที่ ๒ แล้ว มีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ (ฉบับ ๒๔๘๕) เรื่องพรรคการเมือง จึงได้มีการฟื้นฟูขึ้น มีการตั้งพรรคประชาชน พรรคสหชีพ

พรรคแนวรัฐธรรมนูญ และพรรคประชาธิปไตยขึ้น ครั้นมีรัฐประหาร ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ พรรคต่าง ๆ ก็ล้มเลิกไป ต่อมาในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้นำเอารัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๔๗๕ มาใช้ และแก้ไขเพิ่มเติมในปี ๒๔๙๕ ก็ได้มีพระราชบัญญัติพรรคการเมืองขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๙๘ (แต่เดิมไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับพรรคการเมืองโดยเฉพาะ) มีพรรคต่าง ๆ ที่มาจากทะเบียนจนถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ รวม ๓๐ พรรค (แต่ส่วนมากไม่มีสมาชิกของพรรคได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร พรรคที่มีผู้แทนราษฎรได้รับเลือกมากที่สุดก็คือพรรคเสรีมนั่งคศิลา ถัดไปก็เป็น พรรคประชาธิปไตย เศรษฐกร เสรีประชาธิปไตย ธรรมาธิปไตย สาตินิยมขบวนการไฮท์ปาร์ค และอิสระ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้มีการแตกพรรคขึ้น มีสมาชิกพรรคเสรีมนั่งคศิลาแยกออกมาเป็นพรรคสหภูมิ และต่อมาก็ได้เปลี่ยนไปเป็นพรรคชาติสังคม

ครั้นวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ ได้มีการปฏิวัติและประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๔๙๘ พรรคต่าง ๆ ตั้งกล่าวแล้วจึงเป็นอันล้มเลิกไป

ต่อมา เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จ ประกาศใช้เมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ แล้ว ได้มีพระราชบัญญัติพรรคการเมืองประกาศใช้อีกครั้งหนึ่ง มีพรรคการเมืองต่าง ๆ มาจกทะเบียนรวม ๑๗ พรรค มีพรรคที่มีสมาชิกได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรคือ พรรคสหประชาไทย ประชาธิปไตย แนวประชาธิปไตย ประชาชน แนวร่วม เศรษฐกร สาตินิยม อิสระธรรม และสังคมประชาธิปไตย ครั้นวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ มีการปฏิวัติ และให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑ เสียอีกครั้งหนึ่ง

โดยที่เรื่องพรรคการเมืองนี้ เป็นเรื่องที่สำคัญ เราจึงควรศึกษาเรื่องราวซึ่งต่างประเทศเขาได้กระทำกันมาก่อนเรา ว่าเขาได้กระทำกันไปด้วยมีหลักเกณฑ์และระเบียบแบบแผนอย่างไร และเนื่องจากได้มีอาจารย์หลายท่านได้นำเอาเรื่องของพรรคการเมืองมาเขียนบรรยายไว้แล้วจึงจะหยิบยกเอามา เพื่อเป็นแนวทางศึกษากันต่อไป

ศาสตราจารย์ ดร. หยุค แสงอุทัย ได้ให้ความหมายของพรรคการเมืองไว้ในหนังสือชื่อ “พรรคการเมือง” ของท่านว่า

“พรรคการเมือง ก็คือคณะหรือสมาคมของบุคคลซึ่งตกลงกันถึง หลักการแห่ง การอำนวยความสะดวก ไร่อย่างกว้าง ๆ และตกลงกันนำหลักการนั้นมาใช้ปฏิบัติ ฯลฯ

จากบทนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่า การที่จะเป็นพรรคการเมืองได้นั้น จะต้อง ประกอบด้วยข้อสำคัญ ๓ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. จะต้องมีความตกลงกันถึงหลักการ และมีการจัดสรรเป็นองค์การ ถ้าเพียงแต่ บุคคลหลาย ๆ คนเผอิญมีความเห็นตรงกันในหลักการแห่งการอำนวยความสะดวกอย่างใด อย่างหนึ่ง ก็ทำให้บุคคลเหล่านั้น เป็นพรรคการเมืองไปทำไม ฯลฯ นอกจากนี้ การที่บุคคลหลายคนมารวมประชุมปรึกษาหารือกันถึงหลักการแห่งการ อำนวยความสะดวก เป็นเนืองนิจ ก็ยังไม่ถือว่าเป็นพรรคการเมือง พรรคการเมืองเป็นองค์การที่ตั้งขึ้น ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้เป็นองค์การอย่างถาวรมิใช่ชั่วคราว ปราบกฎแก่สมาชิกของบุคคล ภายนอกเป็นรูปร่างของสมาคม

๒. จะต้องมีการตกลงกันถึงหลักการอำนวยความสะดวก และข้อนี้เองที่ทำให้ พรรคการเมืองแตกต่างกับสมาคมธรรมดา ฯลฯ คณะบุคคลหรือสมาคมใดจะถือว่าเป็น พรรคการเมืองได้ ก็ต่อเมื่อคณะบุคคลหรือสมาคมนั้นมีจุดประสงค์ที่จะได้มาซึ่งอำนาจ มหาชน และใช้อำนาจมหาชนนั้นดำเนินการให้เป็นไปตามความคิดเห็นของตน ฯลฯ อนึ่ง ความตกลงกันถึงหลักแห่งการอำนวยความสะดวกนี้จะต้องเป็นเรื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบาย ทั่ว ๆ ไปในทางการเมืองถ้าพรรคการเมืองจะต้องสมมติตนเองอยู่เสมอว่า ถ้าตนจัดตั้ง ตนจะมีหลักรัฐบาลแล้ว การที่จะอำนวยความสะดวกบ้านเมืองอย่างไร ฯลฯ

๓. นำหลักการแห่งการอำนวยความสะดวกที่ได้ตกลงกันไว้แล้ว ไปปฏิบัติในเมื่อ มีโอกาส กล่าวคือ ที่จะให้เป็นนโยบายซึ่งรัฐบาลจะต้องดำเนินการต่อไปในเวลาภายหน้า ฯลฯ

จากหลักสำคัญของท่าน ศาสตราจารย์ ดร. หยุต แสงอุทัย ที่กล่าวแล้วข้างต้น ข้อ ๑. ที่ว่า จะต้องมีการจัดสรรเป็นองค์การ นั้น ในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งรัฐบาลได้ตั้งพรรคการเมืองให้ชื่อว่า พรรคเสรีมนังคศิลา ได้มีการเผยแพร่เรื่องของ

พรรคการเมืองไทย หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้แปลเรื่อง "การจัดองค์การพรรค" จาก Encyclopaedia of Social Sciences ไว้ดังนี้

การจัดพรรคเป็นระเบียบภายในของพรรคการเมือง ก็เป็นเรื่องของหัวหน้าและลูกแก้วที่ไว้วางใจได้ เพื่อกำหนดวิธีการในอันที่จะเป็นฝ่ายชนะและรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ จะเป็นภายใต้ระบบสองพรรค หรือหลายพรรคก็ตาม และแม้จะปล่อยให้มิได้เสรีภาพทางสมาคมและการแสดงความคิดเห็นก็ตาม องค์การของพรรคจะต้องเป็นผู้เลือกตั้งผู้สมัครตำแหน่งต่าง ๆ ในวงการเมืองอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน พิจารณากำหนดแนวของพรรค หาเงินทุนของพรรค หาเสียง นำผู้ออกหาเสียงลงคะแนนมายังที่ออกเสียงในวันออกเสียง และเป็นผู้จัดนำในการบริหารหรือสนับสนุนรัฐบาล องค์การจะต้องหาสมัครพรรคพวกที่จัดเจนและเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ เช่น การหาเสียง แจกใบปลิวและเอกสาร จัดการประชุมทางการเมือง ควบคุมและกำเนิการโฆษณา ดูแลรายละเอียดการเลือกตั้งตามหลักวิชาการ จัดการประชุมนิติบัญญัติ และกำเนิงานธุรการของสำนักงาน ทั้งหัวหน้าและผู้ปฏิบัติงานอาจทำงานด้วยกรรมวิธีอิสระ หรืออาจรับบำเหน็จเป็นค่าตอบแทน ในการจัดรูปพรรคของฝ่ายเผด็จการ หัวหน้าขององค์การมีเข้มมุ่งในการปราบปรามฝ่ายค้าน การรักษาความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชน การรักษาให้ประชาชนเชื่อมั่น โดยวิธีการโฆษณา การเร้ากำลังจิตใจของประชาชน การนำเนิการปฏิบัติกิจการทางสังคม และการวางโครงการเพื่อบูรณะเศรษฐกิจและสังคม โดยอย่างใดก็ตาม ทั้งฝ่ายประชาธิปไตยและฝ่ายเผด็จการ องค์การของพรรคไทยเท่านั้น เป็นที่เกลียดชังพวกส่วนน้อย พวกส่วนใหญ่ คือวงนอกที่สนับสนุนหรือรับเอาภารกิจนำเนิของพรรคกันอย่างเจี๊ยบ ๆ

ข้อบังคับสำหรับสมาชิกในองค์การพรรครูปเผด็จการนั้น เข้มงวดที่สุด เช่น พรรคคอมมิวนิสต์ รัสเซีย พรรคสังคมนิยมอิตาลี และพรรคนาซีเยอรมัน สมาชิกในพรรคเหล่านี้มีทั้งสิทธิพิเศษและหน้าที่ และข้อบังคับเป็นกันมาก ตามแบบอย่างของรัสเซีย ในการรับสมาชิกใหม่นั้น ระเบียบข้อบังคับความระมัดระวังกันมาก ส่วนบัญญัติสมาชิกเก่าเหล่านั้นเล่าต้องหยิบขึ้นมาตรวจทุกปีบ่อย ๆ เมื่อกล่าวถึงผู้ถูกสงสัยว่าไม่ซื่อสัตย์ต่อหัวหน้าผู้มีอำนาจในรัฐบาล การรับสมาชิกใหม่ในพรรค เช่นในพรรคคอมมิวนิสต์ รัสเซียจะต้องผ่านระยะ

ทดลองเสียก่อน และผู้สมัครจะต้องมีสมาชิกพรรคที่มีฐานะที่รับรอง ทั้งฝ่ายคอมมิวนิสต์ และฟัซซิสท์มักหาสมาชิกใหม่จากองค์การเยาวชน ผู้สมัครเป็นสมาชิกจะต้องแสดงสัตย์ปฏิญาณ ชื่อสัตย์ต่อหัวหน้าผู้มีอำนาจ จะต้องเข้าใจในกฎและลัทธิธรรมของพรรค และจะต้องพร้อมที่จะเสียสละทั้งเวลา และกำลังทรัพย์เพื่อรับใช้พรรค

ในประเทศประชาธิปไตย พรรคที่มีข้อบังคับสมาชิกที่เข้มงวดกวดขันที่สุด ก็คือพรรคโซเชี่ยลลิสต์คอมมิวนิสต์ กรรมกร และคาธอลิก ถ้าใครต้องการจะให้อยู่ในบัญชีของพรรคต่อไป ก็จะต้องแสดงเสมอว่า เคารพและเชื่อมั่นในหลักการของพรรคชำระเงิน และเป็นสมาชิกอยู่ในองค์การสาขาต่าง ๆ ของพรรค พรรคโซเชี่ยลลิสต์ และคอมมิวนิสต์ เป็นพรรคที่ทำงานได้ผลเกี่ยวกับการเก็บเงินจากสมาชิกได้สม่ำเสมอในกรณีพรรคกรรมกร เช่นที่ในประเทศอังกฤษ เบลเยียม การเป็นสมาชิกในองค์การอาชีพ (Trade Unions) ซึ่งเป็นสาขาของพรรค ถือว่าเป็นสมาชิกของพรรคด้วยในตัว และการเก็บเงินองค์การอาชีพเป็นผู้เก็บ ในพรรคคาธอลิกเบลเยียม พรรคธรรมาธิบัตย์คาธอลิก-สวิสท์ พรรคศูนย์กลางเยอรมัน (ก่อน ค.ศ. ๑๙๓๓) มีสมาชิกตามแถบเกษตรกรรมของประเทศจักรวมพวกเป็นรูปองค์การอาชีพชาวนา และมีสมาชิกตามย่านอุตสาหกรรม จัดเป็นรูปองค์การอาชีพคริสเตียน องค์การพรรคกรรมกร และพรรคคาธอลิก โดยมากจัดขึ้นโดยรวบรวมสหพันธ์สมาคมต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค และสมาคมพวกต่าง ๆ

พรรคที่ไม่ใช่โซเชี่ยลลิสต์หรือไม่ใช่ศาสนาในประเทศประชาธิปไตย มักจัดกันหละหลวม ไม่มีระเบียบข้อบังคับของสมาชิก หรือมีก็น้อย พรรคใหญ่ ๆ ส่วนมากในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษมักจะหาทางรวบรวมคนทุกชั้นวรรณะ และได้สมาชิกซึ่งมีความกึกก่นในปัญหาเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมากมาย และการเก็บเงินจากผู้ที่เป็นสมาชิกสโมสร พรรคท้องถิ่น หรือสมาคมต่าง ๆ มักไม่ค่อยมีการเก็บกัน ความสัมพันธ์ของสมาชิกดังกล่าวกับพรรคมักอยู่ที่ผลประโยชน์ที่ได้ลงทุนไปในทางเศรษฐกิจหรือสังคม หรือ

มีฉันทันทีหวังในทางอำนาจทางการเมืองกัน ฉะนั้นจึงเป็นการง่ายเหลือเกินที่จะเข้าเป็นสมาชิกในพรรคใหญ่ ๆ ในสหรัฐอเมริกาหรือในพรรคเก่า ๆ ของอังกฤษ แต่ในสหรัฐอเมริกา สมาชิกพรรคมีแนวกฎหมายควบคุมอยู่บ้าง การที่จะมีสิทธิในการเลือกตั้งขั้นต้น ซึ่งมีการเลือกตั้งกรรมการพรรค และคัดเลือกผู้แทนของพรรคกันนั้น ผู้มีสิทธิก่อนอื่นจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ออกเสียงของพรรคใดพรรคหนึ่ง หรือมีฉันทันทีจะต้องพิสูจน์ว่า ในการเลือกตั้งขั้นต้นนี้ ไม่เคยออกเสียงให้พรรคอื่นใดมาเลยในระยะเวลาที่กำหนด ในมลรัฐทางใต้ กรรมการพรรคเป็นผู้กำหนดข้อบังคับของสมาชิกพรรค และได้กำหนดกันพวกนิโกรมิให้มาออกเสียงในการเลือกตั้งขั้นต้นนี้ กฎหมายของมลรัฐเท็กซัสสองฉบับ ซึ่งกันสิทธิการเลือกตั้งขั้นต้นไว้ให้แก่ชนผิวขาวเท่านั้น ถูกประกาศหาว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ นอกจากการหาทางกีดกันในเรื่องผิวนี้แล้ว พรรคใหญ่ ๆ ในสหรัฐอเมริกาไม่ได้หาทางที่จะกีดกันไม่ให้สมัครเป็นพรรคสาขา

งานที่จะต้องทำเพื่อการจัดพรรคการเมืองนั้นหนักมาก จึงมีความจำเป็นกันทุกประเทศที่จะต้องตั้งสำนักงานของพรรคเพื่อกำเนินกิจการ คนงานในพรรคมักมาจากผู้เป็นเจ้าของสำนักงานสาธารณะ หรือผู้แสวงตำแหน่ง เช่นในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น หรือมีฉันทันทีเป็นพนักงานการเลือกตั้งซึ่งได้รับเงินเดือน เช่นตามพรรคเก่า ๆ ในประเทศอังกฤษ หรือในรัฐเผด็จการจากตัวบุคคลชั้นผู้นำในวงการเศรษฐกิจ การทหาร และสถาบันทางการเมือง หรือในพรรคผู้แทนพวกเหล่านี้ ก็มาจากเลขานุการองค์การอาชีพต่างๆ จากพนักงานสหกรณ์ หรือผู้แทนองค์การชาวนาสามักก็ แม้รูปโครงการจัดงานจะแตกต่างกันมากก็ตาม สำนักงานธุรการของพรรคที่จะจัดได้ผลดี ก็จะต้องคอยดูแลควบคุมหน่วยราชการของรัฐบาลทุกหน่วยตั้งแต่เล็กที่สุดจนใหญ่ที่สุด

หัวหน้าพรรคมาจากสมาชิกของพรรคในองค์การนิติบัญญัติ จากผู้วิ่งเต้นจัดพรรค นอกวงการรัฐบาล จากนักหนังสือพิมพ์และนักพูดของพรรค จากองค์การสาขาของพรรค

จากผู้เป็นหรือเคยครองตำแหน่งทหารหรือพลเรือน จากนักการอาชีพและธุรกิจเกี่ยวข้องกับพรรคในประเทศที่มีสภาผู้โต้เถียงร่างกฎหมายที่สำคัญ กรรมการพรรค และผู้อยู่ในคณะรัฐบาล มักจะกลายเป็นหัวหน้าพรรค การบังคับบัญชาพรรคอยู่ในมือบุคคลชั้นผู้นำของรัฐสภา ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งตัวบุคคลและเจ้าหน้าที่จัดการเงินของพรรค และกำหนดแนวนโยบายของพรรค ในวงการพรรคกรรมกร การควบคุมบุคคลชั้นผู้นำของรัฐสภาอยู่ที่หัวหน้าองค์การอาชีพต่าง ๆ ในประเทศที่จัดพรรคแบบเผด็จการ หัวหน้าพรรคเกิดจากสภาพการณ์ที่ต้องจัดการอย่างรวกเร็ว กลับหน้ามือเป็นหลังมือ และจากความเรียกร้องให้บูรณะกิจการทางสังคมในรูปรัฐบาลแบบประธานาธิบดีหรือแบบสภา การนำพรรคนั้น แบ่งอำนาจวิวัฒนาการโดยวิธีต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดี อดีตประธานาธิบดี ผู้แพ้ในการเลือกตั้งประธานาธิบดี หัวหน้าพรรคในสภา กรรมการพรรคของชาติ ของมลรัฐ และท้องถิ่นผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าพรรคในองค์การนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรีของจังหวัดที่สำคัญ และพวกนายทุนในพรรค แบ่งอำนาจการนำและปกครองของพรรคการเมือง การควบคุมพรรค โดยมาร่วมกันแม้เพื่อจุดประสงค์จำกัดหาทางสำเร็จได้ยากเต็มที และแม้สำเร็จก็อาจเกิดการทะเลาะวิวาทระเบิดออกมาได้ ตามสภาพความเป็นไปในอเมริกา การวิวัฒนาการอำนาจการนำพรรคไม่ค่อยจะมีระบบแน่นอน ผู้ว่าราชการแห่งมลรัฐ เจ้าหน้าที่คณะรัฐบาล สมาชิกสภา หรือนักธุรกิจ อาจกลายเป็นผู้นำพรรคได้ในบางโอกาส การแบ่งอำนาจการจึกระบบสหพันธ์ (แบ่งออกเป็นมลรัฐ) และการรับรองสิทธิให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการควบคุมบังคับบัญชาพรรคในส่วนกลาง

ความจำเป็นในข้อแรกของการจัดพรรค ก็คือความสามารถในการหาเงินเพื่อกิจการส่งเสริมและการโฆษณา พรรคที่มีหลักทฤษฎีอันแข็งแกร่งและมีผู้เข้าใจเห็นด้วยแต่ส่วนน้อย อาจได้รับการช่วยเหลือกันโดยสมัครใจ แต่กิจการต่าง ๆ ย่อมต้องอาศัยการพิมพ์สำนักงาน ห้องโถง เครื่องขยายเสียง ภาพยนตร์เสียง และเครื่องมืออื่น ๆ ซึ่งต้องการการใช้จ่ายมาก ในการเรียกรหาเงิน พรรคอาจจะต้องเกิดการระดมทุนและสูญเสียไปซึ่ง

ประสิทธิภาพในการเป็นผู้แทนและผู้รักษาผลประโยชน์ของราษฎรอย่างแท้จริง ทั้งนี้ อิทธิพลของคนมั่งมีก็อาจจะเข้ามาครอบงำพรรคได้ ในประเทศประชาธิปไตย เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา ผู้ให้ทุนรายใหญ่ ๆ เพื่อกองทุนการต่อสู้เป็นพวกที่มีจิตใจ รับผลประโยชน์สาธารณะ และไม่ต้องการผลตอบแทนจากการบริจาคแก่พรรค แต่ก็มีหลายคนที่ต้องการผลตอบแทนทุนที่ได้เสียไป ในประเทศเหล่านี้ ระบบที่ใช้เขตหนึ่งก็ คนหนึ่งช่วยให้ผู้มั่งมีซึ่งทุ่มเทการเงินในการเลือกตั้งได้รับเลือกโดยง่าย ในสหรัฐอเมริกา นักธุรกิจซึ่งต้องการความสะดวกในเรื่องพิกัดภาษี ผู้มีอำนาจทางการค้า ซึ่งต้องการหลีกเลี่ยง ภาษี เจ้าของบ่อนการพนัน พวกค้าของเถื่อน และอะไรทำนองนี้ ซึ่งล้วนมีแนวที่คลุมเครือ คอยเฝ้าหาโอกาสที่จะให้องค์การพรรคต้องมาเป็นหนี้สินเสมอ วิธีการในประเทศอังกฤษ เกี่ยวกับเงินของพรรคและตำแหน่งสูง ๆ ก็อยู่ในสถานะที่มีกมัวเช่นเดียวกัน เพราะปรากฏ ชัดว่ามีหลายคนที่ได้เป็นขุนนางชั้น ใต้เคยเป็นผู้ช่วยเหลือการเงินของพรรคอย่างขนาด หนักมา ในประเทศฝรั่งเศส เงินที่มีคณะให้และการสนับสนุนจากหนังสือพิมพ์ที่ถูกซื้อ มักมีผู้กล่าวขวัญถึงเชิงทำหนีเสมอ ในประเทศเยอรมัน ธนาคาร บริษัท และเจ้าของที่ดิน รายใหญ่ ๆ ช่วยเหลือพรรคฝ่ายขวาอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนพวกโซเซียลลิสต์แห่งชาติ ในประเทศประชาธิปไตย พวกพรรคกรรมกรมักได้รับการเงินอุดหนุนจากกองทุนขององค์ การอาชีพ ทั้งนี้ก็ถือว่า พวกหัวหน้าองค์การอาชีพ (Trade Unions) มีอิทธิพลอันสูง เหนือองค์การพรรคการเมือง พรรคโซเซียลลิสต์ในเยอรมัน ต้องอาศัยการเงินที่เก็บได้แต่ อย่างเดียว ทั้งนี้จึงใช้วิธีการเก็บอย่างแนบเนียน และทำแสกมภ์แจกจ่ายให้แก่ผู้ที่ ได้ปฏิบัติ ตามเงื่อนไขของวิธีที่กำหนดนั้น วิธีการนี้ดูเป็นวิธีประชาธิปไตยที่สุดเท่าที่ได้คิดค้นมา แต่วิธีนี้้องค์การที่มี ใช้กรรมกรเอาไปใช้ ได้ผลน้อยเต็มที่ พรรคปฏิวัติบางพรรคได้รับการ ช่วยเหลือทางการเงินจากต่างประเทศ พรรคฟิอานนาเฟลของไอร์แลนด์ ได้รับเงินทุน ช่วยเหลือจากผู้เห็นใจในอเมริกา เป็นที่เข้าใจกันอย่างแพร่หลายว่า พรรคนานาชาติที่สาม (Third International) ได้ช่วยเหลือพรรคคอมมิวนิสต์ในที่ต่าง ๆ ทั่วโลก แต่ต้องที่นึก กันว่ามีในกรุงมอสโกเพื่อการนี้ เป็นแต่เพียงความฝันเท่านั้น

ปัญหาวินัยคุมพรรคแตกต่างกันมาแล้ว แต่ลักษณะของรัฐบาลในประเทศแบบรัฐสภา ปัญหาอันสำคัญของวินัยคุมพรรคก็เพื่อที่จะให้มีการร่วมมือในองค์การนิติบัญญัติ รัฐบาลกับพรรคฝ่ายค้านในประเทศอังกฤษสนิทแน่นแฟ้นกันมาก และตั้งแต่มีกรรมกรเป็นพรรคใหญ่ที่สอง ความสนิทระหว่างพรรคนำสองพรรคยิ่งแน่นแฟ้นมากขึ้น การรักษาวินัยกระทำได้โดยอำนาจของหัวหน้า ซึ่งคือแต่อำนาจของพรรค ปกครองบังคับบัญชาสำนักงานกลาง ซึ่งควบคุมการเงินของพรรค และแต่งตั้งกำหนดตัวผู้สมัคร วินัยของพรรคในประเทศฝรั่งเศสอ่อนกว่าในประเทศอังกฤษ แต่ก็แข็งกว่าในองค์การนิติบัญญัติของอเมริกัน เมื่อได้ตรวจดูคะแนนเสียงในรัฐสภาฝรั่งเศสแล้ว จะเห็นว่าพรรคฝ่ายขวาและพรรคฝ่ายซ้ายมีส่วนสัมพันธ์สนิทกันมาก ในรัฐสภาเยอรมัน ผู้แทนของพรรคมีวินัยดีมาก เนื่องจากระบบการรวมบัญชีของพรรคผู้ออกเสียงไม่มีสิทธิในการเลือกผู้สมัคร และหัวหน้าพรรคอาจส่งสมาชิกที่หัวข้อแล้วส่งคนอื่นไปแทน วินัยพรรคสำหรับพวกผู้นำในรัฐบาลเผด็จการใช้วิธีการที่แตกต่างกันไป สมาชิกซึ่งไม่อยู่ในตำแหน่งรับผิดชอบ ต้องถูกเฝ้าควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด และถ้าปลื้มตัวห่างออกจากรอคอยของคณะ หรือหย่อนในความพยายามเพื่อคณะแล้ว จะถูกตอบแทนอย่างรุนแรงมาก

ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ซึ่งรัฐสมัยใหม่ได้ก่อให้เกิด ขึ้นระหว่างพรรคซึ่งเป็นองค์การทางการเมือง และมีจุดประสงค์ทั่ว ๆ ไป กับสมาคมพิเศษต่าง ๆ และกลุ่มชนซึ่งมีผลประโยชน์ต่าง ๆ กันนี้ ทำให้เป็นปัญหาอันมีอาการหนักยิ่ง ในประเทศซึ่งมีวงการต่าง ๆ ส่งผู้แทนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยในทางการเมือง ต่างก็ได้พยายามออกกฎหมายจำกัดอิทธิพลทางการเงินไม่ให้บับคั้นการเลือกตั้ง คือ มีการกำหนดการเงินเพื่อการโฆษณาในการเลือกตั้ง ห้ามวิธีการเลือกตั้งบางประการ และจำกัดจำนวนเงินที่จะพึงใช้จ่ายได้ทั้งหมดนี้ เป็นวิธีการเท่าที่ได้คิดทำกันขึ้นมาพอเป็นตัวอย่าง แต่อย่างไรก็ดี กฎหมายเป็นแต่เพียงเครื่องช่วย เพียงแต่กฎหมายเท่านั้นยังหาเป็นเครื่องแก้ปัญหาคือการต่อสู้เพื่อครองอำนาจทางการเมืองได้ทีเดียวไม่

นอกจากที่กล่าวแล้วข้างต้น ท่านศาสตราจารย์ ทิเรก ชัยนาม ได้เขียนบรรยายไว้ในหนังสือชื่อ “รัฐธรรมนูญบริติช” เกี่ยวกับเรื่องระบบพรรคการเมือง มีความว่า

ระบบพรรคการเมือง

นักปราชญ์กฎหมายรัฐธรรมนูญอังกฤษทุกคนมีความเห็นว่า สำหรับประเทศอังกฤษหรือประเทศที่มีการปกครองโดยแบบอังกฤษจำเป็นต้องมีพรรคการเมือง ซึ่งมีอุดมคติในทางนโยบายต่าง ๆ กัน ทั้งเหตุผลซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ในประเทศที่ปกครองโดยระบอบอัตตาธิปไตย (Autocracy) อย่างฝรั่งเศสก่อนเป็นสาธารณรัฐ ราษฎรส่วนมากไม่มีสิทธิในการปกครองบ้านเมือง รัฐบาลในสมัยนั้นไม่ไ้ถามความเห็นราษฎรเลย ในนโยบายเกี่ยวกับส่วนได้เสียของประเทศแล้วราษฎรอยากจะแสดงความเห็นก็ไม่ได้ และถ้าราษฎรคนใดคนหนึ่ง หมู่ใดหมู่หนึ่ง รวมกันแสดงความเห็นขัดแย้งกับพระประสงค์ของกษัตริย์ รัฐบาลก็จะถือว่าเป็นการกบฏ และจะต้องปราบโดยใช้กำลัง

แต่ลัทธิประชาธิปไตยได้เปลี่ยนแปลงสภาพการณ์เหล่านี้ได้ การควบคุมนโยบายสาธารณะ (Public Policy) ได้โอนไปอยู่ในมือของผู้แทนราษฎร ราษฎรเริ่มมีเสรีภาพในการพูดในการคิด ในที่สุดราษฎรก็มีความเห็นได้ว่า ควรจะจัดการบ้านเมืองอย่างไร จึงจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ แต่เมื่อมีคนมากจะให้ความเห็นลงรอยยอมพ้องกันบ้าง คนบางหมู่เห็นว่า ควรจะเดิน อย่างนั้น อย่างนี้เกี่ยวกับวิเทโศบายหรือนโยบายการค้าต่างประเทศ หรือนโยบายภายใน หรือการศึกษา การเก็บภาษีอากร หรือการศาสนา ฯลฯ แต่บางคนหรือบุคคลหมู่อื่นหรือหลายหมู่เห็นอีกทางหนึ่ง เป็นต้นผู้ที่มีความรู้ก็พยายามระบายนโยบายความเห็นของตนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อชักจูงบุคคลอื่นที่มีความรู้น้อยกว่าให้เห็นด้วยกับตน ในที่สุดแต่ละคนก็มีพรรคพวกที่เห็นคล้ายด้วย เกิดจึงเป็นพรรคเป็นพวกขึ้น ที่จะบริหารงานแผ่นดินตามความคิดเห็นของพวกเขา

กล่าวโดยสรุป พรรคการเมือง ก็คือบุคคลหมู่หนึ่งซึ่งรวมกันเข้าโดยสมัครใจที่จะสนับสนุนให้การบริหารบ้านเมือง ดำเนินไปตามนโยบายสาธารณะอันใดอันหนึ่ง ซึ่งคนเห็นว่าดีที่สุด และในการที่จะให้นโยบายของตนสัมฤทธิ์ผล คณะพรรคจึงพยายามเลือกบุคคลในคณะของตัว ที่เชื่อใน นโยบายของตนเข้ารับตำแหน่งในทางการเมือง หรือเข้าไปนั่งในสภานิติบัญญัติ

ในการนี้ ในเบื้องต้นพรรคจะต้องพยายามให้ได้พวกเข้าไปนั่งในสภานิติบัญญัติให้มากที่สุดเพื่อจะเป็นรัฐบาลได้ การพยายามเช่นนี้ต้องปฏิบัติดังนี้

๑. แนะนำให้การศึกษาแก่ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง พรรคจะต้องเสนอต่อผู้ออกเสียงทั่วไปว่านโยบายสำคัญ ๆ ซึ่งคนเห็นว่าดีและเป็นนโยบายของ พรรค นั้นมี อะไรบ้างพยายามชี้ให้เห็นว่าข้อดีของคนนั้นมีอย่างไร แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องชี้ให้เห็นด้วยว่า ข้อบกพร่องมีอย่างไรบ้าง เพราะสิ่งทั้งหลาย อีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องมีข้อแย้ง ทั้งนี้เพื่อราษฎรผู้ออกเสียงจะได้นำไปพิจารณาไตร่ตรอง และช่วยได้ทบทวนอีกฝ่าย แต่โดยปกติพรรคก็มักจะเอาแต่ความคิดของนโยบายของตนขึ้นชี้ให้ราษฎรเห็นว่ามีส่วนดีมากกว่า หรือมีส่วนดีทั้งหมดการแนะนำให้คนรู้เช่นนี้เป็นการทำบริการ (service) ให้แก่พรรคของตนนั่นเอง และเป็นการทำบริการให้แก่ชาติอีกด้วย เพราะเมื่อถึงคราวเลือกตั้งราษฎรผู้ออกเสียงจะต้องใช้ความคึกซึ้งเหตุผลซึ่งพรรคต่างๆ มาแสดงไว้ ว่าฝ่ายใดพวกจริง พวกมีเหตุผล ทั้งนี้เพราะในต่างประเทศ เช่น อังกฤษและสหรัฐอเมริกา ราษฎรไปออกเสียงเลือกตั้งโดยคำนึงถึงนโยบายยิ่งกว่าตัวบุคคล จริงอยู่บางคราวบุคลิกลักษณะของบุคคลก็ช่วยได้บ้าง

๒. พรรคการเมืองมีหน้าที่ที่จะต้องเร้าให้ราษฎรผู้ออกเสียงตื่นใจ เอาใจใส่ออกเสียงในเวลาเลือกตั้ง โดยมีการประชุมแสดงสุนทรพจน์ เดินขบวน พยายามคลอใจให้ผู้ออกเสียงเห็นด้วยกับ อุดมการณ์ของตน และในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในขั้นนี้ก็เช่นเดียวกัน พรรคไม่เพียงทำประโยชน์ให้แก่ชาติอีกด้วย ความสำเร็จของระบอบประชาธิปไตยขึ้นอยู่กับราษฎรได้ออกเสียงถูกต้องหรือไม่ แต่หลักสำคัญมีอยู่ว่า การใส่ร้ายซึ่งกันและกันโดยปราศจากความจริง เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ ตรงกันข้ามกลับจะเป็นภัยแก่คณะพรรคที่ปฏิบัติเช่นนั้น เพราะถ้าราษฎรทราบความจริง ย่อมกระทบกระเทือนถึงชื่อเสียงของคณะพรรค และในที่สุดก็จะไม่ทราบได้แน่ๆ ผลของการเลือกตั้งในครั้งนั้นเจตจำนงของราษฎร (public

will) อันถูกต้องนั้นคืออะไรแน่ ที่ว่าการโฆษณาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนี้ เท่ากับทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติด้วยนั้น ก็เพราะการแนะนำให้ราษฎรไปออกเสียง ไปฟังการโฆษณานั้น ก็เท่ากับเตือนให้ราษฎรไปใช้สิทธิของตน มิฉะนั้นคำว่าประชาธิปไตยก็เป็นคำกล่าวลม ๆ แล้ง ๆ ถ้าราษฎรส่วนมากสละสิทธิดังกล่าวแล้ว

๓. พรรคจะต้องพยายามให้ออกเสียงเลือกตั้งเข้าเป็นสมาชิกในพรรค ของคน ให้มากขึ้นเพราะทุกปีจะมีคนที่ บรรลุ นิติ ภาวะหรือเป็นผู้ใหญ่ตามกฎหมายมากขึ้น ซึ่งหมายความว่าผู้มีสิทธิ ออก เสียง จะ เพิ่มขึ้นพรรคจึงต้อง ส่ง คน ออก ไป ชักจูงแนะนำนโยบายของ ตนให้บุคคลเหล่านี้เห็นพ้องและสนับสนุนพรรคของตน

ความจริงในประเทศอังกฤษ สมัยโบราณนั้น ก็ไม่สู้ชอบให้มีพรรคนัก และมักจะเห็นว่าการเมืองพรรค คือการคอยแย่งอำนาจกันในทางไม่ชอบ ผู้ที่เคยเป็นรัฐมนตรีถ้าออกจากตำแหน่งไป ฝ่ายตรงข้ามขึ้นมาเป็นรัฐบาล ฝ่ายที่ออกไปก็นอนตาไม่หลับเพราะ ฝ่ายที่เข้ามาเป็นรัฐบาล ก็มักจะหาความผิดเพิ่มขึ้นมาใส่ส่วนเวียงวนกัน ไปสุดแต่ฝ่ายใดพวกใดเข้าเป็นรัฐบาล พวกใดออกจากรัฐบาล ต่อมาจนถึงราชวงศ์ซาร์โนเวร์ ความสำคัญก็ดังก่อแล้ววิ่งเลือนหายไป เกิดความคิดว่าการที่มีพรรคนั้นเป็นสิ่งที่ควรแก่การปกครอง ประเทศยอมรับนับถือว่า การมีพรรคนั้นเท่ากับทำให้รัฐบาลต้องพยายาม บริหารราช การ แผ่นดินด้วยความระมัดระวังที่สุด เพื่อประเทศชาติ และถ้าปรากฏว่า ราษฎรไม่พอใจโดย คณะเนเลียงทางสภาสามัญ ก็ต้องให้พรรคฝ่ายค้านเข้าเป็นรัฐบาลบ้าง และราษฎรก็ไม่รู้สึกตระหนกตกใจ ผิดกับสมัยโบราณหากว่าเปลี่ยนผู้บริหารกันครั้งหนึ่ง ประชาชนพากันหัวนี้ วิพากษ์ความ ไม่สงบ จะเกิดเพราะฝ่ายที่ออกไปก็อยากให้อำนาจกลับคืน ฝ่ายที่เป็นรัฐบาลก็ต้องคอยปราบปราม เมื่อมีความคิดกว้างขวางเช่นนี้ ฝ่ายที่เป็นรัฐบาลก็เห็นว่า การทำหน้าที่ฝ่ายค้านนั้นไม่แปลว่าไม่รักชาติดัง ในสมัยโบราณเข้าใจกันตรงกันข้ามฝ่ายที่เป็นรัฐบาลกลับปรารถนาให้มีฝ่ายค้านทั้ง ๆ ที่ตนเองอยากเป็นรัฐบาลอยู่ตลอดไป ทั้งนี้ ฝ่ายรัฐบาลเองก็ทราบดีว่า ถ้าไม่มีฝ่ายค้าน รัฐบาลเองก็จะเหยิงและแตกกันเอง และฝ่ายที่จะค้านเลือกกันไม่ได้ ก็คิดหาทางก่อกวนในทางใช้กำลัง

โดยเหตุดังกล่าวนี้ จึงมีผู้อธิบายว่าการที่รัฐบาล ยอมรับนับถือ ให้มีฝ่ายค้าน ได้ เช่นนี้ จึงเป็นเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้ระบบพรรคในบริเตนใหญ่มีความสำเร็จได้

ศาสตราจารย์ ไคเซย์ (Dicey) กล่าวว่า พรรคการเมืองนั้น ต้องแยกกันโดยมีความเห็นไม่ตรงกันจริง ๆ ซึ่งสำคัญมากแต่ไม่ใช่แยกกันในมูลฐานสำคัญ เช่น ระบบการปกครองเป็นกัน หรือเกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์ ขอยกตัวอย่าง เช่น ในสมัยปฏิวัติฝรั่งเศส มีรัฐมนตรีผู้หนึ่งถูกขึ้นศาล นักการเมืองซึ่งมีอำนาจในสมัยนั้น อภิปรายคำว่าความรับผิดชอบของรัฐบาล หรือของรัฐมนตรีนี้ หมายความว่า ความตายของผู้หนึ่งซึ่งแปลว่าความเห็นในทางการเมืองของพรรคการเมืองนั้น ไม่เป็นไปโดยทางสันติ และต่างจะก่อเวร ซึ่งกันและกันตั้ง กล่าวในเบื้องต้น

ในการที่จะให้การณรงค์ ระหว่างพรรคการเมืองด้วยกันเป็นไปโดยสันติ และปราศจากการฆ่าฟันซึ่งกันและกันนั้น พรรคแต่ละพรรคจะต้องมีนโยบายและอุดมคติซึ่งมาจากความเห็นไม่ตรงกันจริง ๆ ในประเด็นว่า ทำอย่างไรจึงจะให้บ้านเมืองราษฎร เพื่อนร่วมชาติของตนมีความเจริญผาสุก แต่ถ้านโยบายหรืออุดมคตินั้น เป็นไปในทางหาผลประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลบางหมู่บางเหล่า หรือบุคคลบางชั้นโดยเฉพาะ หรือยึดปฏิบัติประหารกันเป็นส่วนตัวแล้ว การเมืองชนิดนี้จะนำไปสู่ความเสื่อมและความหายนะ แต่ท่านจะต้องระลึกว่า แม้ในประเทศอังกฤษก็ดี ระบบพรรคการเมืองเพียงจะมีระเบียบแบบแผนและเดินไปด้วยดีเป็นปีกแผ่น ก็เมื่อต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เท่านั้น ทั้ง ๆ ที่มีรัฐสภาหลายร้อยปีแล้ว ความสำคัญอยู่ที่ว่า หลักการดีปานใด ถ้าผู้ใช้ ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจทราบซึ่งความอลเวงก็จะเกิดขึ้น

มีผู้อธิบายว่า การปกครองโดยราษฎร จะดำเนินไปตลอดรอดฝั่ง จะต้องประกอบด้วยสารสำคัญของศีลธรรมทางการเมือง (Political Morality) ดังต่อไปนี้

๑. สติปัญญา (Intelligence) การที่จะควบคุม การ บริหาร บ้าน เมือง ให้ดี นั้น ราษฎรจะต้องเอาใจใส่ในการเมือง และมีโอกาสได้รับการศึกษาในเรื่องเหล่านี้ และรัฐบาลจำจะต้องให้ประชาชนทราบการบ้านการเมืองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒. คุณธรรมในทางการเมือง (Political Virtue) รากฐานอันสำคัญของรัฐ คือศีลธรรม การมีศีลธรรมทำให้ประชาชนในประเทศมีศรัทธา ยอมเสียสละตนเพื่อชาติในยามสันติ และยามสงคราม กล่าวหาญในสนามรบ มีความกล้าหาญ และกล้าหาญในการเป็นผู้นำในทางที่ดี มีอิสระในตัวเอง ไม่ยอมให้ความชั่วหรืออำนาจฝ่ายต่ำจูงไปได้

๓. อิสรภาพ (Freedom) ราษฎรจะต้องมีอิสระในการที่จะ ปฏิบัติการอย่างหนึ่ง อย่างใดที่ตนเห็นว่าเป็นการไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นโดยไม่มีกฎ หมายพิเศษห้าม หรือถูกผูกมัดโดยวินัยของ พรรคจนเกินไป หรือถูกควบคุมเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลบางหมู่บางคณะ จะต้องมเสรีภาพบริบูรณ์ในการพูด ในการชุมนุมสาธารณะในการร้องทุกข์ และในการออกเสียงเลือกตั้ง

๔. ความรักชาติ (Patriotism) ราษฎรจะต้องเอาใจใส่ในการบ้านเมือง สารสำคัญในการรักชาตินั้น จะต้องประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

- ก. มีความรู้ที่ว่า สิ่งใดเป็นคุณเป็นประโยชน์แก่ ประเทศ ชาติใน ส่วน รวม
- ข. ถือประโยชน์ของ ชาติ เหนือประโยชน์ของพรรค ชั้น สกกุล หรือส่วนตัว
- ค. เต็มใจที่จะรับใช้ชาติ และเสียสละเพื่อความเจริญของชาติของตน

สหภาพรัฐสภา

สหภาพรัฐสภา เป็นองค์การหรือสมาคมระหว่างรัฐสภานานาประเทศ ซึ่งแม้จะเป็นองค์การ หรือสมาคม ทาง การ เมืองก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่องค์การหรือสมาคมระหว่างรัฐบาล (non governmental organization) ไม่เหมือนองค์การสหประชาชาติ

องค์การสหภาพรัฐสภาปัจจุบันที่ประเทศไทยได้เข้าร่วม เป็น ภาคี สมาชิก โดยมี ๒ องค์การ คือองค์การสหภาพ (ระหว่าง) รัฐสภา(นานาชาติ) (Inter-Parliamentary Union) กับองค์การสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentarian's Union)

องค์การสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union) มีวัตถุประสงค์ที่จะ ส่งเสริมให้สมาชิกของรัฐสภานานาชาติ ได้มีโอกาสพบปะทำความรู้จัก และติดต่อสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อความร่วมมือกันในการรักษาไว้ พัฒนาและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย และ ส่งเสริมการ ดำเนิน งาน เพื่อ ความก้าวหน้า ใน การ พัฒนา สันติภาพ อันธาวารและความร่วมมือกันระหว่างประเทศ เมื่อใดมีปัญหาระหว่างชาติเกิดขึ้น ซึ่งอาจจัดการให้ตกลงกันได้ทางรัฐสภาของชาติ สหภาพรัฐสภา ก็จะต้องเป็นหน้าที่ที่จะศึกษากันกว่าหาทางให้ตกลงกันโดยวิธีนั้น และจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันรัฐสภา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเพาะความนิยมในสถาบันนั้นยิ่งขึ้น

สหภาพรัฐสภา มีประเทศต่าง ๆ (ซึ่งเรียกว่าหน่วยประจำชาติ) เป็นภาคีสมาชิกในปัจจุบัน ๘๔ ประเทศ (๒๕๑๔)

สหภาพรัฐสภาที่ดี หน่วยประจำชาติที่ดีไม่มีลักษณะเป็นพรรคการเมือง หรือจัดเป็นกลุ่มเป็นคณะภายในวงงานนั้น แต่เป็นที่รวมของการแสดงออกซึ่งความคิด เห็นของบรรดานักการเมืองแห่งรัฐสภานานาชาติ ในอันที่จะพิจารณาหาหนทาง เพื่อธำรงไว้ซึ่งสถาบันแห่งระบอบการปกครอง ประชาธิปไตยและสันติภาพของโลก

องค์การสหภาพรัฐสภา จะมีการประชุมใหญ่ประจำปีครั้งหนึ่งทุกปีโดย ผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม การประชุมใหญ่ของสหภาพรัฐสภาก็มีการพิจารณากันถึงเรื่องปัญหาการลดอาวุธ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพัฒนาทางการเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในเอเชีย และในดินแดนแอฟริกา การเผยแพร่การศึกษา และการฝึกฝนบุคคลที่ต้องการ เพื่อพัฒนาการ แห่งชาติบทบาทของประเทศผู้ใช้อำนาจปกครองในการให้ดินแดนที่ยังไม่ได้ ปกครอง ตนเองบรรลุถึงอิสรภาพทางการเมือง การลงทุนจากต่างประเทศสำหรับประเทศที่ต้องการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมความมั่นคงแห่งสันติภาพ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ การขจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาผู้ลี้ภัย ปัญหาเรื่องอาวุธปรมาณู และการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ ปัญหาเรื่องการค้าแบ่งแยกผิว ฯลฯ เป็นต้น ก่อนที่จะมีการประชุมใหญ่ประจำปีก็จะมีการประชุมคณะมนตรีของสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Council) เพื่อเตรียมการก่อน คณะมนตรีสหภาพรัฐสภานี้ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศภาคี สมาชิกประเทศละ ๒ คน เพื่อกำหนดสถานที่ประชุมใหญ่ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ขององค์การ การพิจารณารับสมาชิกใหม่ การพิจารณางบประมาณของสหภาพ ตลอดจนการแต่งตั้ง อนุกรรมการ พิจารณา ปัญหาใดปัญหาหนึ่งโดยเฉพาะ

สหภาพรัฐสภา มีคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) ทำหน้าที่ควบคุมกิจการของสำนัก งานเลขานุการ สหภาพรัฐสภา กิจการต่าง ๆ จะต้องผ่านคณะกรรมการบริหารนี้ก่อนที่จะนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะมนตรีสหภาพรัฐสภา คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกของหน่วยประจำชาติ หน่วยละ ๑ คน รวม ๑๐ คน อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๔ ปี

นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการประจำสหภาพรัฐสภาอีก ๕ คณะ คือ
 คณะกรรมการการเมือง ความมั่นคงระหว่างประเทศและการลดอาวุธ
 คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคม
 คณะกรรมการกิจการรัฐสภาและนิติบัญญัติ
 คณะกรรมการวัฒนธรรม
 คณะกรรมการปัญหาถิ่นแดนที่ยังไม่ได้รับการปกครองตนเอง และปัญหาเชื้อ
 ชาติ

เนื่องจากรัฐสภาของประเทศต่าง ๆ ย่อมมีสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา จึงได้เกิด
 มีสมาคมขึ้นอีกเป็นเครือของสหภาพรัฐสภาเรียกว่าสมาคมระหว่างเลขาธิการรัฐสภา มีการ
 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา ปรีกษาหารือเกี่ยวกับรูปงานของ
 สำนักงานตลอดจนกิจการงานต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติในรัฐสภาของตน ๆ

หน่วยรัฐสภาไทย ได้เข้าเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภาตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๙๓

องค์การสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย (Asian Parliamentarian's Union)
 เป็นองค์การที่รวบรวมขึ้นจากสมาชิกรัฐสภาในกลุ่มประเทศ ชาวเอเชียบาง ประเทศ
 มีวัตถุประสงค์ที่จะได้มาและธำรงไว้ซึ่งอิสระเสรีอย่างสมบูรณ์ และการปกครองระบอบประ-
 ชาธิปไตยอย่างแท้จริง เพื่อรักษาความมั่นคงแห่งสันติภาพและ ความรุ่งเรืองในทวีปเอเชีย

องค์การนี้เริ่มตั้งขึ้น โดยคณะ พรรคการเมืองของประเทศญี่ปุ่น คือ พรรค
 ลิเบอร์ลิตีโมแครท ซึ่งเป็นพรรคที่มีเสียงข้างมากในรัฐสภา มีนายโนบุซุเกะ กิซึกิตินายก-
 รัฐมนตรีญี่ปุ่นเป็นหัวหน้าได้เชิญสมาชิกรัฐสภาจากบางประเทศในเอเชีย เข้าร่วมในการ
 จัดตั้งองค์การขึ้น คือ ประเทศไทย จีน เกาหลี ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย
 ลาว และอินโดนีเซีย (ต่อมาก็มีอินเดียและออสเตรเลีย)

องค์การนี้มีวัตถุประสงค์ ที่สำคัญก็คือแอนตี้คอมมิวนิสต์ จึงได้มีการดำเนินการ
 ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. พยายามทุกทางที่จะรักษาไว้ ซึ่งความเป็นอิสระแห่งประเทศในเอเชีย

๒. ส่งเสริม และ ร่วมมือกัน ใน ทางเศรษฐกิจ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและ
วิทยาการ (Technology) ในระหว่างชาติเสรีในเอเชีย

๓. ปรีกษาหารือในกิจการต่าง ๆ ซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนหรือได้กระทบกระ-
เทือนต่อสันติภาพ และความมั่นคง ของทวีปเอเชีย และดำเนินการตามมติที่ได้ตกลงกัน

นอกจากที่ประชุมใหญ่แล้ว องค์การสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียก็มีผู้ดำเนินงาน
ต่าง ๆ คือคณะมนตรี คณะกรรมการฝ่ายการเมืองคณะกรรมการการเศรษฐกิจ คณะ
กรรมการวัฒนธรรม และคณะกรรมการฝ่ายการคมนาคม

การปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ

ศาสตราจารย์ ดร. สุคนธ์ รัชชีย์ Ph.D.
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สภาพลักษณะและระบบการปกครองท้องถิ่นในปัจจุบัน

ประเทศอังกฤษแบ่งออกเป็น ๑๒๔ จังหวัด^(๑) จังหวัดมี ๒ ประเภท ๑ ประเภทแรกเรียกว่า county ประเภทที่สองเรียกว่า county borough จังหวัดประเภทแรกนั้นเป็นจังหวัดตามชื่อเดิม มี ๔๕ จังหวัด ส่วนจังหวัดประเภทที่สองเป็น borough ที่ได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัดในภายหลังมี ๗๙ จังหวัด จังหวัดประเภทแรกมีการแบ่งเขตออกเป็นอำเภอและตำบล ส่วนประเภทที่สองไม่มีการแบ่งเขตนี้ประเภทอังกฤษมี ๑,๐๘๖ อำเภอ มีอำเภออยู่ ๓ ประเภท คือ ประเภทแรกเรียก borough (non-county borough) มีจำนวน ๒๒๗ อำเภอ ประเภทที่สองเรียก urban district มีจำนวน ๔๔๔ อำเภอ

และประเภทที่สามเรียก rural district มีจำนวน ๔๑๐ อำเภอ อำเภอประเภทที่สามนี้จะมีการแบ่งออกเป็นตำบล ส่วนประเภทอื่นไม่มีการแบ่ง ตำบลมี ๒ ประเภทคือ parish และ rural borough ตำบลประเภทแรกเป็นตำบลตามความหมายเดิมที่มีมาแต่โบราณ ส่วนตำบลประเภทที่สองนั้นเป็นตำบลที่ได้รับการลดฐานะมาจากอำเภอประเภท borough จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจลดฐานะ อำเภอ ที่มีขนาดเล็ก จนไม่สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้มาเป็นตำบลได้ตาม พ.ร.บ. การปกครองท้องถิ่น ๑๙๕๘ แต่ปัจจุบันไม่ให้อำนาจจังหวัดลดฐานะอำเภอต่อไปแล้ว อำเภอและจังหวัดทุกประเภทมีสภา อำเภอ และ จังหวัด ที่จะ

(๑) ไม่รวม Wales, Scotland และ Ireland เหนือ

บริหารงานท้องถิ่นของตนเอง ส่วนตำบลนั้นก็มีสิทธิที่จะมีสภาตำบลเช่นเดียวกัน ยกเว้นแต่ตำบลประเภทแรกที่มีประชากรน้อยกว่า ๒๐๐ คน ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีขึ้นอยู่กับสภาจังหวัด

ลอนดอนมีฐานะเป็นจังหวัดพิเศษ เรียกว่า Greater London แบ่งออกเป็น

พื้นฐานทางประวัติศาสตร์ของรูปหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น

การที่จะเข้าใจลักษณะการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นในประเทศอังกฤษ จำเป็นต้องพิจารณาความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของประเทศประกอบ ทั้งนี้เช่นเดียวกับการศึกษาระบบการปกครองท้องถิ่นของประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีอิทธิพลจากประวัติศาสตร์การปกครองของประเทศมาเกี่ยวข้องไม่มากนักน้อย เพื่อไม่เียนเี่ยวจะขอกล่าวแต่ว่า หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ๓ หน่วย คือ county, borough และ parish ^(๑) เป็นหน่วยที่มีพื้นฐานมาแต่ดั้งเดิมนับแต่ก่อนสมัยคริสตศวรรษที่ ๑๘

อำเภอและมีแต่ อำเภอ ประเภทแรกเป็นจำนวน ๓๒ อำเภอ ^(๒) อาณาเขตของลอนดอนครอบคลุมพื้นที่เคยอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ๆ หลายจังหวัด ส่วนตัวเมืองลอนดอนจริง ๆ นั้น (City of London) กำหนดให้เป็นเขตเทศบาลภายในเขตลอนดอนใหม่

County เป็นชื่อที่มีมาแต่สมัยกลาง อาณาเขตที่ขุนนางยศชั้น earl ปกครองเรียก county การมีฐานะเป็น county นี้แปลว่าอาณาเขตนั้นเป็นเขตอิสระ แต่มีหน้าที่ถวายบรรณาการแก่กษัตริย์ เมื่อพันยุคกลางมาได้มีการแต่งตั้งข้าราชการแทนองค์พระมหากษัตริย์เป็นผู้ปกครองอาณาเขตนั้น เขตที่เป็น county จะมีศาลสถิตยุติธรรมของตนเอง มีอำนาจบริหารงานท้องถิ่นบางอย่าง เช่น เรือนจำและสะพาน

borough เป็นเขตเมืองที่ได้รับพระราชทานกฎบัตรในการปกครองตนเอง ทำ

^(๒) Greater London Council, Extract from the Agenda Paper for the Meeting on Tuesday 25 March 1969, pp 2-7.

^(๓) Drain, Geoffrey, The Organization and Practice of Local Government, pp. 2-5.

ให้มีสิทธิที่จะมีศาลของตนเอง มีผู้แทนที่จะไปออกเสียงในรัฐสภา borough มีสิทธิจะเป็นที่ปรึกษาแก่ชายได้

parish หมายถึงเขตที่มีประชาชนอาศัยอยู่เป็นกลุ่มก้อน และมีพระ (ในคริสต์ศาสนา) อาศัยอยู่ด้วยเพื่อก่อให้เกิดการอบรมสั่งสอนแก่ประชาชน เดิมเรียกเขตนี้ว่า vestry ซึ่งมีความหมายตรงตัวว่าห้องสวดมนต์ศึกษาในโบสถ์ ต่อมาเมื่อมีการแบ่งเขตอำนาจระหว่างฝ่ายศาสนจักรและอาณาจักร ซึ่งนั้นก็ยังคงอยู่ ใช้เรียกหน่วยการปกครองท้องถิ่น ที่เล็กที่สุดของประเทศ

โครงสร้างของการปกครองท้องถิ่นที่ดำเนินมาจนถึงปัจจุบันมีรากฐานมาจากการปรับปรุงประมาณกลางศตวรรษที่ ๑๙ พ.ร.บ. เทศบาล ค.ศ. ๑๘๓๕ (Municipal Corporations Act of 1835) กำหนดให้ borough เป็นเขตเทศบาล และผู้เสียภาษีในท้องที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเพื่อบริหารเขตท้องถิ่นของตนเองได้ ในขณะที่บริเวณที่ตำบล (parish) ก็ได้รับอำนาจให้จัดการศึกษาและดูแลทางคมนาคมในท้องถิ่น ต่อมาในปี ๑๘๘๘ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการปกครองท้องถิ่น

(Local Government Act of 1888) กำหนดให้มีสภาจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่รับการเลือกตั้งจากราษฎรทั่วไป โดยให้มีจังหวัดเป็น ๒ ประเภท ดังได้กล่าวมาแล้ว จังหวัดประเภท county borough กำหนดไว้ในขั้นนี้ว่าหาก borough ใดมีประชากรไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ก็มีสิทธิที่จะขอเป็นจังหวัดได้ อัตราประชากรที่กำหนดไว้นี้ได้มีการเปลี่ยนต่อมาอีกหลายครั้งซึ่งจะได้กล่าวถึงในตอนต่อไป ในปี ๑๘๘๕ ได้มีการปรับปรุงการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นอีกครั้งหนึ่ง โดยกำหนดให้จังหวัดแบบ county แบ่งเขตอำเภอใหม่เพิ่มขึ้นอีก ๒ ประเภท คือ urban district และ rural district เพื่อกระจายอำนาจการบริหารงานสุขาภิบาลในเขตตัวเมืองและในชนบทออกไป อำเภอทั้ง ๒ ประเภทที่ตั้งขึ้นใหม่นี้ มีสภาอำเภอบริหารงานเช่นเดียวกับ อำเภอประเภทแรกที่มีอยู่เดิม อำนาจที่กำหนดให้ไปเป็นไปตาม พ.ร.บ. การปกครองท้องถิ่น ค.ศ. ๑๘๘๕ (Local Government Act of 1894) นอกจากนี้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ยังกำหนดให้ตำบลมีอำนาจสภาตำบลของตนเองอีกด้วย ยกเว้นแต่ตำบลที่มีประชากรน้อยเกินไปก็อาจมีสภาตำบลร่วมกับตำบลอื่น ๆ

ส่วนลอนดอนมีอาณาเขตเป็นเมือง City of London มาโดยไม่มีเปลี่ยนแปลง จนกระทั่ง ค.ศ. ๑๘๘๘ พ.ร.บ. การปกครองลอนดอน (London Government Act of 1899) จัดเขตลอนดอนใหม่เป็น ๒๘ อำเภอ ๆ แต่ละอำเภอมีสถานะเป็น borough และมีสภาอำเภอบริหารงาน กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในการบริหารงานเมือง

ลักษณะของหน่วยงานปกครองท้องถิ่นระดับต่าง ๆ

สภาจังหวัดประเภทแรก (county council) มีอำนาจตาม พ.ร.บ. การปกครองท้องถิ่น ค.ศ. ๑๙๓๓ (Local Government Act of 1933) ประกอบด้วยประธาน สมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกพิเศษ (alderman) ประธานไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกสภาเทศบาล แต่ต้องมีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกได้ ประธานสภาเทศบาลนี้ไม่เรียก นายกเทศมนตรี แต่เรียกว่า chairman of the council การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นไปตาม พ.ร.บ. การเลือกตั้งผู้แทนปวงชน ค.ศ. ๑๙๔๙ (Representation of the People Act of 1949) แต่ละจังหวัดจะแบ่งออกเป็นเขต (division) แต่ละเขตมีสมาชิกสภาเทศบาลได้หนึ่งคน เขตเลือกตั้งนี้กำหนดตามความใน พ.ร.บ. การ

ลอนดอนในปัจจุบัน คือ พ.ร.บ. การปกครองลอนดอน ค.ศ. ๑๙๖๓ (London Government Act of 1963) ซึ่งยุบรวมอาณาเขตที่เคยเป็นของจังหวัดอื่นหลายจังหวัดมาเป็นเขต Greater London และมีสภาลอนดอนเรียกชื่อย่อว่า GLC (Greater London Council)

ปกครองท้องถิ่น ค.ศ. ๑๙๓๓ สมาชิกสภาเทศบาลมีอายุ ๓ ปี ส่วนสมาชิกพิเศษนั้นเป็นบุคคลที่สมาชิกสภาเทศบาลเลือกขึ้นมา โดยมีอัตราส่วน ๑ คน ต่อสมาชิกสภาเทศบาล ๓ คน และอยู่ในตำแหน่ง ๖ ปี ทุก ๆ สามปี ครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกพิเศษทั้งหมดจะพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกพิเศษจะต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับสมาชิกสภาเทศบาล ผู้ที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลจะเป็นสมาชิกพิเศษด้วยไม่ได้ สภาเทศบาลจังหวัดจะต้องมีการประชุมปีละไม่น้อยกว่า ๔ ครั้ง แต่ตามธรรมดาถ้ามักจะประชุมกัน เดือน ละ ๕ ครั้ง

สภาจังหวัดประเภทที่สองแบบ county borough นั้น มีนายกเทศมนตรีเป็นประธาน ตำแหน่งนายกเทศมนตรี อาจจะเป็น mayor

หรือ lord mayor ก็ได้ หากจะเป็น lord mayor จะต้องมีการพระราชโองการโปรดเกล้าฯ เสียก่อน เพื่อให้สะดวกแก่การพิจารณาเรื่องนี้ ออกกล่าวในที่นี้เลยว่า อำเภอบริเวณที่หนึ่ง (non-county borough) ก็มีนายกเทศมนตรีเช่นเดียวกัน อำเภอต่าง ๆ ในเขตลอนดอนจึงมีนายกเทศมนตรีกันทั้งนั้น แต่นายกเทศมนตรีเหล่านั้นจะไม่มีตำแหน่งเป็นถึง lord mayor เพราะมิได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ยกเว้นแต่นายกเทศมนตรีของนครลอนดอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของลอนดอนปัจจุบัน

นอกจากข้อแตกต่างระหว่างชื่อตำแหน่งของประธานสภาเทศบาลจังหวัดประเภท county และ county borough แล้ว สภาเทศบาลจังหวัดประเภทที่สองยังต่างกับประเภทที่หนึ่งอีกในด้านการกระจายอำนาจ เนื่องจากสภาจังหวัดประเภทนี้ไม่มีอำเภอที่จะมอบอำนาจการบริหารท้องถิ่นไปให้เหมือนจังหวัดประเภทแรก สภาจังหวัดแบบ county borough จึงต้องปฏิบัติงานทุกอย่างซึ่งสภาจังหวัดแบบ county ไม่ต้องปฏิบัติ แต่มอบหมายไปให้เขตอำเภอต่าง ๆ ดำเนินการ เช่น การเก็บขยะมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล การทำทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การควบคุมราคาค่าเช่าเคหสถาน และการจัดให้มีแสงสว่างตามท้องถนน เป็นต้น^(๔) ในขณะที่เกี่ยวกับงานบริหารที่สภาเทศบาลจังหวัดประเภทแรกปฏิบัติก็เป็นหน้าที่ของ county borough เช่นเดียวกัน ยกเว้นแต่กิจกรรมสองสามอย่างที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะของจังหวัดแบบ county เช่น การควบคุมสภาพอาคารบ้านเรือนในชนบท การปรับปรุงเขตอำเภอให้เหมาะสม เป็นต้น (เขต county borough ไม่มีชนบทหรืออำเภอ)

สภาอำเภอแบบ urban district และ rural district ทั้งสองประเภทมี chairman of the council เป็นประธานสภาเทศบาลเช่นเดียวกับ county แต่สภาของอำเภอทั้งสองแบบนี้ไม่มีสมาชิกพิเศษมีแต่สมาชิกสภาเทศบาลเท่านั้น สภาจังหวัดจะเป็นผู้กำหนดจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลในอำเภอต่าง ๆ ลักษณะของสมาชิกสภาเทศบาลอำเภอยังต่างไปจากสมาชิกสภาเทศบาลจังหวัดอีก คือในขณะที่สมาชิกสภาเทศบาลจังหวัดแบบ county รวมทั้งอำเภอต่าง ๆ ในลอนดอนจะออกจากตำแหน่งพร้อม ๆ

(๔) Robson, William A., Local Government in Crisis, pp. 35-40.

กัน เมื่อครบอายุสามปี สมาชิกสภาเทศบาล
อำเภอทุกประเภทรวมทั้งสมาชิกสภาเทศบาล
จังหวัดแบบ county borough จะต้องพ้น
จากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสามของทั้ง
หมดทุก ๆ ปี ทำให้มีการเลือกตั้งใหม่ทุกปี
อย่างไรก็ดี สภาเทศบาลอำเภอแบบ urban
and rural districts อาจขออนุมัติสภา
จังหวัดให้สมาชิกทั้งหมดพ้นตำแหน่งพร้อม ๆ
กัน และมีการเลือกตั้งสามปีต่อครั้งก็ได้

ในระดับตำบล (parish) จะมีประธาน
สภา และสมาชิกอีกเป็นจำนวนระหว่าง ๕
ถึง ๒๑ นาย ทั้งนี้แล้วแต่สภาจังหวัดจะ
กำหนด สมาชิกอยู่ในตำแหน่งสามปีเช่น
เดียวกับสภาประเภทอื่น แม้สภาเทศบาล
ระดับนี้จะไม่ม้ออำนาจมาก เพราะกฎหมาย
และระเบียบกำหนดให้อำนาจส่วนใหญ่เป็น
ของสภาเทศบาลอำเภอ และ จังหวัด ก็ ตาม
การปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลก็มีความ
สำคัญต่อชาวอังกฤษเป็นอย่างมาก เพราะ
บุคคลเหล่านี้มีความรู้สึกผูกพันกับความเป็น
มาทางประวัติศาสตร์ของตำบล และถือว่าเป็น
เป็นโอกาสที่จะแสดงความต้องการและความ
คิดเห็นต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ สมาชิกสภา
เทศบาลตำบล อาจได้รับเลือกเป็น สมาชิก
สภาเทศบาลอำเภอหรือจังหวัดพร้อม ๆ กัน
ไปก็ได้

เกี่ยวกับฐานะของอำเภอและจังหวัด
นั้น มีข้อควรกล่าวอีกประการหนึ่ง คือ
อำเภอต่าง ๆ ที่มีจำนวนประชากรถึงระดับ
ตามกฎหมาย พยายามอย่างยิ่งที่จะขอยก
ฐานะเป็นจังหวัดแบบ county borough ทั้งนี้
เกี่ยวกับปัญหาการเสียภาษี ในจังหวัด
หนึ่ง ๆ ย่อมเก็บภาษีท้องถิ่นในอัตราเดียวกัน
หมดทั่วทั้งจังหวัด อำเภอที่มีความมั่งคั่ง
กว่าเขตอื่นก็ย่อมเสียภาษีมากกว่าเขตอื่น
เมื่อเทียบอัตราส่วนกันทั้งจังหวัด อำเภอ
ประเภทนี้จึงอยากที่จะเป็นอิสระไม่ขึ้นกับ
จังหวัดใด ๆ อำเภอหลายอำเภอ เช่น Ealing
และ Ilford ได้พยายามต่อสู้ยกฐานะท้องถิ่น
ของตน แต่ก็ต้องแพ้มติที่ประชุมรัฐสภา

ถึงแม้ว่าสมาชิกสภาจังหวัด สภาอำเภอ
และสภาตำบลล้วนเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง
จากประชาชนโดยตรง และงบประมาณที่ใช้
ในการปฏิบัติงานของจังหวัด อำเภอและ
ตำบลแล้วแต่กรณี เป็นเงินที่ได้มาจากภาษี
ท้องถิ่น (rate) เป็นส่วนใหญ่ก็ตาม บริการ
ที่ประชาชนแต่ละคนได้รับจะไม่จำกัดอยู่ใน
เขตท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัยเท่านั้น ตัวอย่าง
เช่น ประชาชนในเขตจังหวัดแบบ county
borough จะได้รับการบริการจากสภาจังหวัด
โดยตรง แต่ประชาชนในเขตอำเภอ (non-
county borough or urban district) จะได้

รับบริการบางประเภทจากสภาอำเภอ และบริการอีกบางประเภทจากสภาจังหวัด ถ้าบุคคลใดอยู่ในเขตอำเภอแบบ rural district ก็จะได้รับบริการทั้งจากสภาจังหวัด สภาอำเภอ และสภาตำบล ทั้งนี้เพราะเหตุสองประการ จังหวัดแบบ county borough เป็นเขตการปกครองท้องถิ่นที่มีอำนาจเต็มในการบริหารงาน จังหวัดประเภทนี้จะดำเนินงานทุกอย่างที่จังหวัดแบบ county ปฏิบัติ และในขณะเดียวกันก็จะปฏิบัติตามภารกิจของอำเภอ (non-county borough) ไปด้วย อีกประการหนึ่ง ถึงแม้อำเภอและตำบลต่างๆ ไม่อยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของจังหวัดก็ตาม สภาจังหวัดก็มีอำนาจในการมอบหมายความรับผิดชอบบางประการให้อำเภอ และตำบลในเขตของตนรับไปดำเนินการได้

สภาจังหวัด อำเภอ และตำบล มีอำนาจหน้าที่ ๒ ประการ^(๖) คือมีอำนาจควบคุมกิจกรรมต่างๆ ของราษฎรในเขตของตน และมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนเป็นส่วนรวม เนื่องจากสภาจังหวัดอำเภอ และตำบลทั้งหมด มีอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวนี้ ในการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป จะไม่แยกเรียกว่าเป็นสภาประเภทใด แต่จะรวมเรียกว่าสภาโดยไม่มี

ระบุประเภท ยกเว้นในกรณีที่จะกล่าวถึงรายละเอียดบางประการ

ในการใช้อำนาจควบคุมกิจกรรมต่างๆ ของราษฎร สภาจะออกกฎบัญญัติท้องถิ่น (by-laws) เพื่อวางแนวทางการประพฤติปฏิบัติของราษฎร ผู้ที่ฝ่าฝืนจะได้รับการลงโทษตามกำหนดในกฎบัญญัติ ในฐานะที่สภาเป็นเจ้าของทรัพย์สินสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ห้องสมุดประชาชน สระว่ายน้ำสาธารณะ สภาจะออกกฎบัญญัติควบคุมการประพฤติปฏิบัติของประชาชนในสถานที่เหล่านี้ ผู้ที่ส่งเสียงอึกทึกหรือผู้ที่ทำลายป้ายประกาศสาธารณะ จะถูกลงโทษ พาดิษกรรมบางอย่างที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนเป็นส่วนรวมจะมีกฎบัญญัติควบคุม ตัวอย่างของพาดิษกรรมประเภทนี้ ได้แก่ ร้านทอดปลา โรงหนัง โรงละคร แม้แต่กิจกรรมบางอย่างที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนก็ได้รับการควบคุม เช่น สถานที่ให้คนเช่าพัก (lodging house) และสถานพยาบาลเอกชน (nursing home) สถานที่เหล่านี้จะดำเนินการไม่ได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตจากสภาเสียก่อน ผู้ที่จะขอเป็นเจ้าของกิจการ จะต้องปฏิบัติตามรายละเอียดของข้อบังคับที่มีกำหนดไว้ในกฎ

(๖) Richards, Peter G., The New Local Government System, pp.32 -34.

บัญญัติ ร้านค้าต่าง ๆ จะต้องเปิดและปิด
ดำเนินการตามเวลาที่สภากำหนด สภามี
อำนาจควบคุมอาคารเคหสถานบ้านเรือน
เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น

ในเรื่องหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน
สภามีหน้าที่ดำเนินการในค้ำสวัสดิการของ
ประชาชนในท้องถิ่นของตน ทั้งนี้อยู่ในความ
ควบคุมของรัฐบาล รัฐบาลเป็นผู้กำหนด
ว่า สภาประเภทใดมีหน้าที่ประการใด และ
จะได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินมาสมทบกับ
รายได้ของสภาที่ได้จากภาษีอากรในท้องถิ่น
เพื่อใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน สภาทำหน้าที่
เป็นตัวแทนของประชาชนแต่ละท้องถิ่นใน
อันที่จะดำเนินกิจการต่าง ๆ รวมทั้งการ
บริหารการศึกษา การสุขาภิบาล การ
คมนาคมและการคุ้มครองสวัสดิภาพของ
ประชาชน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ
ประชาชนในเขตของตน และให้สอดคล้อง
กับสภาพแวดล้อมและระดับเศรษฐกิจของ
ท้องถิ่นของตน ทั้งนี้โดยให้สัมพันธ์กับแนว
นโยบายของรัฐบาลซึ่งมุ่งหวังให้การปฏิบัติ
ของแต่ละท้องถิ่นมีประสิทธิภาพถึงระดับที่ค
งเทียมกัน

โดยทั่วไป สภามีอำนาจเต็มที่ใน
การควบคุมกิจกรรมของประชาชน และใน

(๗) *Ibid.*, pp. 46-61.

การบริหารงานค้ำสวัสดิการของประชาชน
ในท้องถิ่นของตน แต่มีกิจกรรมอยู่ ๓ ประเภท
ที่สภาจะต้องปฏิบัติร่วมกับรัฐบาล คือ การ
สำรวจ การศาล และการพัฒนาท้องถิ่น
ในบางกรณี^(๗)

ในด้านการสำรวจ สภาจังหวัดแต่ละ
จังหวัดมีอำนาจในการจัดตั้งและบริหาร
กิจการสำรวจโดยมีคณะกรรมการสำรวจ ซึ่ง
ประกอบด้วย กรรมการสองในสามที่เป็น
สมาชิกสภา และกรรมการอีกหนึ่งในสามที่
ตัวแทนของฝ่ายศาลในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ เป็น
ผู้รับผิดชอบ ถึงแม้ว่าคณะกรรมการสำรวจ
(special watch committee or police commi-
tee) นี้ จะประกอบด้วยสมาชิกสภาเป็น
ส่วนใหญ่ก็ตาม สภาก็มีอำนาจในการบริหาร
กิจการสำรวจในขอบเขตจำกัด คณะกรรม
การสำรวจเป็นผู้กำหนดจำนวนสำรวจใน
ท้องถิ่น จัดหาอาคารและวัสดุอุปกรณ์ในการ
ปฏิบัติงาน แต่ในการแต่งตั้งผู้บังคับการ
สำรวจ ตลอดจนรองผู้บังคับการและผู้ช่วย
เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย (Home Secretary) รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจในการ
สอบสวนความผิดทางวินัยของตำรวจ และ
มีอำนาจในการปลดผู้บังคับการตำรวจออก

จากตำแหน่ง ในสภาพการณ์เช่นนี้ ผู้บังคับการตำรวจจึงเสมือนกับไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาหรือ คณะกรรมการตำรวจ ผู้บังคับการตำรวจมีอำนาจในการปลดเจ้าหน้าที่ตำรวจในบังคับบัญชาของตน นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยยังเป็นผู้วางระเบียบในเรื่องชั้นและชั้นเงินเดือน ตลอดจนระเบียบวินัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตำรวจ ถึงแม้ว่าประชาชนในแต่ละท้องที่เป็นผู้เสียภาษีอากรเพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินกิจการตำรวจโดยตรงก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็มีอำนาจในการที่จะใช้เงินงบประมาณเพื่อให้ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้นในการปรับปรุงกิจการตำรวจในเขตนั้น ๆ เฉพาะในเขตลอนดอนผู้บัญชาการตำรวจ (Commissioner of Police) ต้องเป็นผู้ที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่ถึงอย่างไรก็ดี ผู้บัญชาการตำรวจในเขตลอนดอนก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสียก่อน ก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้ง

ในด้านการศาล ถึงแม้ว่านายกเทศมนตรีและประธานสภาเทศบาลจะเป็นตุลาการท้องถิ่น (justice of the peace) โดยตำแหน่ง แต่ประธานคณะตุลาการท้องถิ่น

(Lord Lieutenant) ก็ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ประธานคณะตุลาการท้องถิ่นจะเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลอื่น ๆ ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตุลาการท้องถิ่น จังหวัดต่าง ๆ จะมีคณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นประจำ คณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นนี้ไม่เพียงแต่มีอำนาจในกิจการศาลในท้องที่เท่านั้น แต่ยังปฏิบัติภารกิจในการบริหารกิจการบางอย่างของท้องถิ่นอีกด้วย อำนาจของคณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นในเรื่องนี้มีลักษณะแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น ในบางท้องที่คณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นจะมีอำนาจในการออกบัตรอนุญาตในการจัดตั้งสถานหย่อนใจที่มีคนตรีและการเต้นรำ แต่ในบางท้องที่อำนาจในการออกบัตรอนุญาตในเรื่องนี้ก็เป็นของสภา คณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นยังมีอำนาจในการออกบัตรอนุญาตในการขายสุรา และเครื่องดื่มของมึนเมาต่าง ๆ โดยทั่วไปแล้วสภาต้องประสานงานกับคณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นอย่างใกล้ชิดเพราะ จะต้องเป็นผู้จัดสรรงบประมาณเพื่อการปฏิบัติงานและการจ้างเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการตุลาการท้องถิ่นและมักจะถือเป็นแนวปฏิบัติว่าปลัดเทศบาล (clerk of a county council or town

clerk) จะต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่บริหารของศาล (clerk of the peace) และในตำแหน่งนี้ ปลัดเทศบาลก็จะทำหน้าที่เป็นเลขานุการทั่วไปของศาลและเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการตุลาการ ท้องถิ่นไปค้ำยันในตัว

กิจการบางอย่างที่เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นโดยส่วนรวม แต่ไม่จำกัดเฉพาะในเขตจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งเท่านั้น เช่น การทำเรือ การระบายน้ำ และการประมงก็จะได้รับการควบคุมจากรัฐบาล บางครั้งรัฐบาลอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาและแนวทางการปรับปรุงกิจการเหล่านี้โดยเลือกบุคคลที่มีความรู้และวุฒิอัน

เหมาะสมจากส่วนกลาง และบุคคลบางคนในท้องถิ่น ในส่วนใหญ่แล้วคณะกรรมการมักจะมีบุคคลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผลประโยชน์ (interest group) ร่วมเป็นสมาชิก เช่น คณะกรรมการเพื่อปรับปรุงการระบายน้ำ (land drainage board) ก็มีตัวแทนของเจ้าของที่ดินในเขตที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการระบายน้ำ คณะกรรมการทำเรือจะมีตัวแทนของผู้ที่จะต้องใช้ทำเรือมาร่วมในคณะกรรมการเหล่านี้ต้องประสานงานกับสภาพอย่างใกล้ชิด เพราะจำเป็นต้องอาศัยงบประมาณในการดำเนินงานที่ได้จากค่าธรรมเนียม หรือเงินบริจาคจากบุคคลในท้องถิ่น ซึ่งจะได้รับประโยชน์จากกิจการนั้น

หน่วยงาน กับ การประชาสัมพันธ์

อาสา ทรรศน์อนันต์
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์

สถาบันหรือหน่วยงานที่มีการติดต่อกับกลุ่มประชาชนจำนวนมากนั้น ผู้บริหารงานจะถือว่า การประชาสัมพันธ์เป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของฝ่ายบริหาร หรือถ้าเป็นหน่วยธุรกิจ ผู้บริหารธุรกิจก็จะถือว่างานประชาสัมพันธ์เป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของฝ่ายจัดการ ซึ่งจะต้องมีเจ้าหน้าที่สำหรับดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ไว้ อีก หน่วยหนึ่งโดยเฉพาะ

งานด้านการประชาสัมพันธ์ จะอยู่ในหน้าที่ของฝ่ายใดก็ตาม ย่อมจะมีวัตถุประสงค์ข้อใหญ่ เช่นเดียวกัน กล่าวคือ เพื่อสร้างความนิยม (Good-will) ให้กลุ่มประชาชนเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาในหน่วยงานของตน และเพื่อป้องกันชื่อเสียง (Reputation) ของสถาบันหรือหน่วยงาน

ตลอดจนของบรรดาผู้ทำงานทุกระดับในหน่วยงานนั้น มิให้กลุ่มประชาชนกล่าวถึงไปในทางที่เสียหาย หรือในคำันเกิดความเข้าใจผิด อันอาจจะทำให้หน่วยงานต้องมัวหมองและเสียชื่อเสียงได้

การที่จะสร้าง ความนิยมให้ มีขึ้น แก่หน่วยงานนั้น จะต้องแสดงออกด้วยการเผยแพร่ ชี้แจง ให้กลุ่มประชาชนได้รู้เห็น เข้าใจและสนใจ ในนโยบาย ตลอดจนผลงานกิจกรรมของหน่วยงานที่ได้ปฏิบัติกระทำไปทุกระยะ และจะต้องกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกอยู่เสมอ เพื่อให้กลุ่มประชาชนได้ชินต่อการได้ยินได้ฟังถึงชื่อหรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือของหน่วยงาน อันจะเป็นทางชักชวนให้กลุ่มประชาชนได้มีส่วนสนับสนุนและเห็นชอบกับความมุ่งหมายในการ

LI RT

ดำเนินงาน หรือการขยายกิจกรรมของสถาบันหรือของหน่วยงาน เพื่อที่จะได้รับผลสำเร็จโดยสะดวกในเบื้องปลาย แต่ลักษณะวิธีการดำเนินงานเพื่อสร้างค่านิยมนั้น จะต้องเป็นการแสดงออกที่มีรากฐานความเป็นจริง มีความบริสุทธิ์ใจ และประกอบด้วยมนุษยธรรม อันเป็นหลักการที่สำคัญที่สุดของการดำเนินงานด้านการศึกษาสัมพันธ์อยู่ด้วย

ส่วนการป้องกันชื่อเสียงของหน่วยงานมิให้เสียไปหรือเกิดความเสียหายขึ้นได้นั้น จะต้องเริ่มด้วยการรู้จักสำรวจดูตัวเองเป็นเบื้องต้น โดยพิจารณาหาข้อบกพร่องที่อาจจะมียู่ในหน่วยงานหรือในตัวผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงาน แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไข เช่น ธรรมเนียม ระเบียบ วิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความไม่พอใจหรือ ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่กลุ่มประชาชน หรือซึ่งอาจทำให้กลุ่มประชาชน

การบอกกล่าวเผยแพร่ข่าวสาร

ข่าวสาร ก็คือความรู้ ฉะนั้น การบอกกล่าว เผยแพร่ข่าวสารให้กลุ่มประชาชนได้ทราบ จึงมิใช่เป็นการโฆษณาขายสินค้าหรือ การโฆษณา ชักจูงเอาแต่ได้ของหน่วยงานฝ่ายเดียว แต่มีลักษณะเป็นการ

เกิดความเข้าใจผิดต่อหน่วยงานได้ ทั้งนี้ เพื่อจะได้หาทางแก้ไข ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง อันจะเป็นการป้องกันชื่อเสียงของหน่วยงานตั้งแต่ต้นมือ และการแก้ไขความเข้าใจผิดที่มีอยู่ในกลุ่มประชาชนให้หมดไป

เมื่อได้พิจารณาความมุ่งหมายในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ดังกล่าวแล้ว ก็อาจพิจารณาสรุปเป็นหัวข้อที่จะต้องปฏิบัติจัดทำเป็นขั้น เป็นตอนได้ดังนี้

๑. บอกกล่าว เผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ให้กลุ่มประชาชนได้ทราบ และชักชวนให้กลุ่มประชาชนได้มีส่วนสนับสนุน และเห็นชอบกับ ความมุ่งหมาย ของสถาบันหรือหน่วยงาน

๒. สืบจรวจตรวจสอบกระแสประชา-มติ เพื่อช่วยทำให้แนวความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนกับนโยบายความมุ่งหมายของสถาบันหรือหน่วยงาน ได้มีส่วนสอดคล้องกัน

บอกกล่าวเพื่อหวังปลูกความนิยม เป็นการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อหาความสนับสนุนร่วมมือจากกลุ่มประชาชนที่มีรากฐานจากความเป็นจริง ความบริสุทธิ์ใจ และมีมนุษยธรรม การดำเนินงานประชา-

สัมพันธ์ในลักษณะที่กล่าวนี้ จึงต้องมีการวางแผนเป็นขั้น เป็นตอนอย่างละเอียดและรอบคอบ ซึ่งควรประกอบด้วยลักษณะสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. เป็นการบอกกล่าวเผยแพร่ที่กระจ่าง ชัดและเข้าใจง่ายว่า เป็นเรื่องอะไร นำมาบอกกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์อะไร

๒. เป็นการบอกกล่าว ที่ จะ สามารถ โหม่งหน้าวกลุ่มประชาชนให้เกิดความประทับใจ เกิดความเชื่อถือให้ความสนับสนุนร่วมมือ อย่างจริงจัง

๓. เป็นการบอกกล่าว ที่ สามารถ จะ ทำให้เกิดความพึงพอใจแก่กลุ่มประชาชนโดยทั่วไป

การบอกกล่าว เผยแพร่ เพื่อให้กลุ่มประชาชนเกิดความรู้ ความพอใจ ความนิยม และเกิดความสนับสนุนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานนั้น จำเป็นต้องอาศัยสื่อเป็นพาหะ เพื่อนำเอาเรื่องราวที่จะบอกกล่าวไปสู่กลุ่มประชาชนซึ่งเป็นเป้าหมาย สื่อของการเผยแพร่นี้มีมากมายหลายอย่างแตกต่างกันไป ..สื่อซึ่งสามารถทำให้กลุ่มประชาชนได้ฟังด้วยหู ได้ดูด้วยตา แล้วนำเอาสิ่งที่ได้ดู ได้ฟังนั้นไปคิดและตัดสินใจ ที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา นั้นเป็นสื่อที่ดีที่สุดในการบอกกล่าว เผยแพร่ ได้แก่สื่อ

ประเภทเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีภาพยนต์มีเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงเป็นต้น การที่จะใช้สื่อประเภทนี้ ก็สุดแต่ความสำคัญของเรื่องราวที่หน่วยงานนั้นจะบอกกล่าว ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายและงบประมาณที่จะใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานนั้น ๆ ว่า เป็นหน่วยใหญ่หรือหน่วยเล็ก ตลอดจนมีกลุ่มประชาชนทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะบอกกล่าวข่าวสารหรือรับฟังข่าวสารจากสื่อประเภทนี้จำนวนมาก น้อยเพียงใด ทั้งนี้ เป็นเรื่องของการวางแผนปฏิบัติจัดทำเนิการของฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่จะพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม

สื่อต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ อาจจัดตามลำดับความสำคัญ และความจำเป็นในประโยชน์การใช้ ได้ตามลำดับ ดังนี้

๑. สื่อประเภทเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) ได้แก่ ภาพยนต์มีเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง สื่อประเภทนี้เหมาะสำหรับหน่วยงานที่มีการติดต่อกับกลุ่มประชาชนภายนอกเป็นจำนวนมาก และใช้ สำหรับการให้ การ ศึกษา แก่กลุ่มประชาชนภายในไปด้วยในตัว แต่มีค่าใช้จ่าย

จ่ายในการจัดทำ จัดใช้สูง เป็นสื่อที่คึกคัก และได้ประโยชน์ในการเผยแพร่มากที่สุด

๒. สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ (Printed Media) ได้แก่หนังสือพิมพ์ของสถาบัน หรือของหน่วยงานนั้นเอง เอกสารของสถาบัน หรือของหน่วยงานซึ่งได้จัดพิมพ์ขึ้นไว้แจกจ่าย (Release) ในหน่วยบริการข่าวสาร (Information) รวมทั้งเอกสารที่หน่วยงานจัดขึ้นไว้แจกจ่ายผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์รายวัน (Press release) เพื่อให้หนังสือพิมพ์ช่วยเผยแพร่ข่าวสารให้แก่สถาบัน หรือหน่วยงานอีกต่อหนึ่ง สื่อประเภทนี้ใช้งบประมาณย่อมเยากว่าและสามารถกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกได้ ดีกว่า สื่อประเภท เครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์

๓. สื่อประเภทการแสดง (Displays) ได้แก่ภาพโปสเตอร์ ภาพข่าว (Picture Boards) รวมทั้งภาพฉาย (Slide) สำหรับประกอบการอธิบาย นิทรรศการ (Exhibition) และการสาธิต (Demonstration) สื่อประเภทนี้เหมาะสำหรับการจัดเผยแพร่เป็นครั้งคราว ในโอกาสวันสำคัญ ของสถาบัน หรือหน่วยงาน เช่นวันคล้ายวันสถาปนาหน่วยงาน การประชุมสัมมนา หรือ การร่วมมือของหน่วยงาน ที่มีวัตถุประสงค์อย่าง เดียว กัน ร่วมกันจัดงาน จัดการประชุมสัมมนาโดยมี

สื่อประเภทการแสดงที่กล่าวนี้ จัดแสดงไปพร้อมด้วย เป็นต้น

๔. สื่อประเภทคำพูด (Oral) ได้แก่ การชี้แจง รวมทั้งการชี้แจงของหน่วยต้อนรับติดต่อสอบถาม และการชี้แจงโต้ตอบทางโทรศัพท์ การบรรยาย การแถลงข่าว หรือการให้สัมภาษณ์ ต่อผู้แทน สื่อมวลชน ซึ่งมีผู้แทนหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และผู้สื่อข่าวต่างประเทศ ที่เรียกว่า Press Conference ซึ่งเหมาะกับการประชาสัมพันธ์ กับกลุ่มประชาชนโดยอาศัย สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มประชาชนทั่วไปได้ช่วยเป็นสื่อเผยแพร่ให้อีกต่อหนึ่ง

จะพิจารณาเห็นได้ว่า สื่อประเภทคำพูดนี้มีบทบาทความสำคัญในการปฏิรูปฐานการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ของสถาบัน หรือ หน่วยงาน อยู่เป็น อันมาก และกลุ่มประชาชนภายใน หรือบรรดาผู้ร่วมงานในหน่วยงานนั้นเอง จะเป็นผู้เริ่มงานประชาสัมพันธ์ขั้นมูลฐานได้เป็น อย่างดี นับแต่การรับและชี้แจงข่าวสารทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นด่านแรกของการตอบคำสอบถามที่ใช้เสียง คือสื่อประเภทคำพูดโดยผู้ฟังไม่เห็นตัว ถ้าผู้รับโทรศัพท์มีการโอภาปราศรัยตอบคำถามให้คำชี้แจงที่น่าฟัง พร้อมกับติดตามบริการให้ผู้ถามได้รับข้อมูลข่าวสารที่

หน่วยงานกับการประชาสัมพันธ์

ต้องการไปช่วยก็แล้ว ก็จะเป็นการปลุก
ความนิยม ความศรัทธาต่อกลุ่มประชาชนที่
มาติดต่อเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเป็นอันมาก
หน่วยบริการ ทักต่อ สอบถาม (Enquiry)
ก็เป็น หน่วย ประชาสัมพันธ์ ด้านแรก
อีกหน่วยหนึ่ง ในการที่จะรับแขกชั้น
ต้นได้เป็นอย่างดี หากผู้ปฏิบัติงานในหน่วย
นี้พร้อมที่จะผู้ตอบชี้แจงข่าวสารทางโทรศัพท์
มีคุณสมบัติเพียงพอ จะเท่ากับทำให้งาน
ด้าน การ ประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงานได้
สำเร็จสมความมุ่งหมายไปแล้วครึ่งทาง

การสำรวจตรวจสอบกระแสประชามติ

วิธีดั้งเดิมที่จะรับทราบกระแสความคิด
เห็นของกลุ่มประชาชน ก็ได้แก่ “การสลับ
รับฟัง” และ “การเดินตลาด” คือ การ
ไปตรวจดูสภาพความเป็นไป รับฟังความ
ทุกข์สุข และสอบถามความต้องการของ
ประชาชน แต่การสำรวจด้วยวิธีที่กล่าวนี้
จะใช้กับกลุ่มประชาชนที่มีจำนวน ปริมาณ
มาก ย่อมไม่ได้ผลที่แน่นอน ทั้งนี้ ก็เพราะ
ว่ากระแสความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มประชาชน
ที่สถาบัน หรือหน่วยงานต้องเกี่ยวข้องด้วย
นั้น มีอิทธิพลที่จะเสริมสร้างหรือทำลาย
สถาบันหรือหน่วยงานได้ จึงจำเป็นที่

๕๕

สื่อประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ จะ
ใช้เป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์เมื่อใด
ในโอกาสใด ขึ้นอยู่กับความสำคัญของเรื่อง
ราวข่าวสารที่จะบอกกล่าวเผยแพร่ ประกอบ
กับท่าที ประสพการณ์ และความเหมาะสม
ของกลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งจะ
รับฟังข่าวสารของสถาบัน หรือหน่วยงาน
ได้มากน้อย เพียงใดอีกด้วย ฉะนั้นการใช้
สื่อประเภทต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์
จึงต้องมีการวางแผนเป็นขั้น เป็นตอนอย่าง
ละเอียดรอบคอบและเหมาะสมดังที่กล่าวแล้ว

สถาบันหรือหน่วยงาน จะต้องสำรวจตรวจ
สอบกระแสความคิดเห็น ของประชาชน ที่มี
ต่อสถาบันหรือหน่วยงานให้ได้ผลแน่นอน
เพื่อประโยชน์ในการประกอบการวินิจฉัยว่า
กลุ่มประชาชน มีความคิดเห็นในทางดีทาง
ร้ายต่อหน่วยงานอย่างไร เพียงใด หรือไม่

ปัญหาจึงมีอยู่ว่าทำอย่างไร จึงจะ
สามารถรู้ได้ว่า กระแสความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อหน่วยงานมีอยู่อย่างไร ได้มี
ผู้คิดค้น วิธี วัดกระแสประชามติโดยการ
สำรวจว่า กลุ่มประชาชนกลุ่มนั้น กลุ่มนี้
มีความคิดเห็นเป็นอย่างไร มีปริมาณความ

LIART

เห็นแบ่งเป็นกี่จำพวก และมีพวกที่ไม่สนใจ
โยคี คือ วางตัวเฉยไม่สนับสนุน ไม่คัดค้าน
เป็นปริมาณเท่าใด การเห็นด้วยหรือไม่เห็น
ด้วย หรือไม่สนใจโยคีเหล่านี้ เป็นเพราะ
เหตุใด รวมทั้งยังช่วยให้รู้ด้วยว่า ลักษณะ
หรือสภาพของ กลุ่ม ประชาชน นั้น ๆ มีอยู่
อย่างไร

การสำรวจตรวจสอบกระแสประชามติ
ตามวิธีสมัยใหม่นี้ แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท
คือ การสำรวจทางตรง และการสำรวจทาง
อ้อม

การสำรวจทางตรง เป็นการตรวจ
สอบไปยังกลุ่มประ ชา ชน โดย ตรงด้วยการ
บื้อนคำถามที่เตรียมไว้ (Questionnaire)
เพื่อล้วงเอาคำตอบที่แสดงให้เห็นว่า เจ้า-
ของคำตอบนั้นมีที่ท่าอย่างแท้จริงอย่างไร
วิธีนี้ถ้ากลุ่มประชาชนมีขนาดเล็ก ก็อาจสำ-
รวจคำถามได้ทุกคน แต่ถ้ากลุ่มประชาชนมี
ขนาดใหญ่ เป็นจำนวนหมื่นจำนวนแสนคน
ก็ไม่อาจจะใช้คำถามแก่ทุกคนได้ ต้องใช้
วิธีจัดเอาแต่กลุ่มจำลอง หรือกลุ่มตัวอย่าง
(Sample) ซึ่งมีขนาดเล็กที่สามารถเป็น
ตัวแทนกลุ่มใหญ่ได้ แล้วบื้อนคำถามแก่

□

กลุ่มตัวอย่างทุกคน ซึ่งผลของการสำรวจก็
จะได้กระแสประชามติที่เหมือนกับ ของกลุ่ม
ใหญ่ที่ต้องการสำรวจนั่นเอง วิธีการสำรวจ
แบบนี้ ขึ้นอยู่กับการตั้งคำถามที่ต้องอาศัย
หลักสังคมศาสตร์ จิตวิทยาและสถิติศาสตร์
เข้าช่วยประกอบกัน ซึ่งเป็นสาขาวิชาใหญ่
อีกแขนงหนึ่ง ที่จะต้องศึกษากันอย่างละ-
เอียดโดยเฉพาะ เช่น เกี่ยวกับการออก
คำถามแบบปรนัย

การสำรวจทางอ้อม คือ การตรวจ
สอบจากปรากฏการณ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นผล
แสดงออกของกระแสประชามติ เช่น การ
ตรวจข่าว บทความวิพากษ์วิจารณ์ ข้อเขียน
แสดงความคิดเห็น และจดหมายจากผู้อ่าน
ถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ตลอดจน
เอกสารรายงานการศึกษา การค้นคว้า การ
สำรวจทางสถิติ และจากคำรับคำร่วาวิชาการ
ต่าง ๆ รวมถึงการไปสำรวจตรวจตราให้เห็น
สภาพทั่ว ๆ ไป ด้วยสายตาและความรู้สึก
ของตนเอง เช่น การไปเยี่ยมเยียน ตรวจ
ราชการ สังเกตการณ์ วิธีนี้ เป็นการ
สำรวจอย่างหยาบ ๆ อาจใช้ได้ในกรณีที่ไม่
จำเป็นจะต้องการผลโดยละเอียดนัก หรือ
เป็นกรณีไม่อาจสำรวจแบบโดยตรงได้.

□

การรุกที่ล้มเหลว

๓. สภา

ในระยะต้นเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา กองทหารเวียดนามใต้ได้เริ่มถอนตัวออกจากกวางตรีเมืองหลวงของมณฑลภาคเหนือสุดที่เหมือนกัน ทั้งนี้หมายความว่า เวียดนามเหนือเข้ายึดกวางตรีไว้ได้ และกำลังรุกเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วเพื่อจะนำเอาความตายไปให้เมืองเว้ราชธานีเก่าของเวียดนามใต้นั้นเป็นเป้าหมายสำคัญของการสงคราม

การที่เวียดนามเหนือยึดกวางตรีได้ และกำลังจะยึดเว้ต่อไป ภายหลังจากที่ลงทุนใช้เวลาหนึ่งเดือนเศษ ทหารเวียดนามใต้ประจำการขนาดใหญ่เกือบ ๔๐,๐๐๐ คน ใช้อาวุธทันสมัย นับแต่จรวด เครื่องบิน รถถังนับเป็นร้อย ๆ คัน เป็นใหญ่หนักขนาดปากกระบอก ๑๓๐ มิลลิเมตร พร้อมสรรพ ยกข้ามเขตปลอดภัยทหารเข้ามาโจมตีอีกฝ่ายหนึ่งไม่ให้ทันรู้ตัว โดยอาศัยความมืดครึ้มของคืนฟ้าอากาศที่มืดมัวเป็นฉากกำบัง ด้วยความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะใช้กลยุทธ์แบบสายฟ้าแลบเข้ายึดกวางตรีและเว้ให้ได้ภายในระยะ ๒-๓ วันแรกที่เปิดฉากรุกขึ้นนั้น ถ้าจะว่าไปแล้วหาได้แสดงว่า เวียดนามเหนือมีความสามารถเก่งกล้าหรือประสบความสำเร็จใหญ่โตในการรบครั้งนี้ไม่ ตรงกันข้ามกลับเป็นการแสดงว่า เวียดนามเหนือและเวียดกงอ่อนกำลังลง และฝ่ายเวียดนามใต้ซึ่งในระยะปีก่อนนี้ ยังไม่มีกำลังกองทัพเป็นรูปร่างอย่างจริงจังเลย และถูกเวียดนามเหนือดูหมิ่นว่าไร้สมรรถภาพไม่สามารถทำการรบได้ นั้น ปัจจุบันเข้มแข็งขึ้น สามารถสกัดกั้นยังตำแหน่งการรุกราน

LIERT

ของเวียคนามเหนือ ทำความเสียหายอย่างหนักแก่เวียคนามเหนือได้ทุกแห่ง จนแผนการยุทธที่เวียคนามเหนือกำหนดไว้ว่า จะยึดเมืองกวางตรี เมืองเว้ให้ได้ภายใน ๓-๔ วันแรกของการรบ แล้วหนุนหลังเวียคกงให้ประกาศตั้งรัฐบาลคอมมิวนิสต์ขึ้นที่เว้ เปิดการเจรจาต่อรองบังคับให้ฝ่ายตรงข้ามยอมจำนนตามเงื่อนไขต่าง ๆ ของตน ได้แก่ให้อเมริกาหยุดโจมตีทางอากาศทั่วทุกแห่งทันที ให้อเมริกาถอนกำลังทุกชนิดทุกประเภทออกจากเวียคนามใต้ภายในเวลาที่กำหนด และให้ประธานาธิบดีเหงียนวันเทียวลาออกจากตำแหน่งประมุขเวียคนามใต้ เปิดทางให้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้นปกครองเวียคนามใต้ ในลักษณะที่เวียคกงเป็นฝ่ายข้างมาก หรือนัยหนึ่งเปิดทางให้เวียคนามเหนือเข้ายึดเวียคนามใต้ทั้งประเทศนั้น ต้องประสบความล้มเหลว หรืออย่างน้อยก็ล่าช้าไปกว่าเวลาที่กำหนดไว้ถึงหนึ่งเดือนเต็ม

การที่แผนกลยุทธ์ของเวียคนามเหนือต้องล่าช้าไปกว่ากำหนดเวลามากมายเช่นนี้ มีความหมายมาก เพราะเวียคนามเหนือต้องทำการรบแข่งกับเวลาอย่างเร่งรีบ เนื่องจากคืนฟ้าอากาศฤดูฝนที่อำนวยให้เวียคเหนือรบได้โดยสะดวกนั้นจะสิ้นสุดลงในอีกไม่ช้านัก เมื่อฤดูแล้งมาถึง อากาศก็จะกลับปลอดโปร่งแจ่มใสทั่วบริเวณ เปิดโอกาสให้ฝ่ายตรงข้ามซึ่งเป็นเจ้าอากาศอยู่ ใช้เครื่องบินโจมตีเวียคนามเหนือได้สะดวกยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่นี้เป็นทวีคูณ กำลังของเวียคนามเหนือและเวียคกงที่หุ่่มเทเข้ามาในแนวรบ ๓ แห่ง ได้แก่ เวียคนามใต้ ลาว และกัมพูชา เป็นจำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน รวมทั้งกำลังของเวียคกงด้วย ก็จะถูกบอมบ์อย่างสาหัสเหมือนเมื่อเทศกาลตรุษญวน ปี ๑๙๖๘ ที่เวียคนามเหนือเปิดฉากการรุกใหญ่ขึ้นรุกรานเวียคนามใต้ทั่วประเทศ

นอกจากนั้น แผนกลยุทธ์ทางการเมืองของเวียคนามเหนือในการรุกรานเวียคนามใต้ครั้งนี้ก็ปรากฏให้เห็นแล้วว่า ล้มเหลวไม่เป็นผล เวียคนามเหนือวางแผนแบบคอมมิวนิสต์ไว้ เมื่อเข้าไปในที่ไหน เมืองใด จะประกาศปลดปล่อยที่นั่นให้เป็นอิสระ ภัยความร่วมมือของประชาชนพลเมือง แต่ในครั้งตั้งแต่ระยะแรกที่เวียคนามเหนือเปิดฉากรุกเมื่อปลายเดือนมีนาคมเป็นต้นมา ปรากฏว่า ประชาชนพลเมืองในกวางตรีและ

กองซา ได้ตั้งหน้าอพยพหนีภัยสงครามกันอย่างไม่คิดชีวิต เพราะจกจำได้ไม่ลืมว่า เมื่อปี ๑๙๖๕ นั้น เวียดนามเหนือและเวียคกงได้สังหารผลาญชีวิตประชาชนในเมืองเว้และกวางตรีอย่างเหี้ยมโหด เพราะฉะนั้นในทันทีที่เวียคนามเหนือรุกข้ามเส้นเขตปลอดทหารเข้ามา พลเมืองจังหวัดภาคเหนือของเวียคนามได้ก้อพยพหลบหนีอย่างไม่คิดชีวิต ประหนึ่งว่า เวียคนามเหนือและเวียคกงคือมัจจุราชที่นำความตายอย่างสยดสยองมาให้เวียคนามใต้

การที่ความประสงค์ ของทาง การเมือง ของ เวียดนาม เหนือ
ข้อนี้ไม่เป็นผล แสดงให้เห็นโดยไม่ต้องมีคำอธิบายว่า ข้ออ้าง
ของเวียคนามเหนือที่ว่า ฝ่ายตนทำสงครามด้วยการสนับสนุนของ
พลเมืองนั้นเป็นคำกล่าวที่ตรงกันข้ามกับความจริง เวียดนามเหนือ
ยัง ทำ สงคราม ทารุณ กับ พล เมือง ใน ปลายแหลม อิน โดจีน นั้นนาน
เข้าเพียงใด ประชาชนในภาคนี้ก็จะเป็นศัตรูกับคอมมิวนิสต์มาก
ขึ้นเท่านั้น.

□ □

ลัทธิหัวานทุ่ระเบิดปิดเมืองท่าเวียดนามเหนือ

เมื่อเวลา ๘.๐๐ น. ของวันที่ ๙ พฤษภาคม ศกนี้ ตามเวลาในประเทศไทย ประธานาธิบดีนิกสัน ได้ประกาศแถลงทางวิทยุโทรทัศน์ครั้งสำคัญที่สุด นับแต่ที่เขาได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีตั้งแต่ปี ๒๕๑๑ เป็นต้นมา คำประกาศของประธานาธิบดีนิกสันในครั้งนี้ นอกจากจะวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์ในเวียดนามให้ดีขึ้น หลังจากที่เวียดนามใต้ต้องเพลิงพล่าในการรบทางภาคพื้นดินแล้ว ยังเป็นการปฏิบัติในทำนองยื่นคำขาดแก่ทั้งเวียดนามเหนือและโซเวียตในคราวเดียวกันด้วย มีผู้วิจารณ์กันโดยทั่วไปว่า การประกาศใช้มาตรการแก้ไขสถานการณ์ในเวียดนาม ของประธานาธิบดีนิกสันในครั้งนี้ เป็นการเสี่ยงต่อการที่จะทำให้สหรัฐต้องเผชิญหน้ากับโซเวียตอย่างยิ่ง เพียงแต่โซเวียตจะยอมอนุโลมตามคำเรียกร้องต้องการของสหรัฐ เหมือนกับที่โซเวียตได้ยอมอนุโลมตามคำขาดของอดีตประธานาธิบดีเคนเนดีเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๐๕ ที่ให้โซเวียตถอนขีปนาวุธออกไปจากคิวบาหรือไม่เท่านั้น

ประธานาธิบดีนิกสันได้เริ่มต้นคำประกาศของเขาในวันนั้นด้วยการอ้างถึงการรุกรานอันทารุณโหดร้ายของเวียดนามเหนือที่ใช้อาวุธยุทธภัณฑ์ที่ได้รับจากโซเวียตแทบทั้งสิ้น และเพราะอาวุธยุทธภัณฑ์ที่ได้รับนี้เท่านั้นที่ช่วยให้เวียดนามเหนือสามารถเปิดการ

LI RT

รุกรานได้ การรุกรานของเวียดนามเหนือได้ทำให้ประชาชนพลเมือง
สูญเสียชีวิตกว่า ๒๐,๐๐๐ คน ทั้งสตรีและเด็ก ในเมื่อฝ่ายเวียดนาม
เหนือได้ระดมยิงเมืองใหญ่น้อยโดยไม่คำนึงถึงชีวิตมนุษย์

ประธานาธิบดีนิกสันกล่าวว่า สหรัฐซึ่งมีบทบาทในการต่อต้านการรุกรานของ
ฝ่ายเวียดนามเหนือในขอบเขตอันจำกัด คือด้วยกำลังทางอากาศและกำลังทางเรือรบเท่านั้น
ได้เสนอให้มีการเจรจาสันติภาพกันครั้งใหม่เพื่อยุติ สงคราม ด้วย วิธี พุคจา ทำความ ตกลงกัน
สหรัฐได้เสนอให้ฝ่ายตรงข้ามอย่างมากที่สุดเท่าที่ประธานาธิบดีจะเสนอให้ได้ เช่นให้ลด
ขอบเขตการรบให้กำหนดวันหยุดยิง เพื่อที่สหรัฐจะถอนทหารออกจากเวียดนามทั้งหมดให้
มีการเลือกตั้งทั่วไปในความควบคุมของนานาชาติ โดยให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์มีส่วนร่วมในการ
เลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้งด้วย ประธานาธิบดีเหียนวันเทียวกี้ได้เสนอที่จะลาออก
จากตำแหน่งภายใน ๑ เดือนภายหลังการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังได้เสนอให้แลกเปลี่ยน
เชลยศึกตามอัตราแลกเปลี่ยนดังนี้ คือเชลยศึกชาวเวียดนามเหนือ ๑๐ คน ต่อเชลยศึก
ชาวอเมริกัน ๑ คน

แต่เวียดนามเหนือก็ตอบสนองด้วยท่าทีโอหังบังอาจ และด้วยการกล่าวบริภาษ
ฝ่ายเวียดนามเหนือได้ตอบปฏิเสธอย่างค้อมไม่ยอมเจรจายุติสงคราม และทำให้เกิด
สันติภาพ คำตอบของคอมมิวนิสต์อันมีต่อข้อเสนอสันติภาพ ได้แก่การขยายสงคราม
ทุกครั้งไป เมื่อสหรัฐเสนอให้เริ่มเจรจาทำความตกลงกันเมื่อ ๒ สัปดาห์ก่อน ฝ่ายชานอย
ก็ได้เปิดการรุกใหญ่ ๓ ล้านตัวกัน

ประธานาธิบดีนิกสันได้ตั้งคำถามขึ้นว่า ปัญหาที่สหรัฐจะพึงเลือกปฏิบัติควรจะเป็น
เป็นอย่างไร ถ้าหากสหรัฐล้มเลิกเพิกถอนพันธกรณีที่มีอยู่ในเวียดนามแล้ว ย่อมหมายถึง
การมอบชาวเวียดนามใต้ ๑๗ ล้านคนให้อยู่ภายในระบอบมหาประลัยและระบอบทรราชย์
ของคอมมิวนิสต์ และหมายถึงการปล่อยให้เชลยศึกชาวอเมริกันหลายร้อยคนตกอยู่ใน
กำมือของคอมมิวนิสต์โดยปราศจากการต่อรองใด ๆ ทั้งสิ้น

ประธานาธิบดีสติกสันกล่าวว่า ความปราชัยของสหรัฐในเวียดนามจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการรุกรานในทำนองเดียวกันนี้ทั่วโลก การรุกรานอันเกิดจากการกระทำของชาติเล็ก ๆ ที่ได้รับอาวุธจากชาติใหญ่ แล้วโจมตีประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงตามใจชอบ

ประธานาธิบดีนิกสันแถลงว่า มีหนทางเดียวที่จะทำให้การสังหารผลาญชีวิตยุติลง นั่นก็คือชักชวนมิให้อาวุธตกไปถึงมือเวียดนามเหนือ เพื่อมิให้ฝ่ายนั้นมีอาวุธยุทธภัณฑ์ที่กองการอยู่ในครอบครอง เพื่อเปิดการรุกรานต่อไป และด้วยเหตุนี้เองเขาจึงได้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการ ๔ ข้อดังต่อไปนี้คือ

๑. ให้หน่วยงานระบุเบ็ดเตล็ดทางเข้าสู่เมืองท่าเวียดนามเหนือทุกแห่ง เพื่อป้องกันการเข้าสู่เมืองท่าเหล่านั้น และป้องกันการลำเลียงเรือของเวียดนามเหนือออกปฏิบัติการจากเมืองท่าเหล่านั้น

๒. กำลั้งทางทหารของสหรัฐได้รับคำสั่งให้ดำเนินการ อันเหมาะสม ตามน่านน้ำภายใน และตามน่านน้ำในเขตของเวียดนามเหนือ เพื่อชักชวนการส่งสัมภาระ

๓. ให้โจมตีเส้นทางรถไฟและเส้นทางคมนาคมอื่น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และ

๔. การโจมตีทางอากาศและทางเรือต่อเป้าหมายทางทหารในเวียดนามเหนือ จะยังคงดำเนินต่อไป

ประธานาธิบดีนิกสันกล่าวสำคัญในคราวเดียวกันด้วยว่า สหรัฐจะเลิกการใช้กำลังก็ต่อเมื่อเวียดนามเหนือปล่อยเชลยศึกชาวอเมริกันทุกคน พร้อมกับให้มีการหยุดยิงตลอดทั่วอินโดจีน ถ้าฝ่ายเวียดนามเหนือปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวนี้ สหรัฐก็จะถอนทหารอเมริกันออกไปจากเวียดนามภายในเวลา ๔ เดือน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการหว่านทุ่นระเบิดปิดเมืองท่าต่าง ๆ ของเวียดนามเหนือนี้ ประธานาธิบดีนิกสันได้ให้เวลา ๓ วันสำหรับเรือลำเลียงของประเทศต่าง ๆ ถอยตัวออกไปจากเมืองท่าไฮฟอง ในขณะที่ประธานาธิบดีนิกสันประกาศมาตรการดังกล่าวมาแล้ว มีเรือลำเลียงของนานาชาติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของโซเวียตจอดอยู่ที่เมืองท่าไฮฟองรวม ๓๖ ลำ

สหรัฐว่านทุ่นระเบิดปิดเมืองท่าเวียคนามเหนือ

b๓

ทั้งนี้โดยสหรัฐกำหนดชนวนจุกระเบิดที่หว่านลงไปนั้นให้ทำงานภายในเวลา ๓ วัน หลังจากที่ประธานาธิบดีนิกสันออกคำประกาศ

การหว่านทุ่นระเบิดปิดเมืองท่าเวียคนามเหนือดังกล่าวแล้ว มีลักษณะไม่ผิดอะไรกับเป็นการยื่นคำขาดให้ โซเวียตถอนเรือลำเลียงที่อยู่ในเมืองท่าเวียคนามเหนือให้ออกไปภายใน ๓ วัน และมีให้ส่งเรือที่ลำเลียงอาวุธยุทธภัณฑ์ไปขึ้นบกที่เวียคนามเหนือ เพราะเสี่ยงต่อการที่จะถูกทุ่นระเบิด และเสี่ยงต่อการที่เรือรบสหรัฐจะเข้าขัดขวาง

ประธานาธิบดีนิกสันได้กล่าวเตือนโซเวียตอย่างน่าฟัง มีความสำคัญว่า สหรัฐเคารพโซเวียตว่าเป็นมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่ สหรัฐเคารพสิทธิของโซเวียตในการป้องกันผลประโยชน์ของตน ในเมื่อผลประโยชน์ถูกคุกคาม เมื่อเป็นเช่นนั้นโซเวียตเองก็ควรที่จะรับรู้สิทธิของสหรัฐในการป้องกันผลประโยชน์ของตนเช่นกัน การที่โซเวียตช่วยพันธมิตรของตนนั้น ควรจะช่วยเพื่อความมุ่งหมายในการป้องกันตนเองเท่านั้น มิใช่เพื่อความมุ่งหมายในการรุกรานประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง มิฉะนั้นแล้วอุดมการณ์แห่งสันติภาพจะประสบอุปสรรคอย่างร้ายแรงยิ่ง ประธานาธิบดีนิกสันเรียกร้องให้โซเวียตกับสหรัฐถอยหลังกลับไปสู่เงามืด ดังเช่นในยุคก่อนอีก ในเมื่อสหรัฐกับโซเวียตใกล้ที่จะตกลงกันในปัญหามากมายหลายประการเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏว่าโซเวียตได้แสดงปฏิกริยาในทางก้าวร้าวระรานหรือทำลาย การกระทำ ของ สหรัฐที่ ปิด เมืองท่าของเวียคนามเหนือแต่อย่างใด จีนคอมมิวนิสต์ก็แสดงท่าทีในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ก็ไม่มีคำสั่งระงับการที่ประธานาธิบดีนิกสันจะไปเยี่ยมกรุงมอสโกในวันที่ ๒๒ เดือนนี้แต่อย่างใดทั้งสิ้น ถ้ามาตรการของประธานาธิบดีนิกสันที่น่าออก ใช้ แก่ โซ สถาน การณ์ ในครั้งนี้ ได้รับความสำเร็จโดยสมบูรณ์แล้ว นอกจากจะทำให้การ

LI RT

รุกรานของกอมมิวนิสต์ในเวียดนามได้สิ้นสุดลงแล้ว ยังช่วยส่งเสริม
เกียรติภูมิของสหรัฐให้สูงเด่นขึ้นอีก ในฐานะที่ยอมเสี่ยงกับสงคราม
ครั้งใหม่ เพื่อรักษาเกียรติภูมิของตนและรักษาพันธมิตรอันมีต่อ
ประเทศพันธมิตร

บทความ ของ สถาบันวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕

สู่อวงจันทร์ ครั้งที่ ๕

นักบินอวกาศของสหรัฐชุดโครงการอะพอลโล ๑๖ ได้ประสบความสำเร็จอีกครั้งหนึ่ง ในการเดินทาง ไปสำรวจ ดวงจันทร์เป็นครั้งที่ ๕ โดยออกเดินทางจากพื้นพิภพเมื่อ เวลาหลังเที่ยงคืน ๕๔ นาทีของคืนวันอาทิตย์ที่ ๑๖ เมษายน และได้กลับถึงพื้นพิภพเมื่อเวลา ๐๒.๕๕ น. ของวันศุกร์ ที่ ๒๔ เดือนเดียวกัน ตามเวลาในประเทศไทย

คงจำกันได้ว่า นักบินอวกาศของ สหรัฐได้เดินทางไปยัง ดวงจันทร์ เป็นผล สำเร็จมาแล้ว ๔ ครั้งด้วยกัน คือครั้งที่ ๑ ยานอวกาศอะพอลโล ๑๑ ได้เดินทางไปยัง ดวงจันทร์เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๒ ครั้งที่ ๒ ยานอวกาศอะพอลโล ๑๒ เดินทางไปยังดวงจันทร์เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ ครั้งที่ ๓ โดยยานอวกาศ อะพอลโล ๑๔ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ และครั้งที่ ๔ โดยยานอวกาศ

อะพอลโล ๑๕ ซึ่งออกจากพื้นพิภพเมื่อ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔ เวลา ๐๕.๑๕ น. และกลับถึงพื้นพิภพเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ เวลา ๐๓.๔๖ น.

การเดินทางไปยังดวงจันทร์ตามโครงการอะพอลโลของสหรัฐได้ประสบความสำเร็จเพียงครั้งเดียว คือ โครงการอะพอลโล ๑๓ ซึ่งออกเดินทางไปยังดวงจันทร์เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๑๓ (ตามเวลาในสหรัฐ)

LIART

แม้จะเป็นการเดินทางไปสำรวจผิว
ดวงจันทร์เหมือนกัน ๕ ครั้ง ๕ คราว แต่
ในครั้งหลังๆ ที่ได้เดินทางไปก็ได้มีการปรับ
ปรุงการ ปฏิบัติงาน ของโครงการ อะพอลโล
ให้วิวัฒนาการก้าวหน้าโดยลำดับ นอกจากนี้
จะปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ
ทางวิทยาศาสตร์ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นแล้ว ยัง
มีการปรับปรุงในทันทีให้ความสะดวกแก่
นักบินอวกาศและผู้ชมการถ่ายทอดโทรทัศน์
เกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจบนผิวดวงจันทร์
ในคราวเดียวกันด้วย

เช่น ตามโครงการอะพอลโล ๑๕
และ ๑๖ นักบินอวกาศได้นำเอาสิ่งที่เรียก
ว่า “ลูน่า โรเวอร์” หรือ “รถดวงจันทร์”
ขับเคลื่อนด้วยพลังไฟฟ้าไปเล่นบนผิวดวง
จันทร์ รถดวงจันทร์ตามโครงการอะพอลโล
๑๖ ได้รับความปรับปรุงให้มีสมรรถนะดี
กว่ารถดวงจันทร์ตามโครงการอะพอลโล ๑๕
โดยเล่นได้ไกลกว่า และเล่นขึ้นพื้นที่สูงชัน
ได้ดีกว่า

อาจเป็นตัวอย่างเจตจำนงที่จะให้ผู้ติดตาม
เรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทางไป ดวงจันทร์
มิให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในสิ่งที่ซ้ำแบบ
กันหลายครั้งหลายหน จึงได้มีการเปลี่ยนแปลง
และเพิ่มเติมภารกิจของนักบินอวกาศ

ในชุดหลัง ๆ ให้ผิดแผกแตกต่างไปกว่าชุด
ก่อน ๆ จุดที่ยานลงดวงจันทร์ลงจอดก็
เลือกเอาจุดที่มีภูมิประเทศแตกต่างกัน เช่น
ยานอวกาศอะพอลโล ๑๕ ได้ลงจอดใน
บริเวณที่เต็มไปด้วยโขดเขาโคลล์เส็น ศูนย์
สูตรของดวงจันทร์ คือ ในบริเวณเชิงทิวเขา
ที่มีชื่อว่า “อะเพนไน” ส่วนในครั้งหลังนี้
ยานอะพอลโล ๑๖ ได้ลงในบริเวณที่ราบสูง
บนดวงจันทร์ ซึ่งมีชื่อว่า “เดการ์ต”

เท่าที่สหรัฐได้ส่งสิ่งที่เรียกว่า “รถ
ดวงจันทร์” มีมูลค่ากันละกว่า ๒๐๐ ล้าน
บาทไปวิ่งบนผิวดวงจันทร์ แล้วทิ้งไว้
ณ ที่นั้นรวม ๒ คันแล้ว ทั้งนี้สืบเนื่องจาก
ความพยายามที่จะเอาชนะโซเวียตที่
ได้ส่งรถ ๘ ล้อขนาดจิ๋ว ไม่มีผู้ขับขี่ แต่
บังคับด้วยคลื่นวิทยุ ชื่อ “ลูโนค็ยต ๑” ไป
ตั้งถิ่นบนดวงจันทร์โดยอัตโนมัติเมื่อเดือน
พฤศจิกายน ๒๕๑๓

อันที่จริง การเดินทางของยาน
อะพอลโล ๑๖ ไม่ราบรื่นทีเดียวนัก และ
ต้องลงสู่ผิวดวงจันทร์ ล่าช้าไปกว่าที่กำหนด
ไว้เกือบ ๖ ชั่วโมง ทั้งนี้เนื่องจากเกิดขัด
ข้อง เกี่ยวกับระบบควบคุมการขับเคลื่อน
และการทรงตัวในยานบังคับการ ทั้งนี้ทำ
ให้กำหนดปฏิบัติภารกิจ บน ผิวดวงจันทร์

ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือลดเวลาให้สั้นลง โดยนักบินอวกาศได้สำรวจผิวดวงจันทร์เพียง ๒ ครั้งเท่านั้น มิใช่ ๓ ครั้งตามโครงการที่กำหนดไว้

สำหรับความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีที่น่าสังเกตของโครงการอะพอลโล ๑๖ ได้แก่กรณีภาพโทรทัศน์ที่ส่งจากดวงจันทร์มายังพื้นพิภพ ชัดเจนแจ่มใสมากกว่าภาพถ่ายทอดทางโทรทัศน์ของโครงการอะพอลโลคราวก่อน ๆ ตั้งแต่โครงการอะพอลโล ๑๑ เป็นอันมา ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่า นักวิทยาศาสตร์อเมริกันกลุ่มหนึ่งซึ่งปฏิบัติงานอยู่กับสำนักงานเอกชนที่มีชื่อว่า “บริษัทแปลงภาพ” ที่ฮอลลีวูดได้ค้นพบวิธีแปลงภาพที่ส่งลงไป จากผิว ดวงจันทร์ ให้ ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แยกสิ่ง

ที่รบกวนสัญญาณภาพออกไปให้หมด แล้วใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประกอบสัญญาณภาพเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ทำให้ภาพจากผิวดวงจันทร์ที่ผ่านกรรมวิธีดังกล่าวแล้ว ชัดเจนแจ่มใสมากยิ่งขึ้น สัญญาณภาพที่ส่งไปจากดวงจันทร์เมื่อเข้าสู่สถานีรับทางภาคพื้นดินแล้ว สถานีดังกล่าวจะส่งภาพไปยังบริษัท แปลงภาพที่ฮอลลีวูดดังกล่าวแล้ว แล้วจึงส่งต่อไปยังศูนย์อวกาศที่เมืองฮิวส์ตัน ก่อนที่จะแพร่ภาพออกสู่จอโทรทัศน์ของผู้ชมจำนวนหลายล้านคน

จะเห็นได้แล้วว่า ความมุ่งมั่นที่จะแข่งขันกันในค้าอวกาศ ได้ช่วยให้ค้นพบความสำเร็จทางวิทยาศาสตร์และทางเทคโนโลยีมากมายหลายอย่างด้วยกัน ที่เป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ

ถ้าจะกล่าวกันตามความเป็นจริงแล้ว การที่มนุษย์เริ่มเดินทางไปยังดวงจันทร์นั้น เกิดจากการแข่งขันระหว่างมนุษย์ด้วยกันเองที่จะเอาชนะกันในด้านอวกาศว่าใครจะไปบ้าง ธงชัย ที่ดวงจันทร์ก่อนกัน มากยิ่งกว่าที่จะมุ่งไปค้นหาความสลับซับซ้อนทางธรรมชาติหรือทรัพยากรธรรมชาติบนดวงจันทร์ ทั้ง ๆ ที่บนพื้นพิภพนี้ยังมีสิ่งมหัศจรรย์และทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในพื้นดินและใต้มหาสมุทรที่มนุษย์ยังค้นไม่พบ และยังมี ใ้ก้คิดค้นขึ้นมาใช้ประโยชน์อีกมากมายใหญ่หลวง

เมื่ออดีตประธานาธิบดีเคนเนดีได้ประกาศให้ สหรัฐส่ง
มนุษย์ไปดวงจันทร์ให้ได้ภายในเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันประกาศเมื่อ
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๐๔ นั้น อดีตประธานาธิบดีเคนเนดีนั้น
มิได้อ้างถึงวัตถุประสงค์ในการไปสำรวจทางวิทยาศาสตร์ ทาง
ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือทางดาราศาสตร์แต่อย่างใดทั้งสิ้น
วัตถุประสงค์ที่แท้จริงก็คือ ความมูมานะของสหรัฐที่จะไปปักธงชัย
บนดวงจันทร์ก่อนโซเวียตเท่านั้น

บทความบรรยายทางสถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย ๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

□ □

ประมวลประกาศ และคำสั่ง ของคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๙๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดบริเวณโดยรอบพื้นที่อันเป็นที่ตั้งของแผนกที่ ๔ กองคลังแสง กรมสรรพาวุธทหารบก กองทัพบก ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้เป็นเขตปลอดภัยในราชการทหาร หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้บริเวณซึ่งอยู่ในท้องที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เป็นเขตปลอดภัยในราชการทหารแห่งกองทัพบก

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตปลอดภัยในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เต็ม ๘๕ ตอนที่ ๓๑ ๑ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๓

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด มีบทบัญญัติให้ โอน ข้าราชการ พลเรือน บางประเภทมาเป็น ข้าราชการส่วนจังหวัดได้ และกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนก็มีบทบัญญัติให้ โอนพนักงานเทศบาลสามัญไปเป็นข้าราชการพลเรือนได้ด้วย แต่การโอนพนักงานเทศบาลสามัญมาเป็นข้าราชการส่วนจังหวัดยังมีอาชระทำได้ สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด เพื่อให้โอนพนักงานเทศบาลสามัญมาเป็นข้าราชการส่วนจังหวัดได้ด้วย หัวหน้าคณะปฏิวัติ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๗) วรรคสองของมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) การโอนข้าราชการใด ๆ หรือพนักงานเทศบาล เว้นแต่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ข้าราชการวิสามัญ และพนักงานเทศบาลวิสามัญ มาบรรจุเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด ในชั้น อธิบดี และชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม อาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยกระทรวง ทบวงกรม เทศบาลและจังหวัด เจ้าสังกัดทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว และให้ถือเวลาราชการหรือวันทำงานในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลเป็นเวลาราชการของข้าราชการส่วนจังหวัดนั้นด้วย”

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๓๑ ๑ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

LIIRT

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๙๘

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาลยังมีได้มีบทบัญญัติให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจวางระเบียบหักเงินเดือนของพนักงานเทศบาลไว้เป็นเงินสะสมเพื่อประโยชน์ในการ ออมทรัพย์ ของพนักงานเทศบาลทำนองเดียวกับข้าราชการพลเรือน สมควรแก้ไขพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจวางระเบียบการหักเงินเดือนของพนักงานเทศบาลไว้เป็นเงินสะสม และใน ขณะเดียวกัน สมควรแก้ไขพระราชกฤษฎีกา กิ่งกล่าวให้ข้าราชการส่วนจังหวัดสามัญโอนมาเป็น พนักงานเทศบาล ให้ด้วยดังเช่นที่ ได้เคย บัญญัติให้ โอน ข้าราชการพลเรือนบางประเภทมาเป็นพนักงานเทศบาลได้ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๘๓ แห่งพระราชกฤษฎีกา ระเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖

“เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ ของพนักงานเทศบาลกระทรวงมหาดไทยจะวางระเบียบและวิธีการให้เทศบาลหักเงินเดือนของพนักงานเทศบาลไว้เป็นเงินสะสม และหักดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นให้ด้วยก็ได้ เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้ให้จ่ายคืนเมื่อออกจากงาน”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชกฤษฎีกา ระเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ การโอนข้าราชการพลเรือน ข้าราชการส่วนจังหวัด นอกจากข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และข้าราชการส่วนจังหวัดวิสามัญ มาเป็นพนักงานเทศบาล ในชั้น อธิบดี และชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิมอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล เจ้าสังกัดทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว และให้รายงาน ก.ท. เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้ส่งบรรจุได้

ให้ ก.ท. มีอำนาจเทียบชั้น อธิบดี และชั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลที่จะรับโอนมาบรรจุ

ให้ถือเวลาราชการ ของข้าราชการ พลเรือน หรือข้าราชการ ส่วน จังหวัดที่โอนมา เป็นวันทำงานที่ดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้”

ข้อ ๓ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับ พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๓๑ ๑ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๕

โดยที่การคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้ปีละตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีละตาม พ.ศ. ๒๕๑๔ นั้น กำหนดให้หักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนได้ แต่ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนที่จะหักได้นั้น กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้หักได้เฉพาะตามประเภทอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“มูลค่าต้นทุน” หมายความว่า ราคาทุนของทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นรายจ่ายที่เป็นทุน และให้หมายความรวมถึงจำนวนผลขาดทุนและรายจ่ายตามปกติและจำเป็นส่วนที่เป็นรายจ่ายที่เป็นทุน

“มูลค่าต้นทุนสุทธิ” หมายความว่า มูลค่าต้นทุนหลังจากหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แล้ว

LIART

ข้อ ๒ ภายใต้บังคับข้อ ๓ และข้อ ๔ ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนให้หักได้ตาม อัตราร้อยละของมูลค่าต้นทุนตามประเภทรายจ่ายที่เป็นทุน ดังต่อไปนี้

(๑) อาคาร

อาคารถาวร

ร้อยละ ๕

อาคารชั่วคราว

ร้อยละ ๑๐๐

(๒) เครื่องบินและอุปกรณ์

ร้อยละ ๓๓^๑/_๓

เครื่องบิน

(๓) ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่ง

ร้อยละ ๑๐

สัมปทานและแหล่ง

สะสมปีโตเรียม

(๔) ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิการเช่า

กรณีไม่มีหนังสือสัญญาเช่า หรือมีหนังสือสัญญาเช่าที่มี ข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่า ได้ โดยเงื่อนไขในการต่ออายุ นั้นเปิดโอกาสให้ต่ออายุ การเช่ากันได้ต่อ ๆ ไป

ร้อยละ ๑๐

กรณีมีหนังสือสัญญาเช่าที่ไม่มีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้ หรือมีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้ เพียงระยะเวลา อันจำกัดแน่นอน

ร้อยละ ๑๐๐ หาก้วย จำนวนปีอายุการเช่า และอายุที่ต่อได้รวมกัน หรือร้อยละ ๑๐ แล้วแต่ อัตราใดจะสูงกว่า

มาตรา ๖๖(๕) ตันทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิ ในกรรมวิธี
 สูตร "กู๊ดวิลล์" เครื่องหมายการค้า สิทธิ
 ประกอบกิจการตามใบอนุญาต สิทธิบัตร
 ลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น
 กรณีไม่จำกัดอายุการใช้
 กรณีจำกัดอายุการใช้

(๖) รายจ่ายที่เป็นทุนอย่างอื่นซึ่งมิใช่ (๑)
 (๒) (๓) (๔) และ (๕) และซึ่ง
 มิใช่เป็นรายจ่ายที่เป็นทุนเพื่อการได้มา
 ซึ่งที่ดิน

(ก) รายจ่ายที่ลงทุนที่จ่ายไปเพื่อ
 ปรากฏให้ ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่มี

(ข) รายจ่ายที่เป็นทุนที่ไม่เข้าลักษณะตาม (ก) ร้อยละ ๑๐

ในกรณีรายจ่ายที่เป็นทุนที่จ่ายไปเพื่อให้ ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่มีรูปร่าง ถ้าบริษัท
 หักค่าชดเชยในบัญชีของตนตามวิธีการบัญชีที่ใช้ อัตราค่าชดเชยกำหนดไว้ข้างต้นได้ แต่จำนวนปีอายุการใช้
 ต้นทุนและของมูลค่าต้นทุนสุทธิไม่เท่ากันในแต่ละปีระหว่างอายุการใช้ทรัพย์สิน บริษัทจะ
 หักค่าชดเชยตามวิธีนั้นในบางปีเกินอัตราที่กำหนดไว้ข้างต้นได้ แต่จำนวนปีอายุการใช้
 ทรัพย์สินเพื่อการหักค่าชดเชยของ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ หากรายจ่ายจำนวนร้อยละที่กำหนด
 ข้างต้น

ข้อ ๓ กวลดค่าชดเชยตามข้อ ๒ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) รายจ่ายที่ลงทุนที่จ่ายไปก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกของบริษัทให้นำมา
 หักค่าชดเชยได้เสมือนหนึ่งเป็นรายจ่ายที่เป็นทุนที่จ่ายไป ในวันแรกของรอบระยะเวลาบัญชี
 แรก

(๒) ผลขาดทุนที่เกิดขึ้นก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกและรายจ่ายตามปกติที่จะ
จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายไปก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกของบริษัท... ให้ถือเป็นรายจ่ายที่เป็นทุนในวัน
แรกของรอบระยะเวลาบัญชีแรก

(๓) ในกรณีที่มีการโอนกิจการบริษัทเดิม... ให้บริษัทผู้รับโอนถือเอามูลค่าต้นทุน
สุทธิของบริษัทผู้โอนมาหักค่าชดเชยได้เสมือนหนึ่งว่ามีได้มีการโอนกิจการบริษัทเดิม... แต่
ทั้งนี้

(ก) ถ้าค่าตอบแทนที่บริษัทผู้รับโอนจ่ายแก่บริษัทผู้โอนต่ำกว่ามูลค่าต้นทุนสุทธิ
ของบริษัทผู้โอน ให้บริษัทผู้รับโอนถือเอามูลค่าต้นทุนสุทธิมาหักได้เพียงเท่าค่าตอบแทน
ที่จ่ายไป ถ้ามีรายจ่ายที่เป็นทุนหลายรายการ ให้เฉลี่ยค่าตอบแทนนั้นตามส่วนของมูลค่า
ต้นทุนสุทธิของรายจ่ายที่เป็นทุนแต่ละรายการ

(ข) ถ้าค่าตอบแทนที่บริษัทผู้รับโอนจ่ายแก่บริษัทผู้โอนสูงกว่าผลบวกของมูลค่า
ต้นทุนสุทธิกับผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอน... ให้บริษัทผู้รับโอนนำส่วนเกิน
มาหักได้โดยถือว่าส่วนเกินนั้นเป็นรายจ่ายที่เป็นทุนอย่างอื่นตามข้อ ๒ (๖) (ข)

(๔) อัตราค่าชดเชยตามข้อ ๒ เป็นอัตราสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่มีกำหนด
ครบสิบสองเดือน ถ้ารอบระยะเวลาบัญชีใดมีกำหนดไม่ครบสิบสองเดือน หรือถ้ามีรายจ่าย
ที่เป็นทุนในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ให้กำหนดค่าชดเชยโดยตั้งอัตราค่าชดเชยตามข้อ ๒
หารด้วยสิบสองและคูณด้วยจำนวนเดือนในรอบระยะเวลาบัญชี หรือจำนวนเดือนในรอบ
ระยะเวลาบัญชีนับแต่เดือนที่มีรายจ่ายที่เป็นทุน แล้วแต่กรณี ในการนี้เศษของเดือนให้ถือ
เป็นหนึ่งเดือน

ข้อ ๔ ในการหักค่าชดเชยตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ บริษัทจะเลือก
ใช้วิธีการบัญชีที่เหมาะสมซึ่งใช้อยู่เป็นปกติในเอกสารกรวมบัญชีเดิมมิได้ก็ได้ แต่เมื่อได้
ใช้วิธีการบัญชีใดแล้วให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันตลอดไป และจะเปลี่ยนแปลงใดก็ต่อเมื่อได้รับ
อนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร

ในการหักค่าชดเชยในบัญชีของบริษัท บริษัทจะหักนอกอัตราใดก็ได้ แต่ถ้าวบริษัท
เลือกหักค่าชดเชยในบัญชีของตนในอัตรากว่าอัตราที่กำหนดในข้อ ๒ ให้หักในอัตร

เกี่ยวกันตลอดไป และจะเปลี่ยนแปลงได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร ในกรณีเช่นว่านี้ ค่าชดเชยให้หักได้เพียงเท่าอัตราที่บริษัทเลือกหักในบัญชีของตน หรือที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงได้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๒๖ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตร้อยสาม พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้อ ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๗ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๓๓ ๓ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๙๖

โดยที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า ประชาชนซึ่งครอบครองที่ดินและได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้น และได้ปฏิบัติตามกฎหมายโดยแจ้งการครอบครองไว้แล้วตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ มาเป็นเวลากว่าสิบห้าปี ยังไม่ได้รับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไว้เป็นหลักฐานสำหรับแสดงสิทธิในที่ดินของตน ทำให้เกิดกรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินและเขตที่ดินข้างเคียง ทั้งไม่ได้รับความสะดวกในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินนั้นด้วย คณะปฏิวัติจึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่ม

LIART

เติมประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อให้ทางราชการสามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีการเดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ด้วยการใช้ระวางรูปถ่ายทางอากาศ ในเขตท้องที่ซึ่งจะได้ประกาศเป็นแห่ง ๆ ไปเช่นเดียวกับการเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดินทั่วราชอาณาจักร และในขณะเดียวกันจะได้ทำการเดินสำรวจเพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์สำหรับที่ดินที่มีผู้ครอบครองและทำประโยชน์อยู่แล้ว แต่ไม่ได้แจ้งการครอบครองที่ดินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันมิให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐด้วย หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

“มาตรา ๕ ทวิ นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ การโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินซึ่งมีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน เกินสิบปีติดต่อกัน

(๒) สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์เกินห้าปีติดต่อกัน

ให้ถือว่าเจตนาละเลยสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือที่ปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เมื่ออธิบดีได้ยื่นคำร้องต่อศาล และศาลได้สั่งเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ให้ที่ดินนั้นตกเป็นของรัฐเพื่อกำเนินการตามประมวลกฎหมายนี้ต่อไป”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
(๑) วางนโยบายการจัดที่ดิน การใช้ที่ดิน หรือการพัฒนาที่ดิน
(๒) วางแผนการกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดิน รวมทั้งการอนุรักษ์ดินและน้ำ
(๓) สงวนและพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน

(๔) สงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง เพื่อ
ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๕) อนุมัติโครงการการจัดที่ดินของทบวงการเมือง

(๖) ควบคุมการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายนี้และกฎหมายอื่น

(๗) ปฏิบัติการเกี่ยวกับที่ดินตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๘) มอบหมายให้ทบวงการเมืองที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่
อย่างใดอย่างหนึ่งในมาตราอื่นแทนคณะกรรมการได้ตามที่เห็นสมควร

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

(๑๐) วางระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไข เกี่ยวกับการจัด
ที่ดินและการประเมินราคาที่ดิน เพื่อการภาษีบำรุงท้องที่หรือเพื่อกิจการอื่น

ระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗ ทวิ และมาตรา ๒๗ ทริ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

“มาตรา ๒๗ ทวิ. ในกรณีที่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินหรือผู้ซึ่งได้
ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องจากบุคคลดังกล่าว ได้ยื่นคำร้องขอผ่อนผัน
การแจ้งการครอบครองตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ก่อน
วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ใช้บังคับและผู้ว่าราชการจังหวัดยังไม่ได้มีคำสั่ง ให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการให้เสร็จสิ้นโดยไม่ชักช้า แต่ทั้งนี้ไม่กีดสิทธิผู้ครอบครองและ
ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นที่จะใช้สิทธิตามมาตรา ๒๗ ทริ แห่งประมวลกฎหมายนี้

มาตรา ๒๗ ทวิ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประกาศกำหนดท้องที่และวันเริ่มต้นของการสำรวจตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับโดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมีได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือผู้ซึ่งรอคำสั่งผ่อนผันจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๒๗ ทวิ แต่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินนั้นติดต่อกันมาจนถึงวันที่ทำการสำรวจรังวัดหรือพิสูจน์สอบสวน ถ้าประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินนั้น ให้แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ ถ้ามิได้แจ้งการครอบครองภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แต่ได้มานำหรือส่งตัวแทนมานำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจรังวัดตามวันและเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนด ให้ถือว่ายังประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ ในที่ดิน ต่อเนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ แบบโฉนดที่ดินและแบบหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้มีข้อความสำคัญดังต่อไปนี้ ชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ของผู้มีสิทธิในที่ดิน ตำแหน่งที่ดิน จำนวนเนื้อที่ และรูปแผนที่ของที่ดินแปลงนั้นซึ่งแสดงเขตข้างเคียงทั้งสี่ทิศ และให้มีสารบัญสำหรับจดทะเบียนไว้ด้วย สำหรับโฉนดที่ดินให้มีลายมือชื่อเจ้าพนักงานที่ดินและผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้ลงลายมือชื่อแทนผู้ว่าราชการจังหวัด และประทับตราประจำตำแหน่งของผู้ลงลายมือชื่อ เป็นสำคัญ สำหรับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้มีลายมือชื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง อำเภอ แล้วแต่กรณี และประทับตราประจำตำแหน่งของผู้ลงลายมือชื่อเป็นสำคัญ

โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ทำเป็นคู่ฉบับ รวมสองฉบับ มอบให้ผู้มีสิทธิ ในที่ดินฉบับหนึ่ง อีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดิน ที่ทำการที่ดิน อำเภอ หรือที่ทำการที่ดินถึงอำเภอ แล้วแต่กรณี สำหรับคู่ฉบับที่เก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดิน ที่ทำการที่ดินอำเภอ หรือที่ทำการที่ดินถึงอำเภอนั้นจะจำลองเป็นรูปถ่ายไว้ก็ได้ ในกรณี เช่นนี้ให้ถือเสมือนเป็นต้นฉบับ”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรจะให้มีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในจังหวัดใดในปีใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนด จังหวัดที่จะทำการสำรวจรังวัด ทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวน การทำประโยชน์สำหรับปีนั้น เขตจังหวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดไม่รวมท้องที่ที่ทางราชการได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ ดง

เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดท้องที่ และวันเริ่มต้นของการเดินสำรวจรังวัดในท้องที่นั้น โดยปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานที่ดิน ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนันและที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่ก่อนวัน เริ่มต้นสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

เมื่อได้มีประกาศของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคสอง ให้บุคคลตามมาตรา ๕๘ ทวิ วรรคสอง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว นำพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่มอบหมาย เพื่อทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ในที่ดินของตน ตามวันและเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้นัดหมาย

ในการเดินสำรวจพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์เพื่อออกหนังสือรับรองการทำ ประโยชน์ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจะแต่งตั้งให้ผู้ซึ่งได้รับ การอบรมการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ เป็น เจ้าหน้าที่ ออกไป พิสูจน์สอบสวนการทำ ประโยชน์แทนตนก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ มอบหมายตามวรรคสี่ ให้เจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๕๘ ทวิ เมื่อได้สำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ในที่ดินตามมาตรา ๕๘ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการ ทำประโยชน์ แล้วแต่กรณี ให้แก่บุคคลตามที่ระบุไว้ในวรรคสอง เมื่อปรากฏว่าที่ดิน บุคคลนั้นครอบครองเป็นที่ดินที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการ ทำประโยชน์ได้ ตามประมวลกฎหมายนี้

บุคคลซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือ หนังสือรับรองการทำประ- โยชน์ตามวรรคหนึ่งให้ได้ คือ

(๑) ผู้ซึ่งมีหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน มีใบจอง ใบเหี้ยมบ่า หนังสือ รับรองการทำประโยชน์ โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือเป็น ผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ

(๒) ผู้ซึ่งได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ทรี

(๓) ผู้ซึ่งครอบครองที่ดินและทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังจากวันที่ประ มวลกฎหมายนี้ใช้บังคับและไม่มีใบจอง ใบเหี้ยมบ่า หรือไม่มีหลักฐานว่าเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ

สำหรับบุคคลตาม (๒) และ (๓) ให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือ รับรองการทำ ประโยชน์ แล้วแต่กรณี ได้ไม่เกินห้าสิบไร่ ถ้าเกินห้าสิบไร่จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราช- การจังหวัดเป็นการเฉพาะราย ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ซึ่งมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามวรรค หนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากบุคคล กิ่งกล่าวด้วย

ภายในสิบปีนับแต่วันได้รับโฉนดที่ดิน หรือหนังสือ รับรองการทำประโยชน์ตาม วรรคหนึ่ง บุคคลตาม (๓) ซึ่งได้รับหนังสือแสดงสิทธิ ในที่ดินดังกล่าวจะโอนที่ดินนั้นไปยัง

ผู้ยื่นมิได้ นอกจากการตกทอดทางมรดก หรือโอนให้แก่ทางราชการ และที่ดินนั้นไม่อยู่ใน ข่ายแห่งการบังคับคดี”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินมาขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือ รับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะรายไม่ว่าจะได้มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๔ แล้วหรือไม่ก็ตาม เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควร ให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วแต่กรณี ให้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวล กฎหมายนี้กำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งให้หมายความ รวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ ในที่ดินต่อเนื่องมาจากผู้ซึ่งมีหลักฐานการแจ้งการ ครอบครองด้วย

มาตรา ๕๔ ทวิ ผู้ซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวล กฎหมายนี้ ใช้บังคับโดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมีได้แจ้งการครอบครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ แต่ไม่รวมถึงผู้ ซึ่งมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ทรี ถ้ามีความจำเป็นจะขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรอง การทำประโยชน์เป็นการเฉพาะราย เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควรให้ดำเนินการ ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วแต่กรณี ได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ประมวลกฎหมายนี้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ถ้าเกินห้าสิบไร่จะต้องได้ รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและ ทำ ประโยชน์ ใน ที่ดิน ต่อ เนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๕๔ ทรี ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้า ปรากฏว่าเนื้อที่ที่ทำการรังวัดใหม่แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติให้ ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่

พิจารณาออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ไว้เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์ ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๓ ในการดำเนินการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน การรังวัด การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือการทำธุระอื่น ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้

การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๘ ผู้มีสิทธิในที่ดินจะขอรับโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปก่อน โดยยังไม่ชำระเงินค่าธรรมเนียมการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ก็ได้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดแจ้งการค้างชำระค่าธรรมเนียมให้ปรากฏในโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้น ถ้าได้ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมครั้งแรก ให้ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดไม่นำพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจรังวัด ทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินของตน หรือไม่กึ่งตัวแทนเพื่อการดังกล่าว ตามมาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๖๘ หรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ อยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ถ้าผู้ฝ่าฝืนเพิกเฉยหรือไม่

ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ฝ่าฝืนออกจากที่ดินและหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ดินนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในการกำหนดระเบียบตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนต้องเสียค่าตอบแทนในการใช้ที่ดินนั้นให้แก่รัฐหรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๐๘ ทวิ นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำแก่ที่ดิน ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคสองได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินกว่าห้าสิบไร่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีคำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ศาลมีอำนาจสั่งในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากที่ดินนั้นด้วย

บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดดังกล่าว ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิใช่ผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

มาตรา ๑๐๘ ทริ ผู้ใดชักชวนหรือไม่ให้ความสะดวกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

ข้อ ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๑๑. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน

“๑๑. ค่าธรรมเนียมออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๕

ก. เนื้อที่ไม่เกิน ๒๐ ไร่

แปดสิบ ๓๐ บาท

LIART

ข. เนื้อที่เกิน ๒๐ ไร่ ไร่ละ ๒ บาท
ส่วนที่เกินเศษของไร่
ให้ถือเป็นหนึ่งในไร่”

ข้อ ๑๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๓๓ ๓ มี.ก ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๗

โดยที่คณะปฏิวัติเห็นว่า ที่ดินของรัฐในท้องที่อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นนิคมสหกรณ์เพื่อให้ประชาชน ได้มีที่ตั้งเกษตรสถานและ ประกอบอาชีพ
เป็นหลักแหล่งในที่ดินนั้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ภายใน
แนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เฉพาะในส่วนที่ดินที่เป็นของรัฐ

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ เช่นเดียวกับพระราช
กฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัด ที่ดิน เพื่อ การ ครอบ ครอบ ครอบ
พ.ศ. ๒๕๑๑

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการ แห่งชาติ รักษาการ ตาม ประกาศ
ของคณะปฏิวัติฉบับนี้

LIART

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๓๘ ๑๕ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๘๘

โดยที่คณะปฏิวัติเห็นว่า ที่ดินของรัฐในท้องที่ตำบลนาโพธิ์ อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นนิคมสหกรณ์เพื่อให้ประชาชนได้มีที่เกษตร
และประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดินนั้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่ตำบลนาโพธิ์ อำเภอทุ่งสง จังหวัด
นครศรีธรรมราช ภายในแนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เฉพาะ
ในส่วนที่ดินที่เป็นของรัฐ

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกา
ที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามประกาศของ
คณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๓๘ ๑๕ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

LI RT

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๙

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นเป็นการสมควร โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของกระทรวงการคลังอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในท้องที่ตำบลทุ่งมหาเมฆ อำเภอยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ให้สำนักงานอาคารสงเคราะห์เพื่อกำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานอาคารสงเคราะห์ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในท้องที่ตำบลทุ่งมหาเมฆ อำเภอยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี เนื้อที่รวม ๖๗ ไร่ ๖๒ ตารางวา ตามบัญชีโฉนดที่ดินและภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่สำนักงานอาคารสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๔๘๕

ข้อ ๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕ ๑๔ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๐

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นเป็นการสมควร โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของกระทรวงการคลัง อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ในท้องที่ตำบลยานนาวา อำเภอยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ให้สำนักงานอาคารสงเคราะห์เพื่อกำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานอาคารสงเคราะห์ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

LI RT

ข้อ ๑ ให้โอนที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินในท้องที่ตำบลยานนาวาอำเภอยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานคร โฉนดที่ ๗๗๑ เนื้อที่ ๖๕ ไร่ ๑ งาน ๖๕ ตารางวา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้แก่สำนักงานอาคารสงเคราะห์ที่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๘๕

ข้อ ๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ว.จ. เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๓๕ ๑๕ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๐๐

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กิจกรรมโทรทัศน์ของรัฐบาลเป็นกิจการที่อำนวยความสะดวกทั้งในกำนราชการและประชาชน กล่าวคือ ทางราชการได้อาศัยใช้เป็นสถานที่ฝึกและศึกษาหาความรู้ความชำนาญในกิจการดังกล่าว และประชาชนเองก็ได้รับประโยชน์ในกำนความรู้และความบันเทิง จึงสมควรยกเว้นภาษีการค้าสำหรับกิจการโทรทัศน์ของรัฐบาล ทั้งนี้โดยอาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรซึ่งได้บัญญัติให้ยกเว้นบรรดา รัษฎากรให้แก่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล องค์การศาสนา หรือองค์การกุศลสาธารณะได้ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเว้นภาษีการค้าแก่กิจการโทรทัศน์ของรัฐบาล ทั้งนี้ ไม่ว่าภาษีการ

LIART

คำนี้จะได้เกิดขึ้นก่อนหรือตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ใช้บังคับ แต่ไม่รวมถึงภาษีการค้าที่ได้ชำระไปแล้ว

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๓ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การ คลัง รักษา การ ตาม ประกาศ ของ คณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.ช. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๐ ๑๕ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๐๒

โดยที่คณะปฏิวัติเห็นว่า ที่ดินของรัฐในท้องที่อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นนิคมสหกรณ์เพื่อให้ประชาชนได้มีที่ตั้งเกษตรสถานและประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดินนั้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภายในแนวเขตที่ดินตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เฉพาะในส่วนของที่ดินที่เป็นของรัฐ

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

LI RT

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รักษา การ ตาม ประกาศ
ของคณะปฏิวัติฉบับนี้

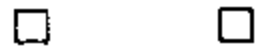
ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.ช. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๐ ๑๕ มี.ค. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันจันทร์ ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เมื่อค่ำวานนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล
องคมนตรี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์ เสด็จไปทรงเป็นประธานในพิธีปิดการแข่งขันฟุตบอล
เยาวชนแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔ ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ

อนึ่ง เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อม
ด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า
จุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์จากเรือหลวงจันทร์ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่บ้านเฉวง
ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ราษฎรจากหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓ ของตำบลบ่อผุดได้รวมแรงกันจัดสร้างที่ประทับ
ชั่วคราว เพื่อรับเสด็จฯ ที่หน้าอ่าวเฉวง ทั้งสองหมู่บ้านนี้ตั้งอยู่ก่อนข้างทางไกลจาก
ที่ว่าการอำเภอเกาะสมุย มีอยู่รวม ๒๙๔ หลังคาเรือน และมีราษฎรประมาณ ๑,๗๐๐ คน
อาชีพส่วนใหญ่ทำสวนมะพร้าวและทำนา เมื่อเสด็จฯ ถึงชายหาดอ่าวเฉวง นายอรุณ
นาคะเคชะ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้กราบบังคมทูลถวายรายงาน แล้วนำ

LIERT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เสด็จ ฯ ไปยังแถวราษฎรที่รอรับเสด็จ ฯ อยู่เป็นจำนวนมาก ณ ที่นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัด สุราษฎร์ธานี ได้เบิกตัวนายท้อย ใจปลื้ม กำนันตำบลบ่อฝุค นายเจริญ มีศรี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ และนายโตม สมวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ เข้าเฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร เทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระราชทานเครื่องแบบนักเรียนและขนมหวานแก่นักเรียนชายหญิง โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ รวม ๓๒๐ คน นอกจากนั้น ได้พระราชทานผ้าห่มนอน และผ้าเช็ดตัวแก่คนชราและราษฎรที่ยากจนอีก ด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายผ้าห่มนอนและยาชุดตำราหลวงแก่พระภิกษุ ๕ รูป แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเฝ้า ฯ อย่างใกล้ชิด

ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์พระราชทาน ในกรณี มีแพทย์และพยาบาลของกองทัพเรือประจำขบวนเรือเข้าร่วมในการปฏิบัติงานด้วย มีราษฎรมารับการตรวจรักษาและรับพระราชทานยาทั้งสิ้น ๓๗๒ คน โรคที่พบมีโรคโลหิตจาง เกิดจากพยาธิปากขอ โรคไอกรน และโรคผิวหนัง แพทย์ได้ทำการฉีดยาป้องกันโรคไอกรน กอติบ บาดทะยัก และปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษให้แก่เด็ก รวม ๕๐ คน หลังจากได้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเฝ้า ฯ ถึงทุกข์สุขและการทำมาหากินของราษฎรเหล่านั้นอย่างใกล้ชิดโดยทั่วกันแล้วเสด็จ ฯ กลับถึงเรือหลวงจันทร์ เวลา ๑๖.๐๐ น. วันพุธ ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๒.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร เทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จอปเตอรพระที่นั่ง จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๓.๑๕ น.

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธร เทพรัตนสุภา

และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระบรมมหาราชวัง ในการพระราชกุศลทักษิณานุปทาน เนื่องในการพระราชพิธีฉัตรมงคล เสด็จ ฯ เข้าสู่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะ ถวายบังคมพระบรมอัฐิ พระสงฆ์ ๒๒ รูปสวดพระพุทธมนต์จบ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม พระธรรมปิฎกแห่งวัดป่าทุมคงคา ถวายพระธรรมเทศนาถ้อยคำ ๑ จบแล้ว ถวายอนุโมทนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนบัจจายไทยธรรมถ้อยคำเทศน์ แล้วทรงทอดผ้า พระสงฆ์ทงนั้นสลับปกรณ์พระบรมอัฐิสมเด็จพระบรมราชบูรพการี ถวายอภิเษก ถวายพระพรลา แล้วเสด็จ ฯ กลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

วันนี้เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน มายังพระบรมมหาราชวัง เนื่องในการพระราชพิธีฉัตรมงคล เสด็จ ฯ เข้าสู่พระที่นั่งสุทิวลาปราสาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้วสมเด็จพระราชาคณะถวายศีล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยบูชาราชกกุธภัณฑ์ พระราชครูวามเทพมุนี ฯ หัวหน้าพรหมณ์อ่านประกาศพระราชพิธีฉัตรมงคลแล้ว พระสงฆ์ ๒๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว ถวายอภิเษก ถวายพระพรลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันศุกร์ ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

วันนี้เวลา ๑๐.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนัก

LI RT

จิตรลดาใหญ่ฐาน มายังพระบรมมหาราชวัง ในการพระราชพิธีฉัตรมงคล เสด็จ ฯ เข้าสู่ พระที่นั่งสุทิวลาปราสาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุกชูปเทียนเครื่องนมัสการ สมเด็จพระราชาคณะถวายศีล พระสงฆ์ ๒๐ รูปถวายพระพร จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉัน เสร็จแล้วทรงประเคน บัจฉัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุกชูปเทียนเครื่องทองน้อยบุชาราชกฤกษณ์ที่ พราหมณ์เบิกแว่นเวียนเทียนสมโภชนพญาลมहाเศวตฉัตรสิริราชกฤกษณ์ที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง พระสุหรัยเครื่องราชกฤกษณ์ที่ แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไทยรายนต์พระที่นั่งจากพระตำหนัก จิตรลดาใหญ่ฐาน มายังพระบรมมหาราชวัง แล้วเสด็จออกพระที่นั่งสุทิวลาปราสาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ พระราชบัลลังก์หน้าพระแท่น นพญาลมहाเศวตฉัตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าแก่พระราชวงศ์ และข้าทูลละอองธุลีพระบาท ในโอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าแก่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิรัชกรมณี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ท้าย เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงจุกชูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร และพระพุทธรูปฉลองพระองค์แล้ว เสด็จ ฯ ยังปราสาทพระเทพบิดร ทรงจุกชูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช แล้วเสด็จ พระราชดำเนินกลับ

อนึ่ง เมื่อเวลา ๑๖.๒๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ องค์ สภานายิกา สภากาชาดไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์

เจ้าสุภุมภินันท์ อุปนายกผู้อำนวยการสภาการศึกษาไทย ทรงเป็นผู้แทนพระองค์ เสด็จไป
ทรงเป็นประธานในการแข่งม้านัดพิเศษซึ่งด้วยพระราชทานของสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ
บรมราชินีนาถ เก็บเงินรายได้บำรุงสภาการศึกษาไทย และประทานถ้วยพระราชทานแก่
เจ้าของม้าที่ชนะ ณ ราชกรีฑาสโมสร

วันเสาร์ ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๕.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินโดย
รถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงเป็นประธานในพิธีพระราชทาน
กระบี่และประกาศนียบัตรแก่นักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ณ หอประชุมกิตติขจร
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

เวลา ๑๓.๓๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กอง
ทหารเกียรติยศและแถวทหารมหาดเล็กถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญ
พระบารมี จบแล้วนายทหารเวร ฯ กราบบังคมทูลรายงาน เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ แล้ว เสด็จ ฯ ไปทรงวางพวงมาลา
ณ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อจากนั้นเสด็จ ฯ สู่
ที่ประทับ ณ หอประชุมกิตติขจร ผู้บัญชาการทหารบกกราบบังคมทูลรายงานผลการศึกษา
หลังจากนั้นผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กราบบังคมทูลเบิกนายทหารใหม่
เข้ารับพระราชทานกระบี่และประกาศนียบัตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน
กระบี่และประกาศนียบัตร เสร็จแล้วพระราชทานพระบรมราโชวาท มีใจความสำคัญว่า
“คนทุกคนผู้ที่ได้รับการศึกษาก็ ย่อมตั้งใจปรารถนาที่จะสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่
บ้านเมือง นายทหารได้ศึกษาสำเร็จแล้ว และกำลังจะออกไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่
สำคัญ นับเป็นผู้มีโอกาสนับได้ที่จะได้ทำสิ่งที่เป็นความประสงค์ เพราะหน้าที่ของทหาร
คือการสร้างเสริมและรักษาความมั่นคงของประเทศ ส่วนการที่จะทำได้สำเร็จนั้น ขึ้นอยู่
กับการปฏิบัติตามหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง

การจรรโลงประเทศเป็นงานของส่วนรวม บุคคลจะทำการนี้ได้ ก็โดยการปลูกฝังความร่วมมือในชาติให้เกิดทวีขึ้น แต่ละคนได้รับการฝึกหัดอบรมให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดสติปัญญาพร้อมมูลอยู่แล้ว ต้องพยายามนำเอาคุณสมบัติทุกอย่างที่มีอยู่นั้นออกใช้ ทั้งในการปฏิบัติตัวและปฏิบัติงาน เมื่อการประพฤติปฏิบัติดีปรากฏเป็นที่ประจักษ์ ก็จะทำให้ทุกคนเกิดความศรัทธาเลื่อมใส ให้เข้ามามีส่วนร่วมเสริมจุดประสงค์ในการธำรงเสถียรภาพของบ้านเมือง ให้สำเร็จได้” จบแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันอาทิตย์ ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๖.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน มายังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในการพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เสด็จขึ้นสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร และพระพุทธรูปสำคัญ พระราชาคณะถวายศีล จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระสุหร่าย ถวายดอกไม้บูชาพระพุทธคันธารราษฎร์ ทรงอธิษฐานเพื่อความสมบูรณ์แห่งพืชผลของราชอาณาจักรไทยแล้ว พระราชกรุณาเทพมุนี ฯ หัวหน้าพราหมณ์อ่านประกาศพระราชพิธีพืชมงคล พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์จบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหลั่งน้ำสังข์ ทรงเจิม พระราชทานธำมรงค์กับพระแสงปฏิภันสำหรับตำแหน่งพระยาแรกนาขวัญแก่ นายปรีดา วรรณสุข ปลัดกระทรวงเกษตร แล้วทรงหลั่งน้ำสังข์ ทรงเจิมพระราชทานเทพี ผู้ที่จะเข้าในการพระราชพิธีจรดพระนังคัล พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถาแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนบัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ออกจากพระอุโบสถ เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๘.๔๕ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เจ้าชายออกโต ฟอน แชนสเบอร์ก แห่งออสเตรีย และชายา เฟ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่ได้เสด็จมาประเทศไทย

วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕

วันนี้ เวลา ๘.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน มายังพลับพลาท้องสนามหลวง และประทับ ทรงเป็นประธานในการพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ในโอกาสนี้ได้พระราชทานรางวัลประกาศนียบัตรแก่ชาวนาผู้ชนะการประกวดผลผลิตข้าวด้วย

เวลา ๘.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ในพิธีหว่านข้าว ณ แปลงนาทดลองในบริเวณสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ในการนี้ นายปรีดา กรรณสูตร ปลัดกระทรวงเกษตร พระยาแรกนา อธิบดีและรองอธิบดีกรมต่างๆ ของกระทรวงเกษตร หม่อมราชวงศ์จักรทอง ทองใหญ่ อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ฝ้าหุดละออ ธงสีพระบาท ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เหล่านั้นอย่างใกล้ชิด

ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมงานเก็บข้าวเปลือก โรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา

นางข้าวบรรจุข้าวเปลือก ๕๐๐ เกวียนนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดสร้างขึ้นโดยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เช่นเดียวกับการสร้างโรงสีข้าว ซึ่งได้ทรงทำพิธีเปิดเมื่อต้นเดือนพฤษภาคมปีกลายนี้ โดยที่ทรงห่วงใยฐานะความเป็นอยู่ของชาวนา เพราะชาวนามีหนี้สินอยู่เป็นประจำ อันเนื่องจากข้าวเปลือกที่ชาวนาขายมีราคาถูก แต่ข้าวสาร เครื่องอุปโภคและบริโภคที่ชาวนาซื้อมีราคาแพง ซึ่งน่าจะแก้ไขได้โดยชาวนารวมกันเป็นกลุ่มทำการสีข้าวเปลือกเอง เป็นการรวมกลุ่มผู้บริโภคร่วมกับผู้ผลิต เพื่อตัดปัญหาคนกลาง จึงโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างโรงสีข้าว และนางขนาด ๕๐๐ เกวียนนี้ เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าหาสถิติข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับโรงสีข้าว การเก็บรักษาข้าวในยุ้งฉาง ฯลฯ เพื่อให้ชาวนาพิจารณาใช้เป็นแนวทางจัดตั้งโรงสีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ชาวนาหลุดพ้นจากการเป็นหนี้และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ครั้นแล้ว เสด็จ ฯ ทอดพระเนตรการสาธิตเครื่องคู่คิ้วเข้าเงาง และ
กิจกรรมของโรงสีข้าวตัวอย่าง แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลา ๑๒.๒๐ น. ๓ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ประกอบ
พิธีสมรสพระราชทานแก่นายสืบศักดิ์ นวจินดา กับนางสาวอัจฉรา ไชยชาญ และนาย
เชื้อชาย แสงโชติ กับนางสาวกสิศิมา จำรัสโรมรัน ตามลำดับ

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระ
บรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พร้อมด้วยพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระ
เจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยเสด็จไปเฝ้าพระที่นั่งจากสวนจิตรลดา
พระราชวังดุสิต ไปประทับ ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน

วันจันทร์ ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๖.๐๕ น. ๓ พระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน
พลตำรวจตรี ประเนตร ฤทธิราชัย รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการสนับสนุนทางอากาศ
หัวหินย้ายสนับสนุนตำรวจภูธรชายแดน นำนางกนิษฐ์ นิยมเหตุ เฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว น้อมเกล้า ฯ ถวายโขนที่กิน เพื่อพระราชทานแก่ค่ายนเรศวร

เวลา ๑๖.๓๐ น. นายแพทย์สวัสดิ์ แสงสว่าง ประธานกรรมการแผนกแพทย
ศาสตร์ มุฉินิธอานันท์มหิตล และนายแพทย์ประเวศ วสี กรรมการแผนกแพทยศาสตร์
มุฉินิธอานันท์มหิตล นำนายแพทย์ปรีชา สุพันธ์ุวณิช คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัย
มหิตล และแพทย์หญิงลักขณาวัลย์ สัจญ์ปรีชากุล คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ซึ่งได้รับพระราชทานทุนของมุฉินิธอานันท์มหิตลไปศึกษาต่อในสหรัฐอเมริกา เฝ้า ฯ พระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกราบบังคมทูล

เวลา ๑๖.๕๕ น. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ องคมนตรี นำนายแพทย์
ไทรพันธ์ุ ยูนิพันธ์ุ ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยลอนดอน และได้รับพระราชทานทุน

LIART

ส่วนพระองค์ไปศึกษาต่อปริญญาเอกในประเทศอังกฤษ ฝ้าฯ กราบถวายบังคมลา ในโอกาสนี้ นางรัชดา ชูนิรันธุ์ ร่วมเข้าฝ้าฯ ด้วย
วันเสาร์ ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เมื่อวันศุกร์ ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปทรงเยี่ยมหมู่บ้านตัวอย่างในพระบรมราชูปถัมภ์ โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่หุบกระพง และทรงเยี่ยมสมาชิกกลุ่มชาวไร่ผัก (ไร่ล่าง) ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๑๖.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงหมู่บ้านตัวอย่าง ในพระบรมราชูปถัมภ์ โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ซึ่งบัดนี้ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์การเกษตรหุบกระพง จำกัด มีสมาชิกทั้งหมด ๑๓๕ ครอบครัว และบุคคลในครอบครัวทั้งหมด ๑,๐๗๖ คน ณ ประำพระเจ้าสงฆ์ พันเอกสุรินทร์ ขลประเสริฐ รองปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในฐานะผู้อำนวยการโครงการพัฒนาชนบท พร้อมด้วยนายบัว ศาลิกุปต์ รองอธิบดีกรมสหกรณ์ที่ดิน รองผู้อำนวยการโครงการไทย-อิสราเอล และเจ้าหน้าที่ฝ้าฯ รับเสด็จฯ ผู้อำนวยการโครงการฯ กราบบังคมทูลรายงาน แล้วด้วยฉะเชิงเทราฯ ตูประำพระเจ้าสงฆ์เจริญชัยมงคลคาชา ทรงจุดธูปเทียน ณ หีบบูชา ก่อจากนั้นทรงมีพระราชปฏิสันถารกับพระสงฆ์ซึ่งมีพระสงฆ์สำนักสงฆ์ประจำหมู่บ้านตัวอย่างรวมอยู่ด้วย

เวลา ๑๖.๑๕ น. เสด็จฯ ถึงพลับพลารับเสด็จฯ ซึ่งโดยปกติใช้เป็นที่พักประชุมสมาชิกสหกรณ์เกษตรฯ ณ ที่นั้น สมาชิกของหมู่บ้านตัวอย่างฝ้าฯ รับเสด็จฯ อยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อเสด็จฯ เข้าประทับในพลับพลาแล้วผู้อำนวยการโครงการฯ กราบบังคมทูลเบิกนายสี คล่องแคล่ว ประธานกรรมการดำเนินงานเข้าฝ้าฯ ประธานกรรมการฯ กราบบังคมทูลรายงานกิจการของสหกรณ์ประจำปี ๒๕๑๔ แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานใบสำคัญทะเบียนสหกรณ์แก่ประธานกรรมการฯ แล้วพระราช

ทานพระบรมราโชวาท เสร็จแล้ว ผู้อำนวยการโครงการ ฯ กราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จ ฯ เยี่ยมโรงเรียนบ้านหุบกระพง

เมื่อเสด็จ ฯ ถึงโรงเรียนหุบกระพงแล้ว เสด็จ ฯ เข้าสู่ห้องประชุม นักเรียนชาย—หญิง ทั้งโรงเรียนร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงถวายพระพร ต่อจากนั้น เสด็จ ฯ ทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์แม่ผลิตภัณฑ์จักสาน เช่นกระเป่า และหมวกของสตรี ฯลฯ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกสอนแก่บุคคลในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ การนอมอาหาร มี กล้วยอบ การผลิตน้ำมะเขือเทศออกจำหน่าย ซึ่งโปรดเกล้า ฯ ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยฝึกอบรม อันจะเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่สมาชิกสหกรณ์ และเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัวอีกด้วย

หลังจากนั้น เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรบ้านของครอบครัวตัวอย่าง ๒ ครอบครัว มีบ้านนายจรัส พันธุ์แก้ว และบ้านนางเอียง เจริญสุข สมาชิกกลุ่มที่ ๔ เสด็จ ฯ เข้าไปในบ้านและทรงมีพระราชปฏิสันถารกับบุคคลในครอบครัวของสมาชิกทั้งสองนี้โดยทั่วถึงกัน

เวลา ๑๘.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรบริเวณพื้นที่เบิกใหม่จำนวน ๒,๕๔๓ ไร่ ซึ่งเดิมเป็นป่า และทางกรมสหกรณ์ที่ดิน กระทรวงกลาโหมการแห่งชาติได้ช่วยบุกเบิก และทำถนนซอยเป็นแปลง ๆ สำหรับจัดสรรที่เพิ่มให้สมาชิก สำหรับปลูกพืชไร่อีกคนละ ๑๘ ไร่ ในการนี้เจ้าหน้าที่กรมสหกรณ์ที่ดิน ได้กราบบังคมทูลถวายคำอธิบายและแสดงแผนที่ประกอบเสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากหมู่บ้านตัวอย่างหุบกระพง ไปทรงเยี่ยมสมาชิกกลุ่มชาวไร่ผักตำบลเขาใหญ่

เวลา ๑๘.๓๕ น. เสด็จ ฯ ถึงพลับพลารับเสด็จ ฯ ซึ่งเป็นที่ประชุมของสมาชิกกลุ่มชาวไร่ผัก นายเอนก พยัคฆ์พันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี กับภริยา พร้อมด้วยข้าราชการและสมาชิกกลุ่มชาวไร่ผัก เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ เมื่อเสด็จ ฯ เข้าประทับ ณ

พลับพลาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีกราบบังคมทูลเบิกนาย ทศ สวงนิตย์ ประธานกลุ่มชาวไร่ผัก และบรรดากรรมการดำเนินงานเข้าเฝ้าฯ แล้วประธานกลุ่มชาวไร่ผักกราบบังคมทูลรายงานกิจการและผลงานของกลุ่มชาวไร่ผัก ทรงมีกระแสพระราชดำรัสกับประธานกลุ่มชาวไร่ผัก และผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีแล้วเสด็จฯ ทอดพระเนตรผลิตผลทางเกษตร และผลิตผลทางอุตสาหกรรมครัวเรือนของสมาชิกไร่ผัก เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๙.๔๕ น.

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรครั้งนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ศาสตราจารย์นายแพทย์สำราญ วงศ์พำที ตรวจและรักษาโรคตาแก่เด็กนักเรียนชายหญิง จำนวน ๖๐ คน และชาวบ้านชายหญิงอีกด้วยจำนวน ๑๑๘ คน.

วันจันทร์ ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๑.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมกองบินที่ ๕ และนิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการส่วนพระองค์

เวลา ๑๓.๐๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงพลับพลาที่ประทับ ณ อ่าวมะนาว นาวาอากาศเอก อรุณ พັນศิริ ผู้บังคับการกองบินที่ ๕ และภริยา เฝ้าฯ รับเสด็จฯ ผู้บังคับการกองบินที่ ๕ กราบบังคมทูลเบิกบรรดาข้าราชการกองบินที่ ๕ และข้าราชการประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พร้อมด้วยภริยา เข้าเฝ้าฯ ทรงมีพระราชปฏิสันถารโดยทั่วถึงกัน ต่อจากนั้น กองบินที่ ๕ จัดแสดงการใช้อาวุธทางอากาศ และแสดงสมรรถนะถวายทอดพระเนตร เมื่อจบการแสดงฯ แล้ว เสวยพระกระยาหารกลางวันบนพลับพลาที่ประทับ ระหว่างประทับเสวยพระกระยาหาร มีการรำถวายพระพร และการร้องเพลงของข้าราชการกองบินและครอบครัวถวายทอดพระเนตร

เวลา ๑๕.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินจากกองบินที่ ๕ ไปทรงเยี่ยมนิคมสร้างตนเอง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๑,๖๖๒ ครอบครัว เป็นจำนวนประชากรชายและหญิง ๑๔,๒๘๖ คน นายสุวิทย์ ยี่งวรพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นายสมภพ อัมพบุระภา ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเอง กราบบังคมทูลรายงานแล้วนำเสด็จ ฯ ไปยังศาลาที่ทำการนิคมสร้างตนเอง และกราบบังคมทูลเบิกนายต๋อง สิ้นกลาง ประธานนิคมสามัคคี และผู้แทนสมาชิกนิคมสร้างตนเอง ฯ เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายสับประคอง รวมทั้งผลิตผลอื่นๆ จากไร่ของสมาชิก เพื่อพระราชทานแก่ทหารตำรวจ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการชายแดน ต่อจากนั้น ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเอง ฯ กราบบังคมทูลรายงานกิจการต่างๆ ของนิคม ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงไต่ถามกิจการของนิคมและความเป็นอยู่ของสมาชิก และพระราชทาน กระแสพระราชดำริแนะนำ ให้ พิจารณายกฐานะ การ ดำเนิน การ ของ กลุ่มเกษตรกรขึ้นเป็นสหกรณ์การเกษตร รูปสหกรณ์เอกชนประสงค์ แล้วทรงแนะให้สมาชิกสตรีของนิคมฝึกการฝีมือ จัดสถานที่ทำหมาก และกระเปาะถักด้วยบ้านศรีนารายณ์ออกจำหน่าย เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ครอบครัว เมื่อได้เวลาอันสมควร เสด็จ ฯ ออกจากศาลาที่ทำการนิคมสร้างตนเอง และทรงมีพระราชปฏิสันถารกับบรรดาสมาชิกของนิคมและครอบครัวที่มาคอยเฝ้าฯ อยู่ในบริเวณนั้นและต่างก็นำผลิตผลนมเกลือ ฯ ถวาย

เวลา ๑๖.๐๕ น. เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งไปทรงเยี่ยมกลุ่มเกษตรกรนิคมราษฎรวิวัฒนา ชอยวิจิตรเขซา ระยะทางจากศาลาที่ทำการนิคมประมาณ ๕ กิโลเมตร ผู้ปกครองนิคมกราบบังคมทูลเบิก นายพล พุ่มแสง ประธานกลุ่มเกษตรกร เข้าเฝ้า ฯ กราบบังคมทูลรายงานกิจการและความเป็นอยู่ของเกษตรกรในนิคมแห่งนี้ ต่อจากนั้น ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับบรรดาสมาชิกนิคม ฯ ที่มาคอยเฝ้าฯ และนมเกลือ ฯ ถวายผลิตผลต่างๆ และเสด็จ ฯ กลับถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๘.๕๐ น.

วันจันทร์ ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๐.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลงพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา

และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ณ ศาลาเวียง พระราชวังไกลกังวล เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายแก่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะถวายบังคมพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชาคณะถวายศีล พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์จบ ถวายภัตตาหาร เมื่อพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอภิวาท ถวายพระพรลา เสด็จขึ้นเมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น.

วันอังคาร ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้เวลาเช้า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ แทนพระองค์ ในการพระราชกุศลหล่อเทียนพรรษาประจำปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ ณ บริเวณหน้าพระที่นั่งสุทิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อพระราชทานไปจุดบูชาพระรัตนตรัยยังพระอารามหลวงต่าง ๆ ในเทศกาลเข้าพรรษา

วันพุธ ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๖.๐๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ลงพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล หัวหิน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหารนำ พลอากาศเอก ไฉ มิ่ง ถัง เสนาธิการทหารแห่งสาธารณรัฐจีน และคณะ รวม ๕ คน เฝ้าฯ ในโอกาสที่ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย

เวลา ๑๖.๐๕ น. นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเกสซ์ รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนวันอาทิตย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ นายชาชีโอ โยซิอิ ประธานกรรมการของบริษัทเซ็นทรัล กราส์ จำกัด กับคณะ และนายชิโร นากาค่า ประธานกรรมการของบริษัทนิลโซโอวาอิ กับคณะ ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของบริษัทศรีกรุงวัฒนา จำกัด รวมทั้งสิ้น ๑๔ คน เฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายข้าวสารชนิดหอม จำนวน ๒๐๐ กระสอบ ปุ๋ยเคมีต่าง ๆ

จำนวน ๕๐ คัน คันแอปเปิลพันธุ์ญี่ปุ่น จำนวน ๑๐๐ กิ่ง และเงิน เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๗.๐๕ น. ฯพณฯ นายเลียวนาร์ต อังเกอร์ เอกอัครราชทูตอเมริกันประจำประเทศไทย เผ้า ฯ ทูนเกล้า ฯ ถวายสาส์นของ ฯพณฯ นายสไปโร ที. แอกนิว รองประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา.

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ไปยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ทรงจุกุชูปเทียน ถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแล้ว ทรงประเคนผ้าไตรประกาศนียบัตรพัดยศ ทั้งพระภิกษุและสามเณรเปรียญ

วันเสาร์ ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เมื่อวานนี้เวลา ๑๗.๓๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปทอดพระเนตรฟาร์มหาดทรายใหญ่ ตำบลเขาแก้ว อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๘.๒๐ น. เสด็จ ฯ ถึงฟาร์มหาดทรายใหญ่ ร้อยตรี ศิริ สุภางคเสน อธิบดีกรมปศุสัตว์ กราบบังคมทูลถวายรายงาน แล้วกราบบังคมทูลเบิกตัวผู้แทนบริษัท และเอกชนที่มีความประสงค์จะน้อมเกล้า ฯ ถวายพันธุ์ สัตว์และอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์แก่ฟาร์มหาดทรายใหญ่เผ้า ฯ ตามลำดับคือ

หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี ทรงแทนบริษัทก้าวส์ค็อกส์สร้าง จำกัด นครหลวงกรุงเทพธนบุรี น้อมเกล้า ฯ ถวายซีเมนต์สร้างที่เก็บน้ำของฟาร์มและเรือนโรงสัตว์ จำนวน ๑๐ คัน

นายธนิษฐ์ เจียรนนท์ ผู้อำนวยการบริษัทเจริญโภคภัณฑ์อุตสาหกรรม จำกัด และผู้อำนวยการบริษัทอาร์เบอร์เอเคอร์ส ประเทศไทย จำกัด นครหลวงกรุงเทพมหานคร น้อมเกล้าฯ ถวายสุกรพันธุ์แลนด์เรซ จำนวน ๒ ชุด โดยชุดแรกมีสุกรพ่อพันธุ์ ๑ ตัว และสุกรแม่พันธุ์ ๒ ตัว และชุดที่ ๒ จะได้นำมาส่งมอบให้ฟาร์มเมื่อการปรับปรุงคอกสุกรของฟาร์มได้เรียบร้อยแล้ว พร้อมด้วยลูกไก่ฮาร์โกพันธุ์ไข่ จำนวน ๑,๐๐๐ ตัว กับอุปกรณ์และอาหารให้ใช้เลี้ยงตลอดไปสำหรับไก่ชุดนี้ด้วย พร้อมกันนี้ได้แสดงความจำนงที่จะน้อมเกล้าฯ ถวายพันธุ์ไก่ทดแทนชุดเก่าที่หมดอายุลงให้คงมีพันธุ์ไก่เต็มทีประจำฟาร์มตลอดไป

นายวิจิต เขาวนประคิษฐ์ ผู้จัดการบริษัทฟาร์มยุทธนา จำกัด นครหลวงกรุงเทพมหานคร น้อมเกล้าฯ ถวายลูกไก่พันธุ์เนื้อไฮไลน์ ๑๗๐ ตัว ลูกไก่พันธุ์ไข่ไฮไลน์ ๕๗๐ ตัว ลูกไก่พันธุ์โรคโฮแลนด์แดง ๒๐ ตัว เครื่องกกลูกไก่ขนาด ๑,๐๐๐ ตัว ๑ ชุด และอุปกรณ์การเลี้ยงไก่ ๕๐ ชุด พร้อมกันนี้ได้แสดงความจำนงที่จะน้อมเกล้าฯ ถวายพันธุ์ไก่ไข่เพื่อทดแทนชุดเก่าที่หมดอายุให้มีเต็มตามโครงการตลอดไป

นายเกรียงศักดิ์ สมุทรักษ์ เจ้าของฟาร์มเกรียงศักดิ์และศูนย์บำรุงพันธุ์สุกรในความอุปการะของรัฐบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อมเกล้าฯ ถวายสุกรพันธุ์ลาร์จไวท์ ๑ คู่

นายทองหล่อ ธีรานุกร เจ้าของฟาร์มธีรานุกร และศูนย์บำรุงพันธุ์สุกรในความอุปการะของรัฐบาล จังหวัดสุพรรณบุรี น้อมเกล้าฯ ถวายสุกรพันธุ์ลาร์จไวท์ ๑ คู่

ต่อจากนั้นทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้เข้าเฝ้าฯ โดยทั่วถึงกัน เสร็จแล้ว เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรสัตว์เลี้ยงที่ฟาร์ม

เสด็จพระราชดำเนินกลับถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๒.๑๕ น.

วันนี้ เวลา ๑๘.๐๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสด็จเข้าพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรแล้ว เสด็จออกหน้าพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนบูชา

สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย เสร็จแล้วเสด็จประทับณพระอุโบสถ พร้อมด้วยพระราชวงศ์ และข้าราชการถ้วน ๓ รอบ แล้วเสด็จขึ้นสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม พระกวีวรรณแห่งวัดบูรณศิริมาศยารามถวายพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ จบแล้ว พระสงฆ์ ถวายอนุโมทนา ทรงประเคนปัจจัยไทยธรรม พระราชาคณะถวายอภิเษก แล้วเสด็จกลับ วันอาทิตย์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เมื่อวันเสาร์ ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๑.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปยังจังหวัดเพชรบุรี

เวลา ๑๒.๓๕ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดพระพุทธไสยาสน์ จังหวัดเพชรบุรี ทรงพระราชดำเนินเข้าวิหารพระพุทธไสยาสน์ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้วทอดพระเนตรบริเวณวัดกามพระราชอัธยาศัย เสร็จแล้วเสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จฯ อยู่ในบริเวณนั้น ต่อจากนั้น เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังวัดสระบัว ทรงนมัสการพระพุทธรูปในพระอุโบสถแล้วทอดพระเนตรพระอุโบสถ และโบราณสถานในบริเวณพระอุโบสถ ภายหลังนั้น เสด็จฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งขึ้นพระนครคีรีบนเขามไหสวรรค์ ทอดพระเนตรพระที่นั่งที่บริเวณศาลกุฎน ณ ที่นั้น นายเอก พยัคฆ์พันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เฝ้าฯ รับเสด็จฯ ต่อจากนั้น เสด็จฯ ไปยังพระที่นั่งเวียงยงค์-วิเชียรปราสาท ทรงจุดธูปเทียนเครื่องราชสักการะกราบถวายบังคมพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสร็จแล้วเสด็จฯ ไปยังพระที่นั่งราชธรรมสภา เสวยพระกระยาหารกลางวัน ประทับพักพระราชอิริยาบถและเสวยพระสุธารส

เวลา ๑๗.๕๕ น. ทรงพระราชดำเนินไปยังพระธาตุจอมเพชร บนเขามไหสวรรค์ ยอกที่ ๒ เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ทรงจุดธูปเทียน เครื่องนมัสการบูชาพระบรมธาตุ และทรงสวดสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย เสร็จแล้วทรงพระราชดำเนินประทับณพระธาตุจอมเพชรถ้วน ๓ รอบแล้ว เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรโบราณสถาน ณ พระอุโบสถพระแก้ว ซึ่งอยู่ในบริเวณนั้น แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๒๐.๐๕ น.

วันอังคารที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๑.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทอดพระเนตรการแข่งขันยิงปืนกองทัพบก ประจำปี ๒๕๑๕ ณ สนามยิงปืนศูนย์การทหารราบ ค่ายธนะรัชต์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เวลา ๑๑.๓๕ น. เสด็จ ฯ ถึงกองดำเนินการแข่งขันยิงปืนกองทัพบกประจำปี ๒๕๑๕ ศูนย์การทหารราบค่ายธนะรัชต์ พลตรี วิเชียร ชินะโยธิน ผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ กราบบังคมทูลรายงานแล้ว นางช่อทิพย์ ชินะโยธิน ภริยาผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ ทูลเกล้า ฯ ถวายช่อกอกไม้แก่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ต่อจากนั้น ผู้บัญชาการศูนย์การทหารราบ กราบบังคมทูลถวายรายงานการจัดและการดำเนินงานของกองดำเนินการแข่งขันยิงปืนกองทัพบก ประจำปี ๒๕๑๕ แล้วอัญเชิญเสด็จ ฯ ไปยังสนามยิงปืนพล ทอดพระเนตรการแข่งขันยิงปืนพวกแบบ ๘๖ แล้วเสด็จ ฯ ไปสนามยิงปืนทหารระยะ ทอดพระเนตรการแข่งขันยิงปืนเล็กยาว เอ็ม ๑๖ แล้วเสด็จกลับมาประทับ ณ ห้องเรียนหมายเลข ๘ ณ ที่นี้ พลเอก กฤษณ์ สีวะรา รองผู้บัญชาการทหารบก ผู้แทนกองทัพบก ซึ่งได้มารอเฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ ก่อน กราบบังคมทูลถวายรายงาน แล้วทูลเกล้า ฯ ถวายเครื่องหมายแม่ปืนพิเศษชั้นยอดเยี่ยม ซึ่งกองทัพบกได้ทูลเกล้า ฯ ถวายโดยเฉพาะแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงประทับเครื่องหมายแม่ปืนพิเศษ แล้วประทับพักพระราชอิริยาบถตามพระราชอัธยาศัย ได้เวลาอันสมควรเสด็จ ฯ กลับ ถึงพระราชวังไกลกังวล เมื่อเวลา ๑๓.๑๐ น.

วันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕

เมื่อวันอังคาร ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๕.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ไปทรงประกอบพิธีเบ็ดเตล็ด อำนวยการ ทักอุทิศเหตุ และตัก “ประธาน-บุญรวม เสนาคิษฐ์” ณ โรงพยาบาลเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

LI RT

เวลา ๑๖.๑๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงพยาบาลเพชรบุรี กองลูกเสือ
 เกียรติยศถวายความเคารพ แตรวงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี นายเอนก พยัคฆ์พันธ์
 ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี กราบบังคมทูลรายงาน ต่อจากนั้น นายแพทย์มนู สาริกภูติ
 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเพชรบุรี กราบบังคมทูลรายงาน จบแล้ว นางอรชร สาริกภูติ
 ภริยาผู้อำนวยการโรงพยาบาลเพชรบุรี ถวายช่อกอกไม้แต่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า
 สิรินครเทพรัตนสุภา แล้วเสด็จฯ เข้าพลับพลาพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุ
 ฑูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย พระราชาคณะประธานสงฆ์ถวายศีล จบแล้ว
 ผู้ว่าราชการจังหวัดกราบบังคมทูลรายงานการสร้างตึกอำนวยการ ตึกอุบัติเหตุและตึก
 “ประธาน—บุญรวม เสนาคิสัย” และขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จฯ ทรงประกอบพิธีเปิด
 ตึกทั้งสาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกดปุ่ม ไฟฟ้าเปิด แพรคลุมป้ายตึกทั้งสาม
 พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร ดุริยางค์ แล้ว
 เสด็จฯ ไปยังตึก “ประธาน—บุญรวม เสนาคิสัย” ตึกอำนวยการและตึกอุบัติเหตุตามลำดับ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมแผ่นคำจารึกและทอดพระเนตรภายใน
 อาคารตามพระราชอัธยาศัย เสร็จแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
 เจ้าฟ้าสิรินทรเทพรัตนสุภา ทรงลงพระปรมาภิไธยและพระนามในสมุดเยี่ยมของโรงพยาบาล
 ที่ตึกอำนวยการ

ต่อจากนั้น เสด็จฯ ไปยังศูนย์วิจัยการแพทย์ของกรมการแพทย์ กรมอนามัย
 และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทอดพระเนตรห้องปฏิบัติการต่างๆ แล้วเสด็จฯ ไปทรง
 เยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จฯ อยู่ในบริเวณโรงพยาบาล ใต้เวลาอันสมควรเสด็จพระ-
 ราชดำเนินกลับ ถึงพระราชวังไกลกังวลเมื่อเวลา ๑๘.๐๐ น.

พระราชโทรเลขอำนวยการ

เนื่องด้วยวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ตรงกับวันชาติของอาร์เจนตินา พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโทรเลขอำนวยการ ไปยังประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ
 อาร์เจนตินา ดังต่อไปนี้

LI RT

ฯ พณ ฯ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอาร์เจนตินา

บัวโนส ไอเรส

ในโอกาสวันชาติของอาร์เจนตินานี้ ข้าพเจ้าขอส่งคำอำนวยพรของข้าพเจ้า ของประชาชนชาวไทย มายังท่าน รัฐบาล และประชาชนชาวอาร์เจนตินา ทั้งขอตั้งความปรารถนาอันดี เพื่อท่านประสบความสำเร็จสมบูรณ์ และประชาชนชาวอาร์เจนตินา มีความผาสุกสืบไป

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ข่าวในประเทศ

ประเทศไทยกับสถานการณ์ในเวียดนาม

เมื่อวันที่ ๑๐ พ.ค. ๒๕๑๕ จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าวว่า ประเทศไทยได้พิจารณาสถานการณ์ในเวียดนาม ซึ่งประธานาธิบดีนิกสันได้สั่งวางทุ่นระเบิดที่ล้อมเมืองท่า และทิ้งระเบิดทำลายเส้นทางคมนาคมและการสื่อสารของเวียดนามเหนืออย่างใกล้ชิด

การตัดสินใจของประธานาธิบดีสหรัฐในครั้งนั้น หัวหน้าคณะปฏิวัติมีความเห็นส่วนตัวว่า จะไม่เป็นการขยายขอบเขตของสงครามให้กว้างขวางออกไป โดยเชื่อว่า ทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนและโซเวียตคงไม่ปรารถนาจะทำสงคราม และมีความเห็นด้วยว่าสหรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติการเช่นนี้ เพราะมีฉะนั้นแล้ว เวียดนามเหนือจะไม่ยอมหยุดยั้งการรุกรานของตน

หัวหน้าคณะปฏิวัติชี้แจงต่อไปว่า เราต้องพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนั้น เพราะอยู่ใกล้ชิดกับประเทศไทย ทั้งนี้ถ้าคอมมิวนิสต์สามารถยึดเวียดนามใต้ได้แล้ว ต่อไปก็จะต้องถึงเขมร และลาว ซึ่งขณะนี้สถานการณ์ได้เบาบางลงไป เพราะสถานการณ์ไปหนักอยู่ที่เวียดนาม สถานการณ์ดังกล่าวนี้ประเทศไทยจะต้องเตรียมป้องกันตัวเองไว้

ต่อข้อเรียนถามที่ว่า คณะปฏิวัติพิจารณาเรื่องนี้เมื่อใด จอมพลถนอม กิตติขจรตอบว่า ได้มีการพิจารณาอยู่ตลอดเวลา และสำหรับทางฝ่ายสหรัฐ เมื่อมีอะไรเกิดขึ้นก็ได้มาปรึกษาหารือประเทศไทย

LI RT

ผู้สื่อข่าวเวียนถามต่อไปว่า คิดว่าการตัดสินใจของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาในครั้งนี้ จะกระทบกระเทือนกำหนดการเดินทางไปเยือนโซเวียตของประธานาธิบดีนิกสันหรือไม่ หัวหน้าคณะปฏิวัติตอบว่า ถ้าโซเวียตยังคงให้การสนับสนุนเวียคนามเหนืออยู่ต่อไป ก็อาจจะกระทบกระเทือนได้

หัวหน้าคณะปฏิวัติได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าวต่อไปเกี่ยวกับกรณีที่สหรัฐส่งเครื่องบินและทหารจำนวน ๓ พันคน มาประจำที่ฐานทัพอากาศตากลิว่า เครื่องบินและทหารของสหรัฐได้ทยอยเดินทางมาเรื่อย ๆ เครื่องบินและทหารสหรัฐที่ส่งมาเพิ่มใหม่นี้ จะอยู่ปฏิบัติการเพียงชั่วคราวเท่านั้น

รองประธานาธิบดีสหรัฐมาเยือนประเทศไทย

นายสปีโร ที. แอกนิว รองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาได้มาเยือนประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ พ.ค. ๖๓ รองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ได้เข้าพบจอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ณ กองบัญชาการคณะปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๑๗ และหลังจากนั้นได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างฝ่ายไทยกับฝ่ายสหรัฐ ฯ โดยทางฝ่ายไทยมี พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ นายพจน์ สารสิน ผู้ช่วยหัวหน้าคณะปฏิวัติ พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ เสนาธิการทหาร นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ พลเอก สุรภิจ มัยลาภ เสนาธิการทหารบก และพลโท เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รองเสนาธิการ กองบัญชาการทหารสูงสุดส่วนหน้า ทางฝ่ายสหรัฐมีนายเลียวนาร์ต อังเกอร์ เอกอัครราชทูตสหรัฐ ฯ นายอาเธอร์ โซเมอร์ ผู้ช่วยรองประธานาธิบดีฝ่ายบริหาร พลจัตวา คินน์ ผู้ช่วยรองประธานาธิบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศและการทหาร นายเอ็ดเวิร์ด มาสเตอร์ อัครราชทูตที่ปรึกษา พลตรี แอนดรูว์ เอเว่นส์ หัวหน้าหน่วยจีสแมค และนายลอเรนซ์ พิคเคอริง ที่ปรึกษาสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐ ฯ เข้าร่วมด้วย

กองประชาสัมพันธ์ คณะปฏิวัติ ได้แถลงว่า ในการปรึกษาหารือครั้งนี้ ฝ่ายสหรัฐ ฯ ได้ให้ความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับสถานการณ์ในเวียคนามและในอินโดจีนโดยทั่วไป ไป ตลอดจนมาตรการของสหรัฐ ฯ ในการสกัดกั้นการลำเลียงสัมภาระจากต่างประเทศ

ไปยังเวียดนามเหนือ ซึ่งฝ่ายไทยได้ยืนยันความสนับสนุน เนื่องจากเห็นว่ามาตรการดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็น และจะมีผลช่วยยุติสงครามในอินโดจีน และช่วยให้สันติภาพกลับคืนมาสู่ภูมิภาคนี้เร็วยิ่งขึ้น

ฝ่ายสหรัฐ ฯ แจ้งว่า จะดำเนินการทุกวิถีทางต่อไป เพื่อให้บังเกิดสันติภาพอย่างถาวรและเที่ยงธรรมในอินโดจีน

ฝ่ายสหรัฐ ฯ รับทราบความห่วงใยของฝ่ายไทยต่อสถานการณ์ในอินโดจีน เพราะตระหนักดีว่าจะมีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศไทย

การลักลอบนำอาวุธเข้ามาในประเทศ

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าวเมื่อวันที่ ๒๔ พ.ค. ๑๕ ณ ศูนย์บริการข่าวสารสื่อมวลชน กองประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติว่า คณะปฏิวัติได้มีคำสั่งให้ทางราชการจังหวัดบริเวณชายแดนแม่น้ำโขงระมัดระวังกวดขันในเรื่องการลักลอบนำอาวุธเข้ามาสู่ประเทศไทย

รองหัวหน้าคณะปฏิวัติกล่าวว่า จากผลของคำสั่งนี้ ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมอาวุธเถื่อนรายใหญ่ได้ที่จังหวัดขอนแก่นเมื่อเร็ว ๆ นี้ ซึ่งการกำอาวุธเถื่อนรายนี้ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและออกฤทธิ์โทษ เพราะการที่คนไทยขายอาวุธให้ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์มาทำลายชีวิตคนไทยกันเองนั้น ต้องนับว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรงมาก การกระทำของผู้ต้องหารายนี้ ซึ่งได้รับสารภาพปรากฏว่าได้ทำมามากกว่า ๑๐ ครั้ง ขณะนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้สอบสวนขั้นต้นเสร็จแล้ว และได้ส่งสำนวนมายังกรมตำรวจเพื่อเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาบริหารคณะปฏิวัติต่อไป

การรวมกรมอนามัยกับกรมแพทย์

รองหัวหน้าคณะปฏิวัติได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าวต่อไป เกี่ยวกับข้อเสนอให้มีการรวมกรมอนามัยกับกรมการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุขเข้าด้วยกันว่า เรื่องนี้ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา โดยมีหลักการรวมภารกิจในการป้องกันโรคและการรักษาโรคให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และทำงานเป็นวงจรเดียวกัน โดยสภาบริหารคณะปฏิวัติมีความเห็นว่า การแยกปฏิบัติทั้งที่เป็นอยู่ในเวลานี้ ก่อให้เกิดความยากลำบากแก่ประชาชน

ที่อยู่ห่างไกล ไม่ได้รับการรักษาพยาบาลที่ดีพอ โดยเมื่อเกิดเจ็บป่วยขึ้นจะต้องเดินทางไปยังโรงพยาบาล ซึ่งตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่เจริญ ส่วนแพทย์ในภูมิภาค ซึ่งเป็นฝ่ายป้องกันโรคก็มีความชัดเจนและความสามารถในการรักษาโรคไม่เพียงพอ สถาบันรณรงค์และปฏิบัติจึงต้องการให้แพทย์ทั้งสองสถาบันนี้ผนึกกำลังเข้าด้วยกัน เพื่อให้การรักษาพยาบาลมีความต่อเนื่องเข้าถึงประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ สำหรับปัญหาที่ว่าในเรื่องนี้จะทำอย่างไรนั้น เป็นเรื่องทางวิชาการที่ฝ่ายแพทย์กำลังพิจารณาอยู่

แถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป ไทย—มาเลเซีย

การประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป ไทย—มาเลเซีย ครั้งที่ ๑๔ ได้จัดให้มีขึ้นที่นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๑๕ โดยมี พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ ประธานคณะเสนาธิการกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการเกษตรและคมนาคม เป็นประธานหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย กับ วพลเว ตุน คอกเตอร์ อีสไมล์ อัล-ฮัจ บิน คอโต๊ะ ฮาจิ อับดุล ระมานห์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประเทศสหพันธ์มาเลเซีย เป็นประธานหัวหน้าคณะผู้แทนมาเลเซีย

คณะกรรมการชายแดนทั่วไปทั้ง ๒ ฝ่าย ได้ร่วมกันพิจารณาศึกษาปัญหาสถานการณ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่บริเวณชายแดนร่วมที่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่การประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป ครั้งที่ผ่านมามีเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๑๔ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนับเป็นระยะเวลา ๗ เดือน เป็นที่น่าสังเกตว่า การปฏิบัติการของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ณ บริเวณพื้นที่ชายแดนร่วมของประเทศไทย และมาเลเซียได้ทวีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่บริเวณชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย กำลังปราบปรามของกองกำลังปฏิบัติการร่วมได้ปะทะและตรวจพบกับกำลังของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ซึ่งในบริเวณพื้นที่ชายแดนของประเทศไทยและมาเลเซีย ก็ปรากฏว่า ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้ใช้ความพยายามแทรกซึมเข้าไปสู่รัฐเคดาห์และรัฐเปรัก เพื่อก่อตั้งฐานปฏิบัติการแบบกองโจร เพื่อหวังการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงจากประชาชนพลเมือง ณ พื้นที่อาณาบริเวณนั้น

ที่ประชุมได้รับทราบว่า ทั้งประเทศไทยและสหพันธ์มาเลเซีย ได้รวมกำลังอย่างเข้มแข็ง เพื่อต่อต้านการปฏิบัติการของฝ่ายผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยยึดค่ายของผู้ก่อการร้ายได้หลายแห่ง ในดินแดนภาคใต้ของประเทศไทย และสำหรับทางด้านชายแดนมาเลเซียนั้น กำลังปฏิบัติการของฝ่ายมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วยพลเรือน ตำรวจ และทหาร ได้ยึดพื้นที่ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลของผู้ก่อการร้ายเอาไว้ เป็นผลให้กำลังของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ต้องถูกตัดขาดออกจากประชาชน บังคับให้ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ต้องหลบหนีและล่าถอยเข้าไปอาศัยอยู่ในป่าลึก แต่อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมมีความเห็นว่าการปฏิบัติในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ที่แล้มา แม้ว่าจะสัมฤทธิ์ผลเป็นที่น่าพึงพอใจอย่างไรก็ตาม แต่การปฏิบัติการในอนาคต จำเป็นจะต้องใช้มาตรการที่รุนแรงและเด็ดขาด เพื่อทำลายล้างความสามารถในการรุกรานของฝ่ายผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ให้หมดสิ้นไป

หัวข้อหนึ่งในสาระการประชุมได้มีการพิจารณาถึงรูปโครงการจัดและวิธีการปฏิบัติของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ รวมทั้งได้เสนอแนะความคิด และมาตรการต่าง ๆ ในการปฏิบัติการต่อต้านและปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งคณะกรรมการชายแดนร่วมภูมิภาคได้รวบรวมเป็นเอกสารหลักฐานเสนอต่อที่ประชุม ที่ประชุมได้รับทราบและยอมรับข้อเสนอของคณะกรรมการชายแดนร่วมภูมิภาคว่า จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิธีปราบปรามของกองกำลังปฏิบัติการต่อผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

คณะกรรมการชายแดนทั่วไป ไทย—มาเลเซีย ได้ตกลงยอมรับข้อเสนอที่จะแยกกำลังปฏิบัติการปราบปรามส่วนที่เป็นกองหนุน ออกเป็นกำลังส่วนย่อย ๆ ให้มีความคล่องตัวในการเคลื่อนที่สูง เพื่อสามารถโยกย้ายกำลังไปปฏิบัติการต่อสู้ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ตามอาณาบริเวณชายแดนได้โดยรวดเร็ว ที่ประชุมได้รับทราบและเห็นพ้องกันว่า หัวข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานลาดตระเวนชายฝั่งระหว่างกองเรือของฝ่ายไทยและมาเลเซียตามแนวทางชายฝั่งจังหวัดสตูลถึงรัฐปาสิส เป็นมาตรการที่สามารถป้องกันการแทรกซึมขึ้นบกของฝ่ายคอมมิวนิสต์ทางทะเล ตลอดจนการลำเลียงอาวุธ

คณะกรรมการชายแดนทั่วไปฝ่ายไทย—มาเลเซีย ได้ยืนยันและเห็นพ้องต้องกันว่า การที่ตัดสินใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดของประเทศไทยและมาเลเซีย

เพื่อขจัดผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ อันเป็นศัตรูร่วมกันของประเทศทั้งสองได้แสดงออกจาก
ผลการสำเร็จของการประชุม

สารของรองหัวหน้าคณะปฏิวัติเนื่องในวันสมาคมหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติได้มีสารถึงนายกสมาคม
หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เนื่องในโอกาสคล้ายวันสถาปนาสมาคมหนังสือพิมพ์แห่ง
ประเทศไทย ซึ่งได้เวียนมาบรรจบครบรอบ ๓๓ ปี เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ศกนี้
มีใจความว่า

“ทุกวันนี้ ประเทศชาติกำลังต้องการพลังแห่งความสามัคคีและการสร้างความ
สามัคคีของคนในชาติ ขอให้สื่อมวลชนเสนอข่าวเสนอความคิด ไปในทางที่ช่วยลดความ
ขัดแย้งแตกแยกระหว่างบุคคลลงเสีย ขอให้เสนออุดมการณ์ของชาติต่อประชาชนคนอ่าน
เพื่อให้เกิดพลังผลักดันให้หันหน้าเข้าหากัน พร้อมใจกันก้าวไปสู่ความจงรักภักดีต่อชาติอัน
เป็นที่รักและหวงแหน เราต้องช่วยกันรักษาชาติ รักษาเอกราชและรักษามรดกล้ำค่าทาง
วัฒนธรรม ซึ่งเป็นหลักยึดเหนี่ยวร้อยรักชาติไทยให้เป็นปึกแผ่นมาช้านานนับพัน ๆ ปี
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พลังอันเป็นคุณค่าสูงสุดของประเทศ คือศาสนา สถาบันพระ-
มหากษัตริย์ ขอให้ช่วยกันปกป้องไว้อย่างสุดใจชาติกัน”

“เมื่อย้อนไปในอดีตประมาณ ๔๐ ปีล่วงมาแล้ว สื่อมวลชนคนทำหนังสือพิมพ์
มิได้รับความนิยมชมชื่นจากประชาชนผู้อ่านเหมือนทุกวันนี้ นั่นเป็นเพราะเหตุใด ก็เพราะ
ว่า สื่อมวลชนสมัยนั้นมิได้ปฏิบัติหน้าที่ มีอุดมคติในการเสนอข่าว ความคิดเห็นโดย
สุจริต บรรณาธิการคกอยู่ภายใต้อิทธิพลของนายทุน หรือมีไว้เพื่อรับหน้าที่ต้องโทษเมื่อ
ต้องคดี ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลสถิตยุติธรรมเท่านั้น”

ปรับปรุงการเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน

นายสนิท วิไลจิตต์ อธิบดีกรมการปกครองและนายวิเชียร จวะสิทธิ์ ผู้อำนวยการ
กองการปกครองท้องถิ่นได้ร่วมชี้แจงเรื่องการปรับปรุงการเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตามที่
คณะปฏิวัติได้พิจารณาแก้ไขใหม่ โดยกำหนดให้ราษฎรเป็นผู้เลือกเองว่า กรมการปกครอง
ได้สั่งการไปยังจังหวัดต่าง ๆ ให้เตรียมการในเรื่องนี้ไว้แล้ว กล่าวคือให้ทุกจังหวัดจัดทำ

LIART

ทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบล และทำบัตรเลือกตั้งไว้ พร้อมกันนี้ก็ให้ทางจังหวัด
ตั้งงบประมาณสำหรับใช้ในการเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านไว้ด้วย อำเภอละ ๑,๐๐๐ บาท
เมื่อมีประกาศของคณะปฏิวัติให้มีการเลือกตั้งได้เมื่อใด ก็จะทำเนิมนการได้ทันที ภายใน
๖๐ วันนับแต่วันประกาศ

อธิบดีกรมการปกครองชี้แจงว่า การเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านนี้ ไม่ต้อง
สิ้นเปลืองเงินงบประมาณมากนัก งบประมาณที่ตั้งไว้เช่น ส่วนใหญ่จะใช้สำหรับเป็นค่า
ทำบัตรลงคะแนน ซึ่งทำแบบง่าย ๆ เป็นกระดาษแบบพิมพ์โรเนียว ส่วนสถานที่หรือคูหา
ลงคะแนนนั้น บางแห่งก็ใช้ศาลาวัดหรือโรงเรียนเป็นที่ทำการได้

อธิบดีกรมการปกครองได้ชี้แจงว่า แต่เดิมนั้น ผู้ที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือก
แต่งตั้งให้เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ จะต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป และสามารถ
ที่จะอยู่ในตำแหน่งได้จนตลอดชีวิต แต่เพื่อความเหมาะสมแก่สภาพการณ์ของบ้านเมืองใน
ปัจจุบัน และเพื่อให้เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น คณะปฏิวัติจึงได้ให้มีการพิจารณาแก้ไข
ปรับปรุงกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ เกี่ยวกับเรื่องกำนันผู้ใหญ่บ้านเสียใหม่ โดย
กำหนดอายุผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งให้สูงขึ้น จาก ๒๐ ปี เป็น ๒๕ ปี และให้อยู่ในหน้าที่
ได้จนถึงอายุ ๖๐ ปี เท่ากับเกษียณอายุข้าราชการทั่วไป กับกำหนดให้ราษฎรในหมู่บ้านเป็น
ผู้เลือกผู้ใหญ่บ้านของตนเอง ดังกล่าวแล้ว และราษฎรในตำบลก็จะเป็นผู้เลือกกำนันขึ้นมา
๑ คน จากผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดในตำบลนั้น การปรับปรุงนี้ยังจะได้ขยายไปถึงการให้มีที่ทำการ
ประจำของสภาตำบลขึ้นในแต่ละตำบลด้วย ซึ่งแต่เดิมได้ใช้บ้านหรือที่อยู่อาศัยของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านซึ่งมิได้เป็นการกำหนดแน่นอนลงไป การที่จะให้มีที่ทำการประจำเช่นนี้ ก็
เพื่อที่จะให้ความสะดวกแก่ราษฎรซึ่งจะไปติดต่อ โดยที่ทำการประจำนั้นจะมีเจ้าหน้าที่อยู่
ประจำเป็นผู้ช่วยกำนันผู้ใหญ่บ้านด้วย และโดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายลักษณะปกครอง
ท้องที่เกี่ยวกับเรื่องกำนันผู้ใหญ่บ้านใหม่นี้ เมื่อมีประกาศให้มีการเลือกตั้งขึ้นแล้ว บรรดา
กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ก็จะต้องพ้นจากตำแหน่งไป ส่วนผู้ที่สมัคร

รับเลือกตั้งต่อไปนอกจากจะต้องมีอายุครบตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไปแล้ว จะต้องมีความรู้ภาษาไทยไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หรือเทียบเท่าด้วย

สำหรับกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุครบจะต้องออกจากตำแหน่งไปในปีนี้ มีจำนวนรวมกันประมาณ ๔,๐๐๐ กว่าคน ก็คือผู้ใหญ่บ้านประมาณ ๔,๐๐๐ คน และกำนันอกราว ๔๐—๕๐ คน

อธิบดีกรมการปกครองชี้แจงต่อไปว่า กรมการปกครองได้เร่งดำเนินการอบรมประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนอยู่แล้ว เพื่อให้ประชาชนได้มีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยได้ทันกับเวลาตามโครงการที่ตั้งไว้แต่เดิมเมื่อปี ๒๕๐๔ กำหนดให้มีการอบรมประชาธิปไตยตามสภาพตำบลต่าง ๆ ปีละ ๓๐๐ ตำบล กว่าทั่วประเทศ จะต้องใช้เวลาทั้งสิ้น ๑๗ ปี แต่โดยที่บัดนี้คณะปฏิวัติได้สั่งให้ปรับปรุงเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น เช่นนี้ จึงคาดว่า การอบรมประชาธิปไตยนี้คงจะใช้เวลาต่อไปอีกไม่เกิน ๕ ปี ก็จะเสร็จสิ้นตามโครงการ สำหรับในปีนี้จะอบรมอีก ๓๐๐ ตำบล

ข่าวต่างประเทศ

การประชุมคณะกรรมการของสมาคมอาเซียน

กระทรวงการต่างประเทศมาเลเซียแถลง เมื่อ ๒๒ พฤษภาคม สกนัว่า กรรมการซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของประเทศภาคีสมาคมอาเซียนกำหนดประชุมเป็นครั้งแรกที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในวันที่ ๖-๘ กรกฎาคม สกนั คณะกรรมการดังกล่าว นั้นได้จัดตั้งขึ้นโดยที่ประชุมชั้นรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศภาคีสมาคมอาเซียน ซึ่งประชุมกันที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อเดือนพฤศจิกายน สกนั ก่อน โดยมีจุดประสงค์ที่จะให้คณะกรรมการชุดที่แต่งตั้งขึ้นนี้พิจารณาหาวิธีที่จะให้คำแถลงร่วมเกี่ยวกับการให้ภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลาง ได้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ประเทศภาคีสมาคมอาเซียนเป็นผู้ออกคำแถลงร่วมเช่นนั้น

แต่เดิมกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการที่กล่าวไว้ในต้นเดือนพฤษภาคม แต่ต้องเลื่อนกำหนดไป เพราะกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซียขอร้อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย ติดธุระ ประชุมในเรื่อง ระเบิดควอน เรืองอื่น

อนึ่ง ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ศกนี้ ก็ได้เริ่มการประชุมชั้นรัฐมนตรีของประเทศภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ การประชุมจะดำเนินไปเป็นเวลา ๒ วัน เกี่ยวกับการพัฒนาการสมาคมและการขนส่งในภาคพื้นส่วนนี้ คนอับดุลราชัก นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย เป็นผู้กล่าวเปิดประชุม ผู้แทนของประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการประชุม มีผู้แทนจากประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม ไลต์ ลาวและเขมร ที่ประชุมจะจัดตั้งคณะกรรมการชั้นชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาแผนการว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นายกรัฐมนตรีมาเลเซียกล่าวในการเปิดประชุมว่า แผนการให้ภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลาง เป็นสิ่งเกี่ยวข้องที่จำเป็นให้ภาคพื้นส่วนนี้มั่นคงปลอดภัยมีเสถียรภาพและมีความก้าวหน้า แต่การที่จะให้บรรลุความเป็นกลางได้นั้น ประเทศในภาคพื้นส่วนนี้จะต้องสามารถป้องกันตนเองได้ และจะต้องมีความเข้มแข็งทางด้านการเศรษฐกิจด้วย ฉะนั้น จึงควรต้องส่งเสริมการคมนาคมและการสื่อสาร ตลอดจนการขนส่งของประเทศภาคพื้นส่วนนี้

การเมืองในเขมร

ข่าวจากกรุงพนมเปญ เมื่อ ๒๗ พ.ค. ๒๕๑๕ แจ้งว่า ได้มีการชุมนุมประชาชนในนครหลวงของเขมร เพื่อโฆษณาหาเสียงให้แก่ผู้สมัคร ๔ คน เพื่อตำแหน่งประธานาธิบดีเขมรซึ่งจะมีขึ้นในวันเดือนมิถุนายน อย่างไรก็ตาม ผู้สังเกตการณ์ที่พนมเปญมีความเห็นว่าการแข่งขันระหว่างผู้สมัคร ๔ คนนั้น จะเหลือแต่เพียงคู่แข่ง ๒ คนเท่านั้นคือ ประธานาธิบดีลอนนอล และพลจัตวา อินทัม ผู้ซึ่งเคยเป็นประธานสมัชชาแห่งชาติหรือรัฐสภาของเขมร ผู้สมัครอีก ๒ คนคือนายแก้วอัน และนายสุขมอง

อังกฤษได้มอบเอกราชให้แก่ลังกา ซึ่งเป็นเกาะอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ โดยให้มีฐานะเป็นโคมิเนียน บัดนี้ลังกาได้มีฐานะเป็นสาธารณรัฐ แต่จะยังคงร่วมอยู่ในเครือจักรภพอังกฤษ

พิธีประกาศสถาปนาสาธารณรัฐศรีลังกามีขึ้นในที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยประธานสภาเป็นผู้ประกาศ และพร้อมกันนั้นก็ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของลังกาคด้วย นอกจากนี้จะมีการแต่งตั้งประธานาธิบดีวิลเลียมโกบาลวาลาคนเคิม เป็นประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐและประธานาธิบดีจะเข้าพิธีปฏิญาณตนเข้ารับตำแหน่ง นางสิริมาโว บันตาราไนเยเก นายกรัฐมนตรีลังกาคคนปัจจุบัน ก็จะมีปฏิญาณตนเข้ารับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐศรีลังกาคด้วย

สาธารณรัฐศรีลังกาคจะยังคงใช้ภาษาสิงหลเป็นภาษาทางราชการต่อไป ประชาชนส่วนใหญ่ในลังการ้อยละ ๗๑ ใช้ภาษาสิงหล

รัฐสภาจีนคณะชาติรับรองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนใหม่

หลังจากที่นาย ซี. เค. เยน นายกรัฐมนตรีจีนคณะชาติ ได้ตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งแต่จะยังดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีต่อไป ก็ได้เสนอให้ตั้งนายพลเจียงจิงกั๋ว บุตรชายของประธานาธิบดีเจียงไคเช็ค เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของจีนคณะชาตินั้น

ต่อมาในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ศกนี้ รัฐสภาจีนคณะชาติได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง ๓๘๑ ต่อ ๑๓ รับรองการแต่งตั้งนายพลเจียงจิงกั๋ว บุตรชายคนหัวปีของจอมพลเจียงไคเช็ค (ซึ่งได้เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีจีนคณะชาติอีก เป็นสมัยที่ ๕) ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ นายพลเจียงจิงกั๋วกล่าวในโอกาสนั้นว่า รัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเท่านั้น ที่จะเข้มแข็งพอที่จะนำประเทศชาติฝ่าอันตรายเป็นไปได้ แต่รัฐบาลก็ต้องบริหารงาน เพื่อประเทศชาติ จึงจะได้รับความสนับสนุนจากประชาชน

ความเคลื่อนไหวของเลขาธิการสหประชาชาติ

ข่าวรอยเตอร์จากนิวยอร์กเมื่อ ๑๓ พ.ศ. ศกนี้แจ้งว่า นายเคิร์ต วอล์กโฮล์ม เลขาธิการสหประชาชาติคนใหม่ ได้รายงานเป็นทางการไปยังคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ

เมื่อวันที่ ๒๘ พ.ค. ประชาชนกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ได้ไปชุมนุมกันเพื่อฟังคำปราศรัยหาเสียงให้แก่ประธานาธิบดีลอนนอลและในขณะเดียวกัน ประชาชนประมาณ ๔,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นพลเรือนและนักศึกษา ได้เดินขบวนไปตามถนนสายต่าง ๆ ในนครหลวงของเขมร เป็นการสนับสนุนพลจัตวา อินทัม

สภาผู้แทนราษฎรเวียดนามได้ให้อำนาจามฉุกเฉินแก่ประธานาธิบดี

ที่กรุงไซ่ง่อน ๑๔ พ.ค. ๒๕๑๕ สภาผู้แทนราษฎรหรือสมัชชาแห่งชาติของเวียดนามได้ไ้ลงคะแนนเสียง ๘๑ ต่อ ๔๔ รับรองร่างกฎหมายให้อำนาจามฉุกเฉินแก่ประธานาธิบดีเจียนวันเทียวแห่งเวียดนามใต้ เป็นเวลา ๖ เดือน ก่อนเริ่มการประชุมผู้แทนฝ่ายค้าน ๒๘ คน ไ้นั่งอยู่นอกตึกรัฐสภาเป็นเวลา ๑๐ นาที เพื่อประท้วงร่างกฎหมายฉบับนี้

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเป็นพิเศษในวันที่ ๑๔ พ.ค. นี้ มีผู้แทนเข้าร่วมประมาณ ๑๓๐ คน ในจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๕ คน

สภาผู้แทนราษฎรจะไ้ส่งร่างกฎหมายฉบับนี้ไปให้สภาสูง พิจารณารับรองก่อนที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมาย คาดว่าสภาสูงจะเบ้คอกฎิปรายและลงมติให้ร่างกฎหมายฉบับนี้ใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ร่างกฎหมายดังกล่าว มอบอำนาจให้ประธานาธิบดีตัดสินใจในการประกาศใช้กฎหมาย โดยให้ประกาศเป็นกฤษฎีกา เพราะจำเป็นจะต้องมอบอำนาจฉุกเฉินให้แก่ประธานาธิบดี เพื่อจัดการกับสถานการณ์ในประเทศในขณะนี้

ประกาศสถาปนาลังกา เป็นสาธารณรัฐศรีลังกา

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ศกนี้ ประเทศลังกาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สาธารณรัฐศรีลังกา" พิธีสถาปนาสาธารณรัฐศรีลังกาทำนคมขึ้นในวันนั้นที่ตึบบนารงค์ฮาดา ในกรุงโคลอมโบ ใกล้กับศาลาเอกราช อันเป็นสถานที่ซึ่งยุคแห่งโคลสเตอร์ทรงเป็นผู้แทนพระเจ้าจอร์จที่ ๖ แห่งอังกฤษ ไปทรงเป็่ตรัฐสภาครั้งแรกของลังกาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

แล้วในเรื่องสถานการณ์เวียดนามซึ่งมีความร้ายแรงมากขึ้น แต่นายวัลต์ ฮอร์มก็ยังมีได้เรียกร้องให้คณะมนตรีความมั่นคงเปิดประชุมพิจารณาสถานการณ์อย่างใด ก่อนหน้านั้น นายวัลต์ ฮอร์มได้แสดงความเห็นไว้ว่า ควรจะใช้บริการต่าง ๆ ของสหประชาชาติอย่างเต็มที่ช่วยหาทางตกลงกันในปัญหาเวียดนาม แต่นายฮวงฮัว ผู้แทนจีนคอมมิวนิสต์ประจำองค์การสหประชาชาติ ก็ได้ยืนยันในการพบเจรจากับนายวัลต์ ฮอร์มว่า จีนคอมมิวนิสต์ไม่เห็นชอบด้วยที่จะให้มีการเปิดประชุมคณะมนตรีความมั่นคงพิจารณาสถานการณ์เวียดนาม

ข่าวชี้แจงว่า ประธานคณะมนตรีความมั่นคงในรอบเดือนนี้ ได้แก่ นายยอร์ช บุช เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำองค์การสหประชาชาติ

ถ้อยแถลงขอเลขานุการสหประชาชาติ

นายเคิร์ต วัลต์ ฮอร์ม เลขานุการสหประชาชาติ ซึ่งอยู่ในระหว่างเยือนประเทศแคนาดา ได้แถลงที่กรุงออตตาวา เมื่อ ๒๔ พ.ค. ๖๓ ว่า การเจรจาขั้นสุดท้ายที่กำลังดำเนินอยู่ที่กรุงมอสโกระหว่างสหรัฐกับโซเวียตนั้น มีเหตุผลที่จะมองไปในแง่ที่ได้เกี่ยวกับอนาคตของสัมพันธภาพระหว่างตะวันออกกับตะวันตกโดยทั่วไป เกี่ยวกับเวียดนาม นายวัลต์ ฮอร์ม แถลงว่า เขากังใจที่จะพยายามต่อไปเพื่อให้องค์การสหประชาชาติมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ในความพยายามที่จะให้บรรลุความตกลงกันในปัญหาเวียดนาม ทั้ง ๆ ที่จีนคอมมิวนิสต์และโซเวียตคัดค้านการเกี่ยวข้องของสหประชาชาติ ในปัญหานั้น แต่เป็นหน้าที่ของสหประชาชาติที่จะต้องเข้าเกี่ยวข้องในเรื่องนี้

เลขานุการสหประชาชาติได้เดินทางไปถึงกรุงออตตาวา เพื่อเยี่ยมเยียนแคนาดาอย่างเป็นทางการเป็นเวลา ๒ วัน เขาได้พบหารือกับนายมิตเชล ชาร์ป รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศแคนาดา เป็นเวลา ๑ ชั่วโมงครึ่ง ในโอกาสนั้นเลขานุการสหประชาชาติได้แสดงความวิตกในเรื่องที่องค์การสหประชาชาติยังคงประสบปัญหายุ่งยากทางการเงินอีกต่อไป

ประธานาธิบดีนิกสันเยือนสหภาพโซเวียต

หลังจากที่ประธานาธิบดีนิกสันได้ไปเจรจากับผู้นำจีนคอมมิวนิสต์ที่ปักกิ่งเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่แล้ว ประธานาธิบดีนิกสันก็ได้เดินทางไปยังกรุงมอสโก เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๒

พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อเยือนสหภาพโซเวียตเป็นเวลา ๗ วัน โดยพักอยู่ที่วังเครมลิน ประธานาธิบดี ได้เริ่มการเจรจากับผู้นำของโซเวียตอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ ๒๓ จนถึงวันที่ ๒๗ รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้งด้วยกัน และมีการเจรจาอย่างไม่เป็นทางการครั้งหนึ่งเมื่อคืนวันที่ ๑๗ เป็นเวลา ๕ ชั่วโมง ณ คฤหาสน์ของนายเบรสนเนฟ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต ในหมู่บ้านทางชานกรุงมอสโก เข้าใจว่าคงเจรจากันเรื่องเวียดนาม

ในคืนวันที่ ๒๗ ได้มีการลงนามระหว่างสหรัฐกับโซเวียตที่กรุงมอสโก ในข้อตกลงว่าด้วยการจำกัดอาวุธประเภทยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อตกลงที่มีความสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ และนับว่าเป็นความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยมของการประชุมขั้นสุดท้ายที่มอสโกครั้งที่ผู้นำโซเวียตมีความเห็นว่า ข้อตกลงนี้จะช่วยไม่ให้เกิดการแข่งขันกันใหม่อีกเพื่อสร้างสมกำลังทางอาวุธประเภทยุทธศาสตร์ เจ้าหน้าที่รัฐบาลสหรัฐและโซเวียต ได้ใช้เวลาเจรจากันในเรื่องการจำกัดอาวุธประเภทนั้นมาเป็นเวลาถึง ๒ ปีครึ่งแล้วที่นครหลวงของฟินแลนด์ และการเจรจามีผลกับหน้า ใกล้เคียงตกลงกันได้ก่อนการประชุมขั้นสุดท้ายที่มอสโก

ข้อตกลงว่าด้วยการจำกัดอาวุธประเภทยุทธศาสตร์ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนด้วยกัน ส่วนแรกเป็นรูปสนธิสัญญาจำกัดให้กลุ่มสัญญาพื้นฐาน จรวดประเภท บ็องกัน ได้เพียง ประเทศละ ๒ แห่ง แห่งหนึ่งสำหรับบ็องกันนครหลวงของแต่ละประเทศ อีกแห่งหนึ่งสำหรับบ็องกันฐานจรวดขีปนาวุธข้ามทวีปของแต่ละฝ่าย ซึ่งเป็นกลุ่มสัญญา ฐานจรวดดังกล่าวแต่ละแห่งติดตั้งจรวดต่อต้านจรวดขีปนาวุธได้ไม่เกินกว่า ๑๐๐ ลูก ข้อตกลงส่วนที่สอง เป็นรูปพิธีสาร มีกำหนดบังคับใช้ชั่วคราวระยะเวลา ๕ ปี กำหนดมาตรการจำกัดจรวดประเภทโจมตีทั้งที่ประจำณ ฐานบนพื้นดิน และประจำเรือดำน้ำให้อยู่ในระดับที่มีอยู่ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ไม่ได้มีการลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการขยายการค้าระหว่างกัน ทั้งที่ได้มีการคาดการณ์กันไว้ เพียงแต่มีการตกลงกันที่จะจัดตั้งคณะกรรมการผสมระหว่างสหรัฐกับโซเวียต เพื่อพิจารณาหาทางส่งเสริมการค้าระหว่างกัน ทั้งนี้แสดงว่าปัญหาทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง เป็นปัญหายิ่งยากมาก คณะกรรมการผสมที่จะจัดตั้งขึ้นนั้นจะประชุมครั้งแรกที่มอสโก ในเดือนกรกฎาคมที่จะถึงนี้

ในระหว่างการประชุมขั้นสุดท้ายที่มอสโก ได้มีการลงนามกันในข้อตกลงต่าง ๆ ๕ ฉบับคือ ข้อตกลงว่าด้วยการร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะแวดล้อม

บันทึกข่าว

ล้อมให้พ้นจากอากาศและน้ำเป็นพิษ ข้อตกลงเรื่องการแพทย์และการสาธารณสุข ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิค ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในอวกาศ ซึ่งกำหนดให้มีการส่งยานอวกาศของสหรัฐและโซเวียต ไปเชื่อมกันในอวกาศใน พ.ศ. ๒๕๑๘ และข้อตกลงว่าด้วยการป้องกันอุบัติเหตุระหว่างเรือรบของสหรัฐ กับ ของโซเวียตในทะเลหลวง

หนังสือพิมพ์ของอียิปต์ลงข่าวว่า ผู้นำของสหรัฐและโซเวียต ได้พิจารณาวิกฤติการณ์ในตะวันออกกลางด้วย ในการเจรจาเป็นครั้งแรกระหว่างประธานาธิบดีนิกสันกับนายเบรสนเนฟที่กรุงมอสโก หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นแจ้งด้วยว่าโซเวียตได้ตกลงกับอียิปต์ไว้แล้วว่า จะแจ้งให้รัฐบาลอียิปต์ทราบถึงความคลี่คลายทุกประการในการประชุมที่มอสโกเกี่ยวกับเรื่องตะวันออกกลาง

ในวันเสาร์ที่ ๒๗ พ.ค. ประธานาธิบดีนิกสันและภริยา ได้เดินทางจากกรุงมอสโกไปเยี่ยมเมืองเลนินกราด และกลับกรุงมอสโก คาดว่าประธานาธิบดีคงจะพบเจรจากับผู้นำโซเวียตที่อีกที่มอสโก ก่อนที่จะออกเดินทางจากมอสโกในวันจันทร์ที่ ๒๘ ไปเยี่ยมเมืองคีเอฟ ต่อจากนั้น ประธานาธิบดีนิกสันและคณะ จะเดินทางจากเมืองคีเอฟไปเยือนนครหลวงของอิหร่าน เป็นอันเสร็จสิ้นการเยี่ยมเยือนสหภาพโซเวียต

การเมืองในสหรัฐ

ข่าวจากกรุงวอชิงตันเมื่อ ๒๔ พ.ค. ๖๓ แจ้งว่า นายเอ็ดเวิร์ด เกนเนตตี สมาชิกสภาสูงสหรัฐ ซึ่งถึงกันเป็นกลางอย่างเคร่งครัดในการแข่งขันเพื่อรับเลือกเข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดี ภายในพรรคเดโมแครตนั้น บัดนี้ มีท่าทีว่าจะโน้มเอียงไปในทางสนับสนุนนายจอร์จ แมคกัฟเวิร์น ซึ่งสมัครรับเลือกเป็นประธานาธิบดีสหรัฐ

รายงานข่าวแจ้งว่า ทั้ง ๆ ที่นายเอ็ดเวิร์ด เกนเนตตีอ้างอยู่ตลอดมาว่า ไม่สนใจที่จะสมัครรับเลือกเป็นประธานาธิบดีสหรัฐในปลายปีนี้ แต่ก็มีข่าวลือที่โจษจันกันอย่างกว้างขวางว่า เมื่อที่ประชุมใหญ่พรรคเดโมแครตไม่อาจเลือกผู้ใดให้สมัครเข้าแข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดีได้แล้ว อาจเลือกนายเอ็ดเวิร์ด เกนเนตตี เพื่อให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีก็เป็นได้

LI RT

นายเอ็ดเวิร์ด เคนเนดี เคยแสดงความเห็นว่า อาจเป็นภัยร้ายแรงสำหรับเขา ถ้าสมัครรับเลือกเป็นประธานาธิบดีในปีนี้ พี่ชายของเขานั้น คือ อภิตประธานาธิบดีจอห์น เคนเนดี และนายโรเบิร์ต เคนเนดี ต่างได้ถูกลอบสังหารชีวิตทั้งสองคน

อนึ่ง หลังจากที่นายจอร์จ วอลเลส ผู้ว่าการรัฐอลาบามา ได้ถูกคนร้ายลอบยิงเพียงชั่วโม่งเดียว ประธานาธิบดีนิกสันได้ส่งตำรวจกลับไปให้ความคุ้มครองแก่นายเอ็ดเวิร์ด เคนเนดี และนายเอ็ดเวิร์ด เคนเนดีก็ได้ยอมรับความคุ้มครองนั้นด้วยดี

นายเอ็ดการ์ ฮูเวอร์ถึงแก่กรรม

ข่าวจากกรุงวอชิงตันแจ้งว่า นายเอ็ดการ์ ฮูเวอร์ ผู้อำนวยการสำนักงานสอบสวนกลาง หรือ เอฟ. บี. ไอ. ของสหรัฐ ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้วด้วยโรคหัวใจวาย ณ บ้านพักในกรุงวอชิงตันเมื่อคืนวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ในขณะที่มีอายุได้ ๗๗ ปี นายเอ็ดการ์ ฮูเวอร์ ได้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาเป็นเวลาเกือบครึ่งศตวรรษ เขาเป็นผู้สร้างสำนักงานสอบสวนกลาง หรือ เอฟ. บี. ไอ. ของสหรัฐขึ้นมา จนกลายเป็นสถาบันระดับชาติ นายเอ็ดการ์ ฮูเวอร์ ได้รับใช้ประธานาธิบดีอเมริกันมาเป็นจำนวนถึง ๘ คน เขาเป็นเจ้าหน้าที่ชั้นสูงสุดในด้านการรักษากฎหมายของสหรัฐ ประธานาธิบดีนิกสันยกย่องนายเอ็ดการ์ ฮูเวอร์ว่าเป็นบุรุษที่ยอมเสียสละและอุทิศตนให้แก่กิจการงานอย่างน่ายกย่องในความปรีชาสามารถ ประธานาธิบดีสหรัฐได้มีคำสั่งให้ลดธงครึ่งเสาทั่วประเทศ เพื่อไว้อาลัยแก่นายเอ็ดการ์ ฮูเวอร์

ดยุกแห่งวินด์เซอร์สิ้นพระชนม์

ข่าวรอยเตอร์จากลอนดอนเสนอแถลงการณ์ของทางราชการอังกฤษว่า ดยุกแห่งวินด์เซอร์ ผู้ทรงสละราชบัลลังก์อังกฤษเมื่อปี ๒๔๗๙ เพื่อทรงสมรสกับนางซิมป์สัน หญิงม่ายชาวอเมริกัน ได้สิ้นพระชนม์เสียแล้วในวันที่ ๒๘ พ.ค. ๒๕๑๕ ณ ที่ประทับในกรุงปารีส ภายหลังจากประชวรมานาน พระชนมายุได้ ๗๗ พรรษา ก่อนสละราชสมบัติ ดยุกแห่งวินด์เซอร์ทรงพระนามว่า พระเจ้าเอ็ดเวิร์ด ที่ ๘

□ □

LIART